CALEIDOSCOP

În așteptarea primăverii

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1								■		
2				■						
3							■			
4				■						
5					■			■		
6				■			■			
7		■			■					■
8	■		■					■		
9									■	
10										

ORIZONTAL: 1) Primăvara! Barbu Marin. 2) Brațe încărcate de florile primăverii (sing.). A da colțul ierbii. 3) Caracter neobișnuit al unui strămoș transmis la un urmaș. Plantă rară, care crește pe coasta orientală a Mării Mediterane. 4) Mirat peste măsură. A depune sămînța în pămîntul reavăn. 5) Insulă din arhipelagul Kurilelor. Îndeamnă caii la mers. Dumitru Luca. 6) Livadă (tr.). Un joc care a cucerit lumea. Scriitor francez, creator al romanului-foileton „Misterele Parisului". 7) Cu efort! Încă acoperit de nea. 8) Păcăliți (fig.). Se numără și în primăveri (sing.). 9) Compozitor rus, autor al lucrării „Noapte de mai" (N. Rimski). 10) Muzician de seamă al secolului al XX-lea, creator al muzicii baletului „Sărbătoarea primăverii".

VERTICAL: 1) Lucrare agricolă de primăvară. Kirian Stere. 2) Își schimbă înfățișarea odată cu sosirea primăverii. Spicul din vîrful porumbului. 3) Ghiocei. Repede! 4) Bandaj. 5) Stînjenel. Rîu în Anglia. 6) Scriitor român (1854-1920), din a cărui creație amintim poeziile „Primăvara" și „Noapte de mai". 7) În lipsă! Nota mîțișorilor! Cetate feniciană. 8) Întocmai. Pense! Violeta Soare. 9) Numele mai multor plante cu flori divers colorate, în formă de pîlnie, care înfloresc primăvara timpuriu (sing.). 10). Prozator român contemporan, autor al volumului „În pragul primăverii" și al piesei „Primăvara" (Aurel). Primăvăratici (fig.).

DICȚIONAR: SIH, URUB, RAT, SUE, RAV, IION.

Ana Moga

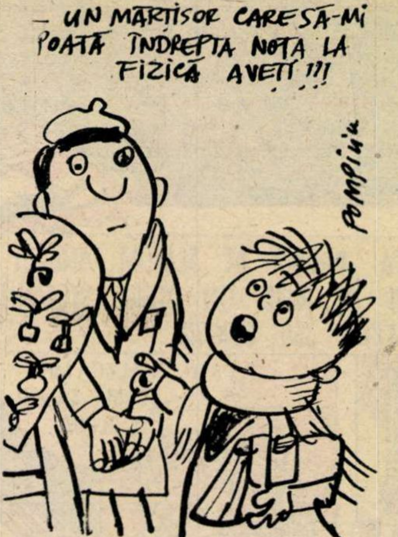
— UN MĂRȚIȘOR CARE SĂ-MI POATĂ ÎNDREPTA NOTA LA FIZICĂ AVEȚI ?!!
POMPILIU

„ȘI ACUM!"

Rețineți aceste două cuvinte. Ele dau frumusețe jocului nostru, care îi antrenează pe toți participanții, solicitîndu-le în mod deosebit atenția.

Jocul se poate desfășura în aer liber sau într-o încăpere. De această dată însă, cel care dirijează jocul, stînd în fața colegilor, participă el însuși activ, executînd toate mișcările - care se succed într-un ritm rapid - odată cu toți jucătorii răspîndiți în spațiul de joc dinainte delimitat. Toți trebuie să execute comenzi ca: „Un pas înainte cu piciorul stîng", „O fandare", „Un pas la dreapta", „Poziția ghemuit" etc., dar numai dacă, înainte de a le formula, cel care dirijează jocul rostește: „Și acum!" El îi poate deruta pe ceilalți, enunțînd mișcările fără ca în prealabil să pronunțe cele două cuvinte. Jucătorul care greșește va fi exclus din joc sau va fi penalizat cu un punct.

Maria Mitrea

MATEMATICA
10
POMPILIU

TICUȚĂ CEL UITUC

CÎTEVA SFATURI PENTRU PRIETENII LUI TICUȚĂ

- Nu trimiteți tăieturi din revistă, e suficient să indicați în scrisoare locul unde ați găsit obiectele pierdute de Ticuță.

- Puteți trimite mai multe răspunsuri odată.

- Menționați pe plic adresa voastră completă, inclusiv codul.

- Adresa lui Ticuță este: Revista „Cutezătorii", Piața Scînteii 1, București 33, Sector 1, cod 71341.

- Periodic, numele cîștigătorilor concursului vor fi publicate în revistă, iar premiile vor fi expediate prin poștă.

TICUȚĂ VREA SĂ-ȘI PUNĂ CERNEALĂ ÎN STILOU, DAR NU MAI ȘTIE PE UNDE A RĂTĂCIT CĂLIMARA. ÎNCERCAȚI VOI S-O GĂSIȚI! (SE AFLĂ UNDEVA ÎN PAGINILE REVISTEI.)

ARENA MATEMATICIENILOR

Cuburi interesante

Să ridicăm la puterea a treia următoarele numere.
$8^3 = 512$; $17^3 = 4\,913$; $18^3 = 5\,832$; $26^3 = 17\,576$; $27^3 = 19\,683$.

La ce rezultate se va ajunge dacă se vor aduna pe rînd cifrele, luate ca simple unități, ale fiecărui număr din dreapta semnului de egalitate?

Ing. Liviu Macoveanu

Răspuns:

Adunarea cifrelor, luate ca simple unități, ale numerelor din dreapta semnelor de egalitate conduce iar la numerele inițiale, neridicate la puterea a treia. Astfel:

$8^3 = 512$, iar $8 = 5 + 1 + 2$
$17^3 = 4\,913$, iar $17 = 4 + 9 + 1 + 3$
$18^3 = 5\,832$, iar $18 = 5 + 8 + 3 + 2$
$26^3 = 17\,576$, iar $26 = 1 + 7 + 5 + 7 + 6$
$27^3 = 19\,683$, iar $27 = 1 + 9 + 6 + 8 + 3$

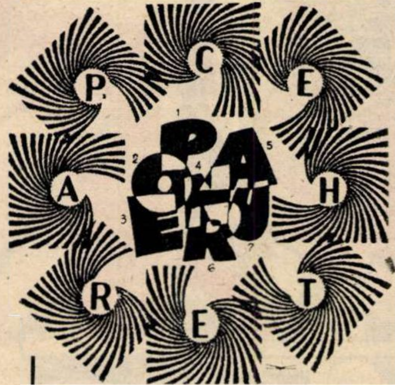

TAINA LITERELOR

Citind literele din acest desen în ordinea necesară, veți afla numele celui care, în 1846, a inventat stiloul.

Virgil Tomuleț

ALERGĂRI
(Triverb: 5, 4, 4)

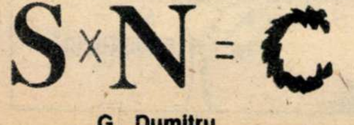

G. Dumitru

ÎN DIALOG

(Monoverb: 7—14)

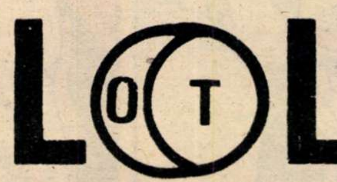

Radu Stoianov, Fundulea-Călărași

Șah

CONTROLUL POZIȚIEI

ALB — Rf7, Dh8, Ta6, Tc8, Na4, Ce5; pioni: a7, d3, e6, f4;
NEGRU — Rd5, Da7, Tb1; Nf3, Nf8, Cg1; pioni: b4, d4, e7, g6.

Albul începe și face mat la a doua mutare.

Soluția în numărul următor.

DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT:

LA PATINOAR: 1) Cumpănă. Lac. 2) Opturi. Lamă. 3) Ru. Copii. Ad. 4) Ma. Tone. 5) Corade. Sel. 6) Role. Maria. 7) Ameți. Lemne. 8) Far. Lot. Pas. 9) Inițla. 10) Cînta. Bucle. 11) Aaa. Cheie.

ȘAH
1.Tc2!! g1D 2.D:g1 R(oriunde) 3.Tf(h)2 mat.

Vizită la Întreprinderea de autoturisme „Dacia".

Foto: M. NIEDL
COPERTA NOASTRĂ

Primele semne ale primăverii (Balotești - Sectorul agricol Ilfov).

CUTEZĂTORII 8 Redacția revistelor pentru copii — București

REDACTOR ȘEF: **ION IONAȘCU**
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: **OVIDIU ZOTTA**

RESPONSABIL DE NUMĂR: **ION DONCA**; *PREZENTAREA ARTISTICĂ:* **POMPILIU DUMITRESCU**; *PREZENTAREA TEHNICĂ:* **VIOREL SÂMPETREAN**

Redacția Piața Scînteii nr. 1. București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA Editura „Scînteia". TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" - Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64-66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază.

Index 41836 16 pagini 1,50 lei

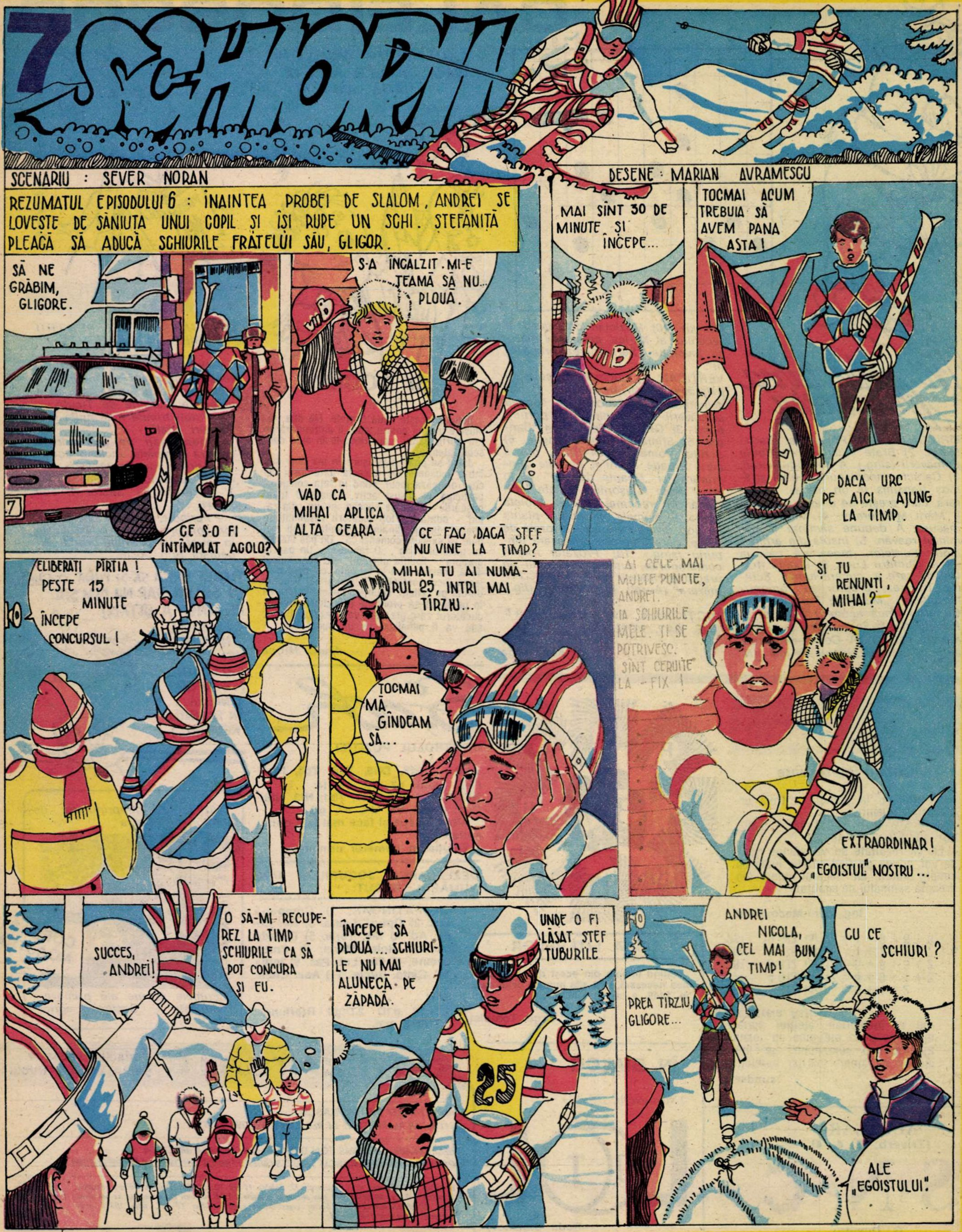
7 SCHIORII
SCENARIU : SEVER NORAN
DESENE : MARIAN AVRAMESCU
REZUMATUL EPISODULUI 6 : ÎNAINTEA PROBEI DE SLALOM, ANDREI SE LOVEȘTE DE SĂNIUȚA UNUI COPIL ȘI ÎȘI RUPE UN SCHI. ȘTEFĂNIȚĂ PLEACĂ SĂ ADUCĂ SCHIURILE FRATELUI SĂU, GLIGOR.
SĂ NE GRĂBIM, GLIGORE.
CE S-O FI ÎNTÎMPLAT ACOLO?
S-A ÎNCĂLZIT. MI-E TEAMĂ SĂ NU... PLOUĂ.
VĂD CĂ MIHAI APLICĂ ALTĂ CEARĂ.
CE FAC DACĂ ȘTEF NU VINE LA TIMP?
MAI SÎNT 30 DE MINUTE ȘI ÎNCEPE...
TOCMAI ACUM TREBUIA SĂ AVEM PANA ASTA!
DACĂ URC PE AICI AJUNG LA TIMP.
ELIBERAȚI PÎRTIA! PESTE 15 MINUTE ÎNCEPE CONCURSUL!
MIHAI, TU AI NUMĂRUL 25, INTRI MAI TÎRZIU...
TOCMAI MĂ GÎNDEAM SĂ...
AI CELE MAI MULTE PUNCTE, ANDREI. IA SCHIURILE MELE. ȚI SE POTRIVESC. SÎNT CERUITE LA FIX!
ȘI TU RENUNȚI, MIHAI?
EXTRAORDINAR! „EGOISTUL" NOSTRU...
25
SUCCES, ANDREI!
O SĂ-MI RECUPEREZ LA TIMP SCHIURILE CA SĂ POT CONCURA ȘI EU.
ÎNCEPE SĂ PLOUĂ... SCHIURILE NU MAI ALUNECĂ PE ZĂPADĂ.
UNDE O FI LĂSAT ȘTEF TUBURILE
25
ANDREI NICOLA, CEL MAI BUN TIMP!
PREA TÎRZIU, GLIGORE...
CU CE SCHIURI?
ALE „EGOISTULUI".

(Va urma)

9

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

9

JOI, 2 MARTIE 1989,
ANUL XXIII (NR. 1 116)

ÎN ACEST NUMĂR:

- Omagiu de 8 Martie
- „Fermierii"din Zăpodeni
- 24 de ore la Vîrful Omu
- Enciclopedie

CADRAN POLITIC

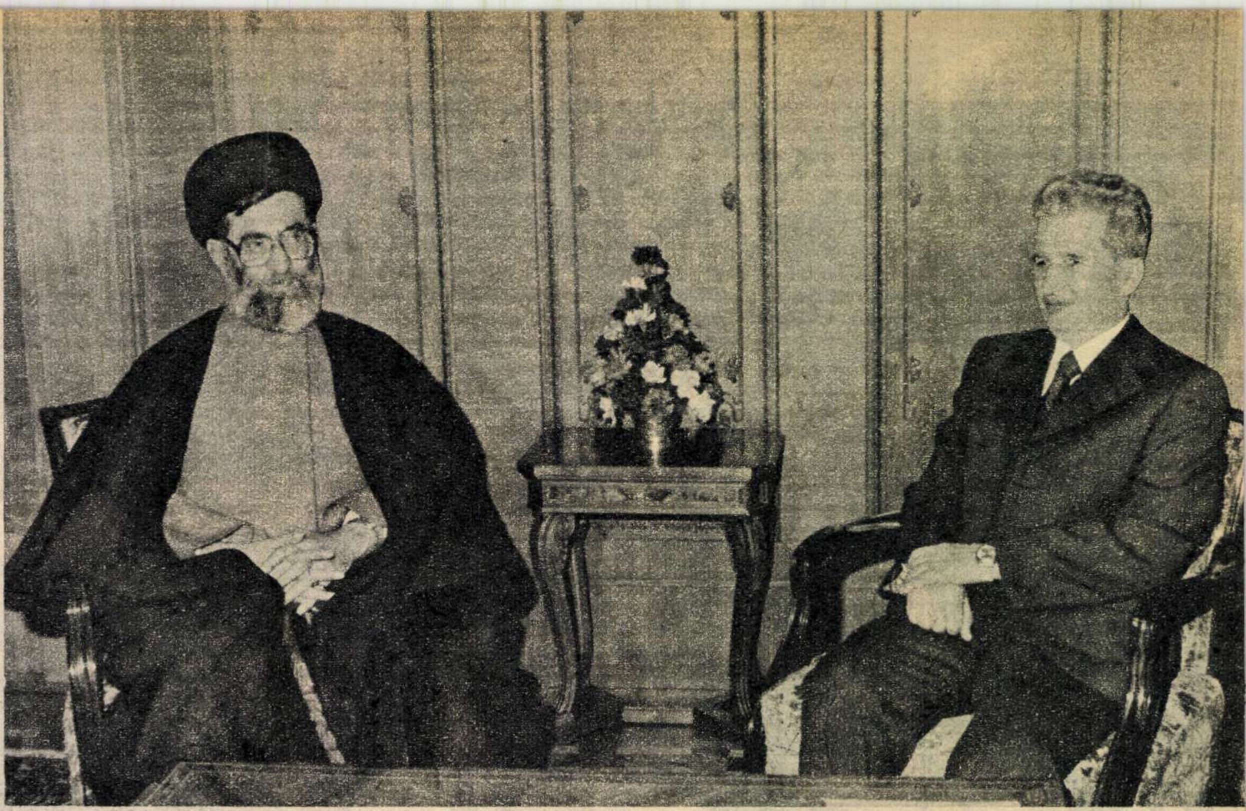

Puternic mobilizați de orientările și indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, colectivele de oameni ai muncii din unitățile economice și de cercetare, de pe șantierele de construcții, din toate sectoarele de activitate acționează cu energii sporite pentru îndeplinirea exemplară a planului și a angajamentelor asumate în întrecerea socialistă ce se desfășoară în acest an hotărîtor al actualului cincinal. O importanță deosebită este acordată realizării, în condiții de înaltă calitate și eficiență, a producției fizice și a celei destinate exportului. Tot mai multe colective muncitorești raportează obținerea unor rezultate deosebite în aplicarea programelor de perfecționare a organizării și modernizare a producției. De la începutul anului și pînă acum au fost asimilate numeroase produse noi, cu performanțe tehnice superioare, au fost elaborate și aplicate tehnologii moderne, de mare randament. Sînt stimulate și generalizate permanent inițiativele și acțiunile menite să ducă la promovarea și mai susținută a progresului tehnic, a celor mai noi cuceriri ale științei în toate domeniile.

În aceste zile, odată cu începerea campaniei agricole de primăvară, pe ogoare se desfășoară o susținută activitate în vederea efectuării diferențiate a lucrărilor solului, urmărindu-se peste tot conservarea apei în pămînt și respectarea cu strictețe a tehnologiilor. Pretutindeni se acționează cu răspundere sporită, folosindu-se fiecare oră bună de lucru în vederea realizării ritmurilor planificate. Ca și în industrie, ca în toate domeniile de activitate, fiecare om al muncii de pe ogoare acționează ferm pentru îndeplinirea marilor programe ale partidului avînd drept țel continua înflorire a patriei socialiste.

*

La invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, săptămîna trecută a efectuat o vizită oficială în țara noastră Seyyed Ali Khamenei, președintele Republicii Islamice Iran.

În cadrul convorbirilor care au avut loc cu acest prilej s-a relevat că raporturile româno-iraniene înregistrează un curs pozitiv, pe baza principiilor deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, avantajului reciproc și neamestecului în treburile interne. Totodată s-a subliniat că este necesar să se acționeze în continuare pentru o dezvoltare și mai susținută a colaborării – pe plan economic, tehnico-științific și în alte domenii – pentru intensificarea și diversificarea schimburilor comerciale.

O atenție deosebită a fost acordată, în timpul vizitei, problemelor privind înfăptuirea dezarmării, în primul rînd a celei nucleare, soluționarea pe cale pașnică, prin tratative, a stărilor de încordare și conflict existente în diferite regiuni ale globului, lichidarea subdezvoltării și edificarea unei noi ordini economice mondiale, instaurarea în lume a unui climat de destindere, colaborare și pace.

* * *

Orizont românesc

- La Întreprinderea de utilaj minier Satu Mare a fost realizat cel dintîi robot industrial electric, RIE—50, care va deservi mașinile-unelte din sectoarele de prelucrări mecanice la rece. Robotul a fost proiectat și conceput de către specialiștii întreprinderii în colaborare cu Institutul politehnic Timișoara.
- În județul Bacău se efectuează importante lucrări de punere în valoare a unor surse energetice neconvenționale. În zonele de munte și deal, din bazinele Trotușului, Oituzului și Bistriței, au fost construite 21 de microhidrocentrale, cu o putere instalată de 3 428 kW. Alte cinci microhidrocentrale sînt construite în prezent pe cursul apelor Cașinului și Bistriței și vor fi puse în funcțiune în cursul acestui an. În următoarele luni vor fi realizate 9 instalații eoliene, cu o putere totală de 208 kW.
- In unitățile agricole ilfovene ritmul de lucru la semănat a crescut în ultimele zile. Cele mai mari suprafețe au fost însămînțate în consiliile unice agroindustriale Mogoșoaia, Grădiștea, Măgurele și Ciorogîrla. În ceea ce privește culturile din prima urgență, realizări superioare au fost înregistrate la cooperativele agricole din Jilava, Afumați, Otopeni, Tunari și la I.A.S. Bragadiru.
- În municipiul Craiova și în orașele Filiași, Calafat, Băilești și Segarcea, precum și în mai multe comune, viitoare centre agroindustriale, au fost date în folosință, în actualul cincinal, 9 258 de apartamente. Acestora li se vor adăuga alte 4 000 de apartamente ce urmează să fie construite în acest an, din care aproape 1 000 în mediul rural.

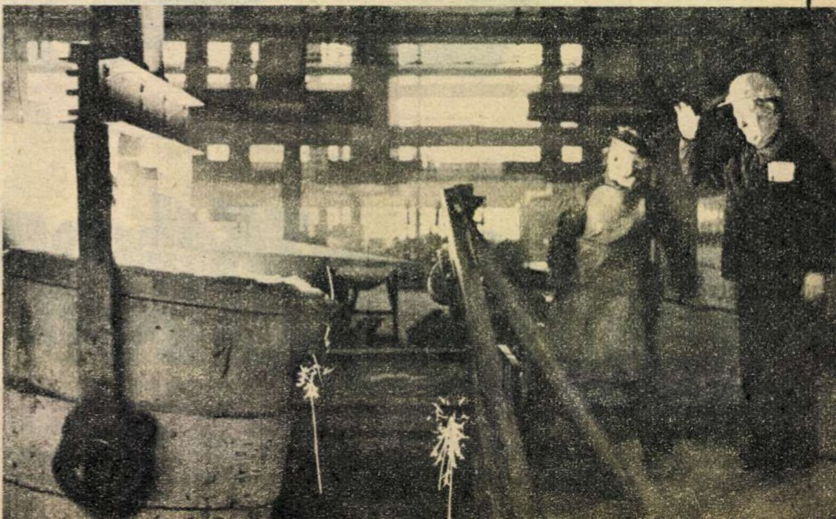

Patria

Din ctitorii de aur, scumpă ţară,
Te-nalţi spre viitor purtînd
Pe umeri flori de primăvară,
Rodirile acestui brav pămînt.

Spre comunism, în pace şi în
demnitate
Îţi urci, rodind, spre soare, bucuria:
Un timp de aur ni-i în toate,
Frumoasă, liberă şi demnă-i
România.

Anca Dinu
clasa a V-a,
Şcoala nr. 5 — Tîrgovişte

8 MARTIE

OMAGIU

În fiecare an, la început de primăvară, de 8 Martie, aducem un cald omagiu tuturor femeilor din patria noastră. Ele sînt mamele care veghează şi îndrumă cu dragoste, duioşie şi cu cea mai înaltă răspundere paşii copilăriei, aducînd în cămine căldură şi armonie. Sînt minunatele tovarăşe de muncă pe care le întîlnim pretutindeni în fabrici, pe ogoare, pe şantiere, în instituţii de învăţămînt, ştiinţă şi cultură, în unităţi de ocrotire a sănătăţii, ce fac mereu şi mereu dovada hărniciei lor, a competenţei profesionale şi spiritului creator.

În societatea noastră socialistă — societate a muncii, a dreptăţii, a egalităţii în drepturi — femeile au asigurate condiţii dintre cele mai bune de muncă, de pregătire pentru muncă, de afirmare profesională şi socială. Nici un fel de îngrădiri nu intervin în activitatea lor profesională, în munca obştească, în viaţa socială şi politică. Ele se bucură de drepturi egale cu bărbaţii. Iar aceste drepturi sînt înscrise în Constituţie, în legile ţării şi garantate la scara întregii noastre societăţi.

Avînd create toate condiţiile de afirmare a personalităţii lor, femeile din patria noastră îşi manifestă plenar vocaţia muncii, a creativităţii, alesele lor calităţi politice, organizatorice, morale. Ele sînt eroine ale muncii. Sînt cadre de conducere, cărora partidul le-a încredinţat răspunderi dintre cele mai mari pe treptele organizării sociale. În acest sens, secretarul general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu sublinia: „La toate marile victorii dobîndite de poporul nostru — în dezvoltarea şi modernizarea economiei, în înflorirea ştiinţei şi culturii, în creşterea nivelului de trai material şi spiritual — o contribuţie de cea mai mare însemnătate o aduc masele de femei din ţara noastră, care prin hărnicia, devotamentul şi priceperea lor, au un rol de însemnătate deosebită în tot ceea ce înfăptuim".

De-a lungul vremurilor, din rîndurile femeilor patriei noastre s-au ridicat luminoase personalităţi, ce au înscris eroice pagini de istorie pe baricadele luptei revoluţionare pentru dreptate socială şi naţională, în viaţa economică, în activitatea ştiinţifică şi culturală.

În conştiinţa poporului român s-a înscris pentru totdeauna proeminenta personalitate a tovarăşei academician doctor inginer Elena Ceauşescu, ilustru om politic şi de stat, savant de renume mondial. În anii grei de dinainte de 23 August 1944, şi-a afirmat admirabile trăsături de caracter — dîrzenie, neînfricare, cutezanţă, pasiune revoluţionară — în aprigile bătălii desfăşurate de partid, de Uniunea Tineretului Comunist, de masele largi populare împotriva nedreptei orînduiri burghezo-moşiereşti, a fascismului şi a războiului. Mereu alături de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, pe drumul victorios al revoluţiei, s-a avîntat în marea luptă pentru împlinirea idealurilor de progres, de libertate şi suveranitate ale poporului român.

În primăvara acestui an se împlinesc cinci decenii de la marea demonstraţie antifascistă şi antirăzboinică din capitala României, de la 1 Mai 1939, în a cărei organizare rolul hotărîtor a revenit tovarăşului Nicolae Ceauşescu şi tovarăşei Elena Ceauşescu. Devotată fiică a clasei muncitoare, a poporului român, tovarăşa Elena Ceauşescu s-a afirmat cu putere printr-o participare activă la toate marile momente ale luptei pline de devotament şi sacrificii a partidului comunist pentru apărarea integrităţii şi unităţii patriei, ce a culminat cu victoria actului revoluţionar de la 23 August 1944, la înfăptuirea marilor transformări politice şi sociale ce au anunţat zorii socialismului în România, la edificarea noii orînduiri sociale în patria noastră.

Înzestrată în mod exemplar cu vocaţia muncii, tovarăşa Elena Ceauşescu a dovedit, cu strălucire, că munca este factorul hotărîtor în asigurarea progresului patriei, în formarea omului nou, că numai în muncă, în activitatea creatoare se afirmă, se dezvoltă şi se desăvîrşeşte personalitatea umană. Strălucitele calităţi de eminent revoluţionar şi militant politic s-au împletit în mod armonios cu remarcabile însuşiri de om de ştiinţă şi cultură, înzestrat cu o mare capacitate de gîndire novatoare şi vizionară. În epoca de uriaşă construcţie revoluţionară deschisă de Congresul al IX-lea al partidului, aceste alese calităţi au fost plenar valorificate în cele mai diferite domenii ale activităţii politice, economice, sociale, ştiinţifice şi culturale.

Valenţele personalităţii sale, ale omului politic şi de stat, ale savantului şi intelectualului ridicat din rîndurile clasei muncitoare, se afirmă cu pregnanţă în vasta activitate desfăşurată, alături de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, în participarea activă la elaborarea şi înfăptuirea politicii interne şi externe a partidului nostru, a statului socialist. În acelaşi timp, se afirmă cu putere rolul deosebit al tovarăşei Elena Ceauşescu în promovarea unei concepţii noi, revoluţionare cu privire la condiţia socială a femeii, la drepturile şi răspunderile ei în societate.

Pentru milioanele de femei din România socialistă, tovarăşa Elena Ceauşescu constituie un luminos exemplu de muncă, de strălucită împletire a atributelor de proeminentă personalitate politică, de remarcabil om de ştiinţă şi cultură, de soţie şi mamă. De 8 Martie, poporul întreg îi aduce un înălţător omagiu, odată cu urarea de ani mulţi şi fericiţi, de sănătate şi putere de muncă, de rodnice împliniri, alături de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, marele ctitor al României socialiste moderne.

Un cald omagiu, în semn de aleasă cinstire, aducem milioanelor de femei din patria noastră, odată cu cea mai înaltă preţuire pentru munca şi înfăptuirile lor, pentru activa participare la ridicarea ţării pe noi şi noi culmi de progres, de civilizaţie.

Sîrguința la învățătură, hărnicia și spiritul gospodăresc, dragostea pentru muncă a purtătorilor cravatei roșii cu tricolor rodesc bogat și în această primăvară, cînd sărbătorim cea de-a 40-a aniversare a Organizației Pionierilor.

Cutezătorii DIN Zăpodeni

Șoseaua șerpuită urca dealul înalt pe coama căruia se află **Zăpodenii,** una dintre cele mai întinse comune vasluiene. Casele împodobite de coloane din lemn încrustat, culorile pastelate așezate pe zidurile lor, grădinile îngrijite dau impresia unei frumoase vederi de la care nu poți să-ți iei ochii.

E dis-de-dimineață. Un grup de copii veseli intră pe poarta școlii, dar nu se îndreaptă spre sălile de clasă, la orele de curs. Este mult prea devreme. Școala este acum liniștită. Sau, mai bine zis, a fost pînă la sosirea lor. Fiecare dintre cei zece, doisprezece copii își așază cu grijă servietele în vestiar și tot acolo își pun, peste uniforme, halate. Unii se simt mai la îndemînă în treninguri și astfel echipați o pornesc care încotro în curtea spațioasă din spatele școlii. Lucrurile fuseseră repede și fără multă vorbă stabilite: fetele vor scoate vacile și vițelușii din grajd pentru a le da să mănînce și a le primeni așternuturile de paie. Una dintre cele mai pricepute și mai îndemînatice, **Maricica Chiratcu,** pionieră în clasa a VIII-a, se va ocupa de mulsul Joianei! Băieții sînt și ei chemați insistent de glasul ascuțit al purceilor. „Îndată, îndată! Ce, v-ați sculat cu noaptea în cap?" — le strigă **Cristian Peptu,** grăbindu-se să le ducă mîncarea.

În curte apar și caii, nechezînd vesel, parcă dîndu-le copiilor binețe. Cel mai tînăr are chef de joacă și nu se lasă ușor țesălat. E o zarvă atît de plăcută că totul pare o joacă. Și totuși...

Gospodăria lor a început să se înfiripe nu cu multă vreme în urmă. Și a pornit de la solarul pe care au hotărît să-l construiască. Se pare că fiecare sămînță semănată de ei a dat roade bogate. Părinții, profesorii, sătenii i-au lăudat și s-au bucurat de succesele lor. „Dacă am avea și animale, am fi adevărați fermieri!"— spusese într-o zi **Mihaela Bălăuță,** recunoscută ca cea mai activă și mai bună comandantă de detașament.

Parca o scinteie se declanșase la vorbele Mihaelei, pentru că de atunci mereu discutau despre acest lucru. Unii ziceau că ar fi foarte bine să aibă niște iepuri și păsări. Alții aveau pretenții mai mari. Să crească, de pildă, o vacă, un cal, că doar nu degeaba coseau ei stoguri întregi de fîn de pe pajiștea ce le-a fost încredințată de către primarul comunei, **Ion Baron**. Ce a urmat i-a împăcat și pe unii și pe alții. Încet, încet a luat ființă ferma pionierilor din Zăpodeni. Vaci, cai, porci, iepuri, păsări, viermi de mătase. Adică o fermă în toată puterea cuvîntului. Așa cum visaseră ei!

Nu sînt foarte mulți copii la școala aceasta din Zăpodeni, de abia se apropie de 350. Dar prezența lor în comună se simte ca și cum ar fi mult mai numeroși. O întreagă aripă nouă de școală a fost ridicată și cu ajutorul lor. Graba și entuziasmul dovedite și în această împrejurare se explică prin aceea că în vechea școală urma să se amenajeze dormitoare pentru copiii care locuiesc la mari distanțe de școală. Internatul, pe cale de înființare, tot prin autodotare urma să fie organizat. Nimic mai simplu, ținînd seama de gospodăria tot mai înfloritoare a pionierilor fermieri. Pentru că între timp începuse să rodească și plantația de lîngă școală, cu cei 730 de duzi, puși tot de ei, și care îi hrăneau din plin pe „meșterii firului de borangic". Astfel au ajuns ei, pionierii din Zapodeni, primii din județ la creșterea viermilor de mătase. Și tot primii, sau poate singurii, care au predat la fondul de stat doi frumoși și bine îngrijiți viței.

Numai că lor nimic din toate acestea nu li se pare deosebit, ieșit din comun. Așa au învățat de la părinți și așa îi văd zi de zi, muncind, bucurîndu-se de roadele pămîntului, ale inteligenței lor. Cele două cooperative agricole de producție, asociația viticolă, ca și cea de creștere a vacilor de lapte sînt mereu printre cele mai bune din județ. Atunci cum ar putea fi altfel fiii lor?

— Știți, noi facem și poezii, și lucrări frumoase la literatură, ne spunea Cristian Peptu, comandantul unității.

Oare voia el să ne atragă atenția că și la învățătură sînt tot atît de iscusiți? Se pare că da. Deoarece captivați de îndeletnicirile lor gospodărești pe care le făceau cu atîta dăruire, lăsasem mai la urmă întrebarea atît de firească... „Cu învățătura cum stați?" Și pentru că pionierul comandant de unitate a adus vorba, am aflat că ei au fost și la județ, la concursurile pe materii. Cu șareta s-au dus, deși este și cursă cu autobuzul, dar așa le-a plăcut lor mai mult.

Acum, în Zăpodeni, la școală este de mult primăvară! În paturile calde din solarii au ridicat capul răsadurile. În livadă au fost curățați pomii de crengile uscate, iar animalele simt și ele adierea vîntului mai blînd. Și în clase este primăvară. Este primăvara notelor bune, a încă unui trimestru cu rezultate școlare care, cu siguranță, le vor face cinste pionierilor din comuna de pe deal.

ELENA MĂNESCU

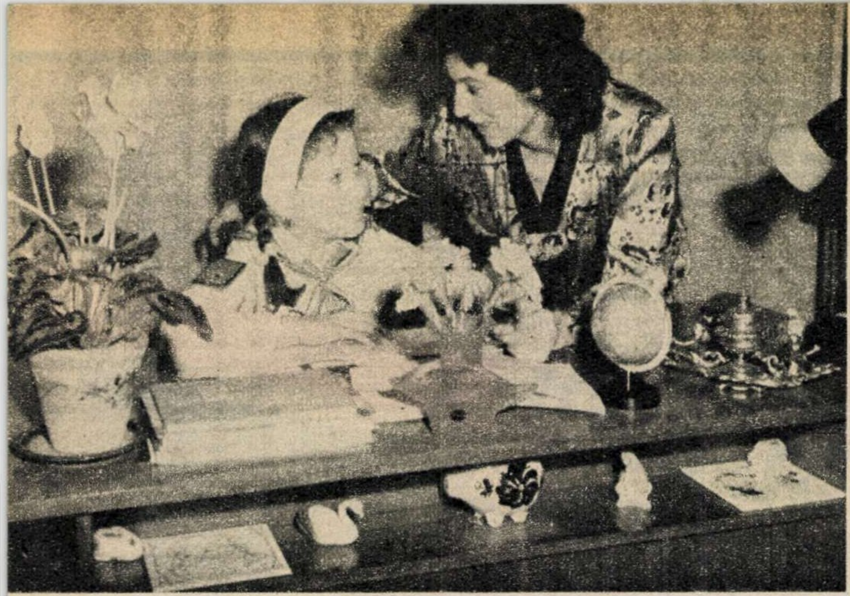

Mama

Spre ea azi zboară mii de flori
Și inimile noastre de copii cîntînd
Sînt triluri de privighetori,
Și-i numai primăvară-n gînd!

Din ramuri mugurii surîd la soare,
Cu noi întineriți, de-o seamă;
În suflete și-n țară-i sărbătoare,
Te-mbrățișăm cu cîte-o floare, mamă!

Nicoleta Căpățînă
clasa a VII-a,
C.P.Ș.P. Onești,
jud. Bacău

FOTO REPORTER „Cutezătorii"

O floare, un cîntec, un mic dar oferit mamei, tovarășei profesoare, tovarășei învățătoare exprimă sentimentele noastre de dragoste față de cele care ne îndrumă pașii încă din primii ani de viață.

Pionierii fotoreporteri s-au străduit și ei să surprindă cît mai multe aspecte din pregătirile ce se fac pentru sărbătorirea zilei de 8 Martie.

● „De ziua ta, mămica mea, o să-ți prind în păr o stea!" și-au intitulat frumosul instantaneu fotoreporterii de la **Școala nr. 309** din **Capitală.** În fotografie, ne precizează ei, se află tovarășa învățătoare **Gabriela Căpățînă** de la **Școala nr. 74,** împreună cu fiica sa, **Oana.**

● „O expoziție cu cele mai frumoase desene deschisă în preajma sosirii primăverii — și autorii acestora!" ne scrie, trimițîndu-ne această imagine, **Laura Bulboacă,** pionieră fotoreporter de la **Casa pionierilor și șoimilor patriei, Curtici,** județul **Arad.**

● „Un cîntec nou pentru sărbătoarea de la 8 Martie" — fotografie semnată de pionierul **Laszlo Gergely** de la **Casa pionierilor și soimilor patriei** din **Baraolt,** județul **Covasna.**

● **Daniel Isai,** unul dintre cei mai activi pionieri fotoreporteri de la **Casa pionierilor și șoimilor patriei** din **Iași,** ne înștiințează că pentru Ziua mamei colegele de la **Școala nr. 22** au pregătit un bogat program artistic. În imagine, un moment din program.

● Așteptăm, dragi prieteni, în continuare fotografiile voastre, pe adresa rubricii. Primăvara o să vă ofere nenumărate prilejuri de a reține pe peliculă frumuseți ale naturii, momente de hărnicie pionierească, vizite, drumeții.

Post-scriptum la un reportaj

În reportajul nostru „Detașamentul intervine", apărut la debutul anului școlar, vă relatam despre acțiunile întreprinse de ambițioșii pionieri ai clasei a VII-a D de la Școala nr. 88 din București pentru continua ascensiune la învățătură, pentru cîștigarea unui loc fruntaș pe unitate. Ei se angajaseră atunci să-și continue intervenția promptă în cazul acelor elevi care încă nu-și foloseau întregul potențial de muncă pentru obținerea unor rezultate și mai bune. Escala noastră după un trimestru ne confirmă că în mare parte au înfăptuit ceea ce și-au propus. Iată că pionierele Dana Pătrulescu și Roxana Niță s-au autodepășit cu mult la învățătură față de anii trecuți, iar Eduard Țecu și Andrei Alexandru au încheiat trimestrul I numai cu medii de la 7 în sus. Ceea ce demonstrează că de-acum toți patru pot învăța bine și foarte bine. Și totuși, după cum ne relatează Dragoș Aftodi, n-a mers chiar totul „ca pe roate". Fiindcă s-a ivit și o situație neprevăzută: colegul Claudiu Gheorghe, care demarase atît de promițător la începutul anului școlar, s-a îmbolnăvit și a lipsit o lungă perioadă. Dar, ca întotdeauna, prietenia, colegialitatea, spiritul solidar al pionierilor dintr-a VII-a D s-au dovedit de nota 10.

I. PIȚA

Ritm

● **O frumoasă expoziție** dedicată Zilei femeii, reunind lucrările membrilor cercurilor de artă plastică, tapiserie și atelierului fanteziei va fi organizată în aceste zile în incinta Casei pionierilor și șoimilor patriei din Galați. Și tot în aceste zile formația de estradă face ultimele repetiții pentru spectacolul pe care îl va prezenta sub titlul „Omagiu mamei" ● **Reporterii subredacției „Cutezătorii"** de la C.P.Ș. P. Cisnădie — Sibiu ne anunță că de curînd, în cinstea zilei de 8 Martie, i-au însoțit pe colegii lor din cercurile casei într-o vizită la Întreprinderea „Mătasea Roșie", unde au urmărit captivantul drum al firului de mătase, au aflat multe din secretele meseriilor care se practică aici și au oferit flori muncitoarelor ● **Sub genericul „Fiecare pionier, o faptă de muncă pentru înflorirea patriei",** 1 800 de purtători ai cravatei roșii cu tricolor din orașul Onești, județul Bacău, au participat la o nouă acțiune-record de recuperare a materialelor refolosibile, colectînd peste 5 tone de maculatură și 8 tone de fier vechi ● **O amplă dezbatere,** intitulată „Organizația Pionierilor, organizație revoluționară a copiilor României socialiste", a avut loc la Școala Ciulnița, județul Ialomița, acțiunea înscriindu-se în suita manifestărilor dedicate aniversării a 40 de ani de la crearea Organizației Pionierilor ● **În cinstea aceluiași eveniment,** la Școala nr. 2 din Luduș, județul Mureș, a fost organizată o întîlnire cu tovarăși care au făcut parte din primele detașamente pionierești din țară și care au rememorat emoționante pagini din activitatea lor de pionieri desfășurată în urmă cu aproape 40 de ani ● **„Copiii și lumea contemporană"** — iată tema recentei mese rotunde organizată de pionierii Școlii nr. 16 din Sectorul 3 al Capitalei. Acțiunea a fost urmată și de un moment artistic, oferit de către colegii din formația de jocuri muzicale a C.P.Ș.P. din același sector.

I. PIȚA

Să descoperim împreună:

24 DE ORE LA VÎRFUL OMU

Cînd în emisie pe undele radio intră codul 15280, atunci și în Australia, și în America de Nord, și în Orientul îndepărtat, oriunde pe glob se știe că transmite stația meteo de pe Vîrful Omu, România. Este cea mai „înaltă“ stație din sud-estul Europei și, după cum se poate ușor deduce, participă la circuitul internațional al informațiilor meteorologice. Din acest motiv, stația transmite permanent, din oră în oră, radiograme.

— De ce este nevoie de o stație meteo la altitudinea de 2 507 metri? I-am întrebat pe Teodor Chiciu, unul dintre cei patru meteorologi de la „vîrf“.

— Deși întrebarea este foarte simplă, răspunsul este mult mai complex. Voi simplifica totul pentru a fi pe înțelesul tuturor. Ceea ce trebuie să știți este faptul că aici, la această altitudine, fenomenele meteo au loc cu mult timp înainte ca oamenii să le perceapă în localitățile unde trăiesc. Și pentru a fi înțeles și mai bine, voi lua ca exemplu schimbarea vremii. Nu știu dacă se cunoaște faptul că o masă de aer cald nu se deplasează așa, ca „un perete“. Nu. Ea se află în mișcare sub forma unui plan înclinat, punctul cel mai avansat fiind în partea superioară. Așa stînd lucrurile, noi, aici, la Vîrful Omu, intrăm primii în contact cu acest fenomen. Îl înregistrăm și-l transmitem spre centrul de sistematizare a datelor. Datorită informațiilor noastre, acolo se va ști precis că, peste o zi sau două, în cîmpie, în orașe sau sate, în zona de sud sau de vest a țării vremea se va încălzi.

— Ce importanță au totuși buletinele meteorologice?

— Importanța lor este atît de mare încît, în primul moment, omul, la nivelul preocupărilor sale, nici nu o poate lesne sesiza. Dar sîntem convinși că fiecare om, atunci cînd și-a propus să facă ceva mai deosebit, a urmărit informațiile noastre. În general, buletinele meteorologice sînt urmărite de agricultori, constructori, medici, turiști. Întreprinderile de transporturi, în special cele aviatice și maritime, beneficiază din plin de rezultatele muncii noastre. Se pot scurta duratele de deplasare, iar prin recunoașterea zonelor de perturbații și ocolirea acestora va crește siguranța călătoriei. Pentru a scoate și mai mult în evidență importanța activității meteorologice voi relata două fapte bine cunoscute: pentru că marii cultivatori de orez din Asia au decis începerea seceratului înaintea apariției unor vînturi puternice și persistente, apariție anunțată de meteorologi, a fost evitată pierderea a patru milioane tone de orez; la celălalt pol, deoarece crescătorii de ovine din Australia nu au ținut seama de valurile de frig prevăzute, au pierdut aproape trei milioane de oi numai pentru simplul motiv că le tunseseră cu puțin timp înainte.

O lecție meteo... la inălțime

Am rămas mai multe ore lîngă stația de emisie. Din trei în trei ore se transmit radiograme meteo ample. Îl ascultam pe Gheorghe Gävenea „vorbind“ și nu înțelegeam nimic: 42584 — 10212 — 11070 — 80040 — 333 // — 91120 — 3 //// etc. Am rugat să ni se „povestească“ acest fragment. Iată ce înseamnă: „Vreme liniștită. Sînt nori în etajul mijlociu (adică la altitudinea de 600—1 000 metri), vizibilitatea este mai mare de 50 km. O optime din bolta cerească este acoperită cu nori. Vîntul bate dinspre nord—nord-vest cu 12 metri pe secundă. Temperatura este de minus șapte grade. Norii care acoperă cerul sînt de tipul altocumulus lenticularis“ (nori ce se formează sub acțiunea unor vînturi mai puternice. Acești nori prezintă în partea centrală umbre proprii fără ca să mai apară structura lor detaliată). În fragmentul pe care l-am reprodus, în limbajul internațional, se mai spune: „De la mesajul obișnuit se trece la un mesaj special — rafalele de vînt au 20 metri pe secundă. Nu se poate măsura temperatura solului din cauza zăpezii“.

Peste numai două ore, datele radiogramei erau cu totul altele. Vîntul bătea cu 28 metri pe secundă, rafalele de vînt — 34 metri pe secundă, temperatura scăzuse la minus 21,6 grade, norii erau de tipul stratocumulus...

— De ce apar mereu norii în radiograme? îl întrebăm pe Teodor Chiciu.

— Este foarte important să se știe ce tip de nori sînt pe cer, ni se răspunde. Vă voi da două exemple. De pildă, norii de tipul cumulonimbus, aceia întunecați și amenințători, au dezvoltare verticală, cu mișcare turbionară. Se pot dezvolta pînă la o înălțime de 10 000 metri. Forțele interne sînt atît de mari încît devin foarte periculoși pentru avioane și chiar pentru om. Pentru al doilea exemplu am ales tipul cumulonimbus-mamma. Acest tip se prezintă sub forma unor reliefuri foarte bine conturate și întunecate. Dintr-un asemenea nor au căzut 350 de litri de apă pe metru pătrat în timp de două ore. Vă imaginați că aceea nu a fost o ploaie picătură cu picătură, ci, pur și simplu, o cădere de apă.

Dialogul este întrerupt de un apel radio. Stația meteo de la

Ploiești cere precipitațiile, temperatura, prognoza...

— Cum poate fi prevăzută schimbarea vremii? reluăm discuția.

— Priviți în jur. Vedeți munții la o depărtare oarecare. Cînd o să-i vedeți mai aproape, atunci se schimbă vremea...

— Cum așa?

— Simplu. Înseamnă că este umezeală mai mare în atmosferă. Iar vaporii de apă, sub razele soarelui, formează un fel de lentilă care apropie obiectele din jur.

— Cînd au fost cerute precipitațiile ați fost întrebat de zăpadă, ploaie, burniță. Ploaia și burnița nu înseamnă același lucru?

— Sînt două fenomene diferite. Foarte mulți oameni le confundă. Ele pot fi însă identificate foarte ușor. O primă metodă. Se scoate afară o scîndură uscată. Dacă scîndura va fi udată neuniform de picături, atunci plouă. Dacă scîndura se umezește uniform, înseamnă că avem de-a face cu burniță. Sau și mai simplu. Priviți un luciu de apă. Dacă se formează cercuri, înseamnă că plouă. Dacă nu se formează, precis este vorba de burniță.

Singuri în fața furtunii

— Cred că va trebui să ne pregătim de furtună, zise Teodor Chiciu intrînd învăluit într-un val de frig. Viteza vîntului a crescut cu peste 25 km la oră...

Gheorghe Poroncea, Gheorghe Găvenea și Vladimir Alistar sînt gata de a interveni. Au ieșit să verifice ferestrele, ușile, acoperișul.

Un vîjîit permanent îți înfundă urechile și o forță nevăzută aleargă prin față cu peste 250 km la oră.

Teodor Chiciu a venit repede să ne pună în gardă. Din cauza furtunii, platforma meteo riscă să fie scoasă din funcțiune și chiar avariată. Pentru salvarea ei trebuie fixate panouri de protecție. Treabă deosebit de dificilă.

Am cerut să-i ajutăm. Foarte bine. Am primit o sarcină ușoară. Din tunelul de gheață care se formase la intrare supraveghem cordelinele și luminăm cu lanternele locurile unde trebuie fixate panourile. Acestea erau foarte greu de ridicat la verticală. Furtuna spulbera tot. Uruia printre fulgii de zăpadă ca un șir de tractoare pe o coală albă de hîrtie.

În clipa aceea se petrece însă un lucru neobișnuit. Probabil că furtuna și-a modificat pentru o secundă direcția deoarece, dintr-o dată, panoul dreptunghiular se răsuci fulgerător spre dreapta. Cei doi Gheorghe, Poroncea și Găvenea, au fost măturați ca niște spice și aruncați la 10—20 de metri. De partea cealaltă, Chiciu și Alistar au fost mai întîi ridicați pe coama panoului de lemn și de acolo proiectați ca din praștie într-un troian de zăpadă. Băieții au reluat totul de la capăt. Din oră-n oră, unul dintre ei se furișa la stație să transmită radiogramele.

Noaptea — o lanternă gigant

Gheorghe Găvenea aduce o știre îmbucurătoare. Vîntul se cumințește. Noaptea își urmează însă cursul. Zăpada din geam se subțiase. Am ieșit cu toții pe platformă. Din toată furtuna nu mai rămăsese decît o adiere. Apoi, către miezul nopții, o liniște deplină se instală pe piscuri. Se însenină. Deasupra, cea mai frumoasă constelație a cerului boreal, Orion, se legăna alene. Jos, spre nord-est, luminile Predealului urcau printre văi cu un calm alb. Spre sud-vest se văd orașele Pitești și Cîmpulung. Noaptea ca o lanternă gigant învăluia munți și oameni.

Pe platformă, aparatele, sigure, își jucau rolul.

— Din ce se compune platforma? îl întrebăm pe Teodor Chiciu.

— Sînt, practic, două platforme. În cea pe apărători se află termometrele și higrometrele, acestea din urmă măsurînd umezeala din aer. Mai există termograful și higrograful, care realizează diagramele temperaturii și umezelii relative a aerului. Girueta și chiciurometrul sînt aparate cunoscute.

— În stînga...?

— Platforma agro, unde sînt termometrele pentru sol. În cabană mai avem un barometru pentru măsurarea presiunii aerului și un barograf pentru înregistrarea pe diagramă a presiunii atmosferice.

După aceste lămuriri, Teodor Chiciu a intrat să transmită.

Oameni buni la toate...

Am coborît de la stație în „camera de zi". George Poroncea frămîntă pîinea.

— Vă pricepeți?...

— O să vedeți la masa de prînz. Să-mi spuneți atunci.

— Și faceți des pîine aici?

— Nu, doar cînd întîrzie vînzătoarea la chioșcul nostru de pîine... Rîdem amîndoi.

Mirosul pîinii devenea tot mai pătrunzător. Și deodată apelui radio ne înștiințează că la turnul Mălăieștilor s-au rătăcit doi turiști. Gheorghe Poroncea își aruncă bluza pe el. Coarda, carabiniera și cordelina dispar în rucsacul său. Ia stația radio portabilă și o zbughește spre Mălăiești.

Pîinea aburea pe masă ca o scoică imensă rătăcită pe uscat.

...Turele de serviciu la stația meteorologică s-au schimbat. Teodor Chiciu este liber. Cum adică liber? El este acum la orele de pregătire în vederea susținerii examenului de admitere la facultate. La Facultatea de geografie, bineînțeles. Oricum, el tot în cadrul meteorologiei va rămîne. Deoarece este un domeniu important pentru viața oamenilor. Indiferent dacă aceștia sînt agricultori, constructori, aviatori sau turiști.

*

Cînd am plecat de la Vîrful Omu era un cer subțire și senin. În stînga se vedeau foarte clar munții Baiului, Penteleului și Siriului. În dreapta, Iezerul, Păpușa și Parîng. Băieții susțineau că movilele acelea cenușiu-deschis de dincolo de orizont, în partea de nord-vest, ar fi Munții Tatra. Iar la sud, acolo, dincolo de Dunăre, deasupra orizontului, Munții Balcani. Și mai departe, mări și alte țări și oceanul. Și un alt continent. Iar peste toate aceste întinderi, în casele lor, oamenii ascultă buletinele meteorologice în care au fost incluse și informațiile transmise de meteorologii de pe Vîrful Omu.

ION SBÂRNEA

ÎN ACTUALITATE

CAMPIONATUL MONDIAL DE

FOTBAL 1990

Palpitanta cursă a tricolorilor spre calificare

În plină acțiune, unul dintre cei mai buni fotbaliști din generația tînără — Hagi.

Fotbalul reintră curînd în actualitate și chiar dacă în prim-plan se vor afla acum sferturile de finală ale cupelor europene, întreaga lume fotbalistică trăiește, cu emoție și încredere, cursa deosebit de palpitantă a calificării la **Turneul final al Campionatului mondial din '90, programat în Italia.** Cum și pentru noi, ca pentru orice fotbal care se respectă, obiectivul prioritar rămîne calificarea naționalei la C.M., ne-am gîndit să vă oferim o scurtă incursiune în „laboratorul" echipei reprezentative a României, acolo unde se plămădesc cu grijă marile performanțe internaționale.

ORICE SFÎRȘIT ESTE MEREU UN ÎNCEPUT!

Trebuie mai întîi să privim puțin în urmă la acea neșansă care ne-a urmărit, parcă, în precedentele două curse, cea dintîi încheiată cu „sosirea" ratată în meciul cu Irlanda de Nord, la București, urmată, în preliminariile C.E. '88, de confruntarea cu Austria, la Viena. **Nu ne-a lipsit decît puțin, puțin de tot, ca să fim prezenți și la „Mundialul" mexican și, mai apoi, la Euro '88, în R.F. Germania. Dar tocmai acest dram înseamnă astăzi totul, mai bine zis accesul către marea performanță.** Și cum orice sfîrșit este mereu un început, campania '90 se poate spune că a debutat sub auspicii favorabile încă din precedentele preliminarii, localizarea momentului de vîrf fiind, după cum spun și cei doi antrenori ai reprezentativei — **Emerich Jenei** și **Cornel Drăgușin** — meciul cu Spania, de la București, din 1987, cînd tricolorii au învins formația iberică fără drept de apel, cu un 3—0 care a făcut rapid ocolul lumii! Atunci, în acel joc memorabil, ne-am convins — și noi, și tricolorii înșiși, și antrenorii lotului, și adversarii noștri — că echipa României poate fi o mare, remarcabilă valoare, atunci cînd componenții ei sînt toți ca unul și cînd se angajează în luptă toți pentru unul și unul pentru toți! Și, din acel moment, noua echipă națională a fost cu totul alta.

Consacrat ca titular al naționalei, Sabău se remarcă printr-un travaliu cu totul excepțional.

Mereu „încolțit" de jucătorii adverși, Cămătaru (în tricou de culoare închisă) găsește totuși soluții pentru a se demarca și a rămîne vîrful de atac care creează adevărate coșmaruri oricărei apărări.

LA START, TINEREȚEA!

Poate vă amintiți de ceea ce păruse un eșec la Dublin (meciul pierdut cu 0—2 în fața Irlandei), dar încă de atunci echipa națională îl recunoștea pe tînărul **Sabău**, apoi pe **Ciucă, Săndoi, Rotariu, Lupescu, Vaișcovici, Țîrlea, Lasconi** — alte nume de noi tricolori chemați la lot și aruncați în focul diferitelor testări. Sigur, nu toți aveau să promoveze pînă în garnitura de bază, dar cîțiva dintre ei au progresat în timp record, cîștigîndu-și un loc binemeritat în lotul „de mondiale". E cazul să ne amintim că ex-clujeanul Sabău, astăzi dinamovist de certă clasă internațională, a fost primit cu brațele deschise de Iovan, de Hagi și de Lăcătuș, de consacrații care intuiau că le-a sosit un partener de preț. La fel s-au petrecut lucrurile și cu **Rotariu,** cu **Vaișcovici** și cu **Gică Popescu,** cu **Nițu,** cu **Săndoi,** în timp ce jucători de mare experiență — ca **Andone,** bunăoară — aveau să cunoască de-abia de acum înainte adevărata consacrare. Echipa cîștiga „din mers" în omogenitate, experiență, tinerețe și valoare, deși **cîștigul cel mai mare avea să fie, absolut indiscutabil, spiritul de colaborare sub echipamentul tricolor.** Aici a fost, după părerea noastră, mîna de meșteri iscusiți a antrenorilor, în dispariția absolută a rivalităților de club (firești și ele, la nivel de campionat!), atunci cînd jucătorii se strîngeau la „națională"! Rezultatele lui '88 au „vorbit" cum nu se poate mai elocvent: 2—0 cu Israelul și 2—2 cu Polonia, 3—3 cu R.D. Germană, tot în deplasare, 0—2 cu Olanda în clipa de apogeu a „portocalei mecanice", 2—0 cu Albania, la noi acasă, și-apoi ... debutul în C.M.

3—1 LA SOFIA, UN MARE PAS CU DREPTUL!

În seara aceea de toamnă m-am aflat în tribunele stadionului Vasil Levsky din Sofia și sînt greu de descris emoția cu care așteptam debutul partidei, și-apoi fericirea imensă care ne-a cuprins la capătul partidei, cînd tricolorii noștri jubilau, fiind aplaudați la scenă deschisă de publicul bulgar! Regăseam dintr-o dată marea echipă a României din toamna lui '87, deși era cu totul alta, întinerită și cu mult mai ambițioasă. Fusese obținut un mare rezultat, care era un pas cu dreptul în preliminariile C.M. '90. A fost, poate, meciul lui Mateuț, meciul lui Sabău și al lui Cămătaru, meciul lui Rotariu, al lui Hagi și al lui Andone, dar, dincolo de ei, ca individualități, **a fost cu siguranță meciul extraordinar** al **ECHIPEI ROMÂNIEI, un tot unitar de o valoare absolut impresionantă.** Iar spiritul acesta, cultivat cu grijă, în „laborator", s-a prelungit superb și în partida următoare, cu echipa Greciei, plasînd formația României în fruntea uneia dintre cele mai puternice și mai echilibrate grupe a preliminariilor Campionatului mondial.

ÎN CĂUTAREA FORMULEI IDEALE

Marele și cel mai important cîștig al naționalei în sezonul '88 l-a constituit formarea și afirmarea trioului **Sabău — Rotariu — Gh. Popescu,** care se alătură celuilalt trio, tot tînăr, dar deja consacrat: **Hagi — Mateuț — Lăcătuș** (toți trei ajunși la 23 de ani!). În fine, valul experimentaților este reprezentat cu siguranță de **Iovan, Andone, Klein** și **Cămătaru,** ca și de multilateralul **Rednic** și, mai nou, de **Vaișcovici**, care, la 26 de ani, cunoaște o reală propulsare. O revenire, la nivelul lotului, a marcat în 1988 și **Marcel Coraș,** cel care, transferat la „Victoria" și avînd ambiția de a coborî la 85 de kilograme, de la... peste 100(!), a reușit un remarcabil tur de campionat, aflîndu-se, de altfel, în acest moment, în fruntea clasamentului golgeterilor, la egalitate cu **Mateuț — fotbalistul nr. 1 al anului,** pe baza opțiunilor exprimate de cronicarii de specialitate. Cu mare probabilitate, Coraș va fi rechemat la lotul național și în campania '89, pentru că, în ideea permanentă a căutării formulei ideale de echipă, antrenorii reprezentativei au în vedere forma și constanța jucătorilor selecționabili. Acestea fiind spuse, să încheiem reamintindu-vă situația din Grupa I a preliminariilor C.M. '90:

Programul viitor: 26 aprilie: Grecia — ROMÂNIA și Bulgaria — Danemarca: 17 mai: ROMÂNIA — Bulgaria și Danemarca — Grecia; 11 octombrie: Danemarca — ROMÂNIA și Bulgaria — Grecia; 15 noiembrie: ROMÂNIA — Danemarca și Grecia — Bulgaria.

HORIA ALEXANDRESCU

Rezultatele de pînă acum

Bulgaria	— ROMÂNIA	1—3;
Grecia	— Danemarca	1—1;
ROMÂNIA	— Grecia	3—0;
Danemarca	— Bulgaria	1—1;

Clasamentul

1. ROMÂNIA	2	2	0	0	6—1	4;
2. Danemarca	2	0	2	0	2—2	2;
3. Bulgaria	2	0	1	1	2—4	1;
4. Grecia	2	0	1	1	1—4	1;

Ați întrebat? Vă răspundem!

Ape freatice, de adîncime și arteziene

● **„Aș vrea să știu mai bine care este deosebirea dintre apa freatică și cea arteziană", ne-a scris ADRIANA COZMUȚĂ din CÎMPINA.**

Prin apă freatică se înțelege cel dintîi strat de apă, ce se găsește la adîncimi mici sub scoarța Pămîntului. El influențează formarea și proprietățile solului. Din aceste ape freatice se alimentează de obicei izvoarele și fîntînile.

Apele de adîncime reprezintă totalitatea apelor aflate sub primul strat impermeabil de la suprafața terenului și care au extindere regională continuă.

Apa arteziană este aceea care, aflîndu-se sub presiune între două straturi impermeabile ale unei depresiuni, țîșnește la suprafață prin crăpături sau în foraje.

Nodul gordian

● **Mai multe corespondențe sosite la redacție ne solicită răspuns în legătură cu semnificația expresiei „a tăia nodul gordian".**

Expresia înseamnă a trece o piedică sau a rezolva o problemă dificilă dintr-o dată și fără șovăire, adesea pe o cale inedită.

Se spune că la carul plugarului Gordius, ajuns rege al Frigiei, era făcut cu multă dibăcie un nod care lega jugul de oiște, astfel încît nu i se puteau descoperi capetele și care părea deci de nedezlegat. Legenda mai spune că cel care va reuși să desfacă nodul va deveni împăratul Asiei. Firește, mulți și-au încercat îndemînarea, dar n-au izbutit. Alexandru cel Mare a reușit... „tăind" faimosul nod cu sabia. **(Claudiu Vodă)**

Insulele Canare

● **ALINA GHEORGHE, din BUCUREȘTI, vrea să afle cîteva date despre Insulele Canare.**

Insulele Canare se află în Oceanul Atlantic, la 100—120 km de țărmurile Africii și la aproape 1 500 km sud-vest de Spania, țară căreia îi aparțin. Arhipelagul, de origine vulcanică, are o suprafață de 7 301 km^2 și cuprinde 11 insule (mai mari fiind Tenerife — în imaginea de sus —, Fuerteventura, Gran Canaria, Lanzarote și Gomera) și cîteva stînci. Întrucît temperaturile variază, pe parcursul anului, numai între 18 și 25°C, mai sînt cunoscute și sub numele de Insulele Primăverii. Ele sînt populate de cca 1 400 000 locuitori, ceea ce înseamnă o densitate de aproape 200 locuitori pe km^2. Au fost cunoscute încă din antichitate, mai întîi de către fenicieni, apoi de romani, care le-au numit Isole Fortunate (Insulele Fericirii), denumire sugerată de clima plăcută și de uimitoarea fertilitate, de atunci, a pămîntului. Redescoperite de portughezi la începutul sec. al XIV-lea, intră sub stăpînire spaniolă la sfîrșitul aceluiași secol. Sînt renumite pentru turism (cea mai frumoasă plajă se află pe insula Fuerteventura), pescuit, agricultură (îndeosebi plantații de bananieri, portocali, lămîi și viță de vie). Denumirea insulelor vine din latinescul canis = cîine, pentru că aici trăiau în antichitate, potrivit lui Pliniu cel Bătrîn, niște cîini uriași. **(Dr. Silviu Neguț)**

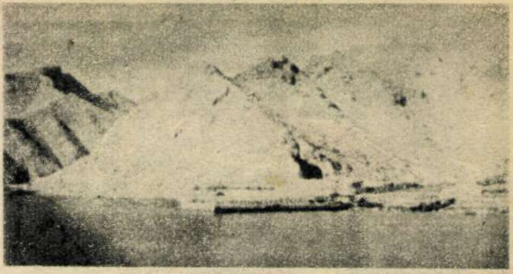

Bobina... vorbitoare

● **„Aș vrea să știu cum funcționează un difuzor" — ne-a scris CRISTIAN VOINEA din GIURGIU.**

Elementul funcțional cel mai important din difuzor este o bobină mobilă, cilindrică, ajustată pe un magnet și el tot cilindric. Aceste două elemente sînt separate de un mic „întrefier", ce permite bobinei să se miște, spațiu în care se află aer. Undele electromagnetice, captate de aparatul de radio, sînt transformate de acesta în variații de curent. Astfel, la bobină sosește un curent cînd mai puternic, cînd mai slab. Deci el prezintă variații în intensitate. Acest lucru face ca bobina să devină un electromagnet care se mișcă, cînd mai mult, cînd mai puțin în magnetul permanent cilindric. Vibrațiile bobinei sînt transmise unei membrane plasată în fața acesteia, ce le transformă în sunete. Bobina mobilă însă degajă căldură. Pentru ca aceasta să fie disipată (împrăștiată) mai ușor, cercetătorii s-au gîndit să înlocuiască aerul, aflat în întrefier, cu un lichid, care să se scurgă în afara difuzorului. De aceea, la aceste mijloace de ascultare urmează a se utiliza un ferofluid, respectiv un lichid ce are proprietăți magnetice, ce este reținut în difuzor chiar de cîmpul magnetic prezent aici. **(Mihai Dianu)**

AGENDA PIONIERULUI COMANDANT

Pregătirea pionierilor în vederea primirii în Uniunea Tineretului Comunist

În cel de-al treilea trimestru școlar, pionierii din clasele a VIII-a, care au împlinit vîrsta de 14 ani, urmează să devină membri ai Uniunii Tineretului Comunist. În vederea acestui important eveniment, consiliile și comandamentele pionierești, împreună cu organizațiile U.T.C. vor lua o serie de măsuri, pentru ca toți cei ce vor deveni utecișți să fie cît mai bine pregătiți.

Este deosebit de important ca toți pionierii care urmează a fi primiți în organizația de tineret să cunoască prevederile Statutului Uniunii Tineretului Comunist. De aceea, în detașamentele claselor a VIII-a și în unitățile de pionieri se vor organiza cercuri de studiere și dezbatere a acestuia. Comandamentele pionierești se vor preocupa, de asemenea, de extinderea activităților politico-ideologice și educative organizate cu pionierii, în vederea cunoașterii istoriei mișcării comuniste, revoluționare de tineret din țara noastră, a obiectivelor și sarcinilor ce revin Uniunii Tineretului Comunist în înfăptuirea exemplară a politicii Partidului Comunist Român.

Pentru înțelegerea responsabilităților care le vor reveni viitorilor utecișți, comandamentele pionierești se vor preocupa de organizarea unor bogate activități de muncă – înfrumusețarea școlii și a localității, colectarea materialelor refolosibile, precum și activități politico-educative la care să participe, împreună, pionieri și utecișți. Pionierii din clasele a VIII-a care au fost primiți în organizația de tineret își vor desfășura activitatea în cadrul organizațiilor U.T.C. din care fac parte. Utecistii care pînă la data intrării lor în organizația de tineret au făcut parte din organele de conducere ale Organizației Pionierilor (membri ai comandamentului, detașamentului, unității etc.) sau ale Organizației Șoimii Patriei își vor exercita mandatul pînă la sfîrșitul anului școlar și vor purta în continuare atît uniforma de pionier cît și însemnele pionierești.

Detașamentele de pionieri din clasele a VIII-a își vor îndeplini angajamentul de muncă patriotică stabilit de consiliile și comandamentele pionierești. Din cel de-al III-lea trimestru școlar, sarcinile ce revin uteciștilor din clasele a VIII-a privind participarea acestora la înfăptuirea obiectivelor planului de muncă patriotică al Uniunii Tineretului Comunist vor fi stabilite de comitetele municipale, orășenești și comunale ale U.T.C.

Consiliilor și comandamentelor pionierești le revine sarcina organizării activităților politico-educative prilejuite de ieșirea elevilor din clasele a VIII-a din Organizația Pionierilor. Organizatorii acestor manifestări, care vor avea loc pe parcursul trimestrului al III-lea al anului școlar, se vor preocupa astfel încît acestea să prilejuiască participanților realizarea unui fructuos bilanț al activităților desfășurate în Organizația Pionierilor, rememorarea unor acțiuni prin care pionierii au urcat, an de an, noi trepte pe calea devenirii lor revoluționare.

JURĂMÎNTUL PIONIERULUI
JURĂMÎNTUL PIONIERULUI

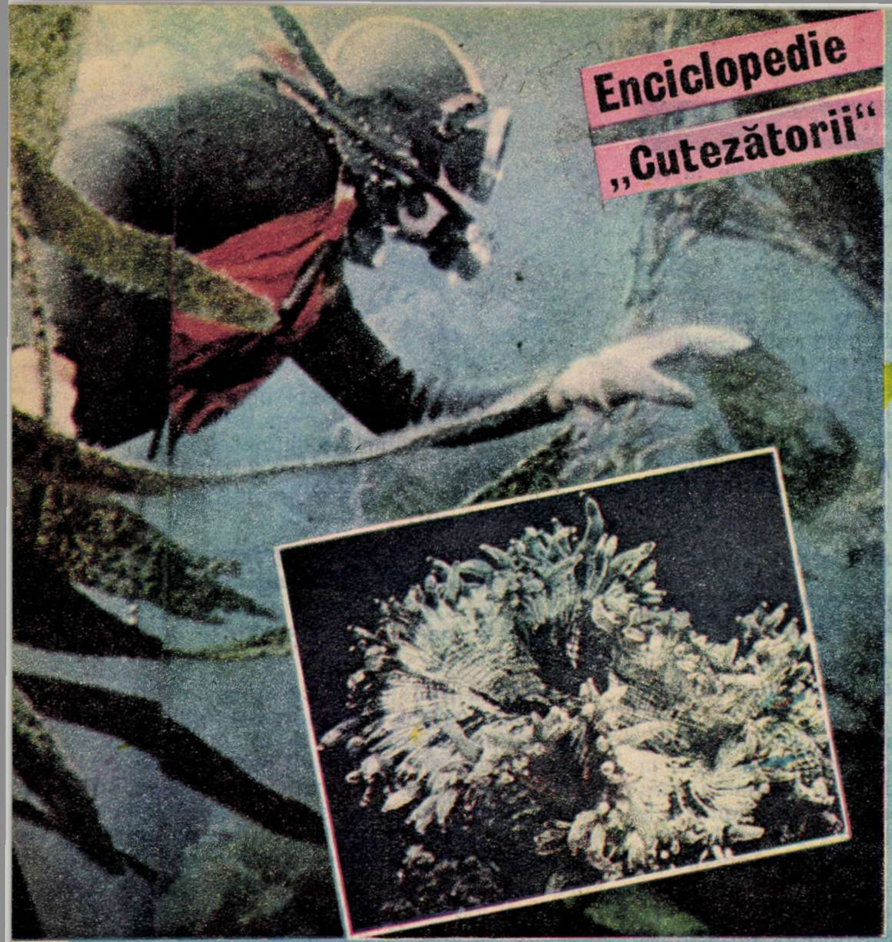

Enciclopedie „Cutezătorii"

RECORDURILE PACIFICULUI

Pacificul este cel mai mare dintre oceanele Pămîntului, acoperind o suprafață de 179 240 000 km^2. El este cu circa trei sferturi mai mare decît Atlanticul și, dacă la suprafața lui am adăuga-o pe cea a Oceanului Indian, atunci acestea ar însuma împreună jumătate din suprafața globului. Limita Pacificului către Atlantic este considerată linia care stabilește cea mai scurtă legătură între Capul Horn și sudul Țării de Foc și Țara lui Graham din Antarctica. Spre Oceanul Indian, limita este indicată de meridianul estic 147°. Distanța care desparte Antarctica de strîmtoarea Bering este de 16 000 km. Oceanul Pacific prezintă cele mai mari distanțe față de țărmuri, adică cele mai mari depărtări între coastele continentale. Orașul San Francisco, de pildă, este despărțit de Tokio prin 8 200 km. Arhipelagul Touamatu este situat la aproximativ 5 200 km față de orice punct de pe țărmurile americane, asiatice sau australiene. De asemenea, distanța dintre coasta Americii de Sud pînă la Malaezia reprezintă mai mult de jumătate din circumferința Pămîntului.

Cele mai mari profunzimi ale Oceanului Planetar se găsesc în Pacific. Adîncimea mijlocie a acestuia este de aproape 5 000 m. Cele mai mari profunzimi au fost descoperite în cuprinsul gropilor (fose) oceanice. Cea mai mare dintre acestea a fost găsită pînă în momentul de față în Groapa Filipinelor, 11 516 m adîncime. Oceanologii de pe nava expediționară „Viteaz" au descoperit că Groapa Marianelor are și ea o adîncime de peste 10 000 m. Profunzimi de peste 10 000 m au și gropile Tonga, Kurile și Kermadek.

Se presupune că spațiul inițial al Pacificului a fost mai mic decît al oceanului de astăzi. Oamenii de știință spun că prin scufundarea țărmurilor continentale suprafața apei s-a mărit în dauna uscatului. Limita Asiei de odinioară se poate urmări în lanțul insular Aleutine, Kurile, Mariane, Fiji, Tonga și Kermadek. Pe lîngă țărmul australo-asiatic al Pacificului se găsesc risipite numeroase insule, în timp ce de-a lungul coastei americane, acolo unde munții se țin lanț, insulele sînt foarte rare.

Primul european care a văzut apele Pacificului a fost spaniolul Vasco Nuñez de Balboa, care în 1513 a ajuns pînă la istmul Panama. Uriașei întinderi de apă ce i se deschisese în fața ochilor i-a dat numele de Mare del Sud (Marea Sudului). Marele explorator Fernando Magellan, după ce a navigat prin strîmtoarea ce-i poartă numele, a intrat la 28 noiembrie 1520 în apele oceanului căruia nu peste mult timp îi va da numele de Mar Pacifico, deoarece în tot cursul călătoriei de 110 zile pînă în Insulele Filipine corăbiile sale nu s-au întîlnit cu temutele taifunuri care bîntuie destul de des în aceste ape.

Deși i s-a dat numele de Pacific, oceanul nu este deloc liniștit. În regiunile tropicale iau naștere vînturi puternice cărora în Pacific li se spun taifunuri. Acestea ating culmea violenței în nord-vestul oceanului, lovind Insulele Mariane, Japonia, China, Filipinele etc. După seisme și vulcanisme, taifunurile constituie cea mai cumplită calamitate a Pacificului. Acestora li se adaugă adesea furtuni deosebit de puternice, însoțite de descărcări electrice.

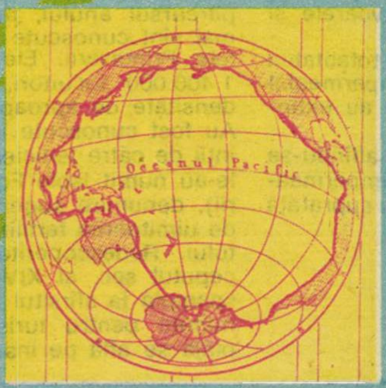

Distribuția vieții în Pacific este unitară pe suprafețe destul de întinse. Ca și în Atlantic, se pot separa aici trei regiuni: un lat cordon tropical de apă caldă cu forme de viață corespunzătoare are de o parte și de alta două regiuni de apă rece care conțin cu totul alte viețuitoare. O situație deosebită o au mările puțin adînci ale arhipelagului malaiezian care conțin o faună deosebit de abundentă. Ținutul litoral este patria „vacii de mare", a șarpelui marin veninos, care atinge 2 m lungime, a broaștelor țestoase și a moluștelor. În zona de apă caldă sînt pești coralieni, pești zburători și delfini, iar în afara insulelor atolice se pot vedea și corali fixați în jurul insulelor vulcanice.

În fața coastei australiene, pe o lungime de circa 2 000 km se întinde Marea Barieră de Corali care ocupă cam 200 000 km^2. Dintre diferitele tipuri de corali care trăiesc aici, cei mai răspîndiți sînt coralii ramificați, denumiți „coarne de ren". Alți corali au forme de ciuperci, dantele, discuri etc. În Marea Barieră de Corali fauna prezintă particularități deosebite față de alte regiuni aflate la aceleași latitudini. Unele viețuitoare sînt de dimensiuni enorme. Crocodilul, de pildă, atinge lungimi de pînă la 10 m. Peștele-piatră — lipsit de solzi și slab înotător, — este înzestrat, pentru a se apăra, cu 13 spini dorsali veninoși și mulți pescari și-au pierdut viața din cauza înțepăturilor. În această zonă a Pacificului, pînă și moluștele pot fi periculoase, multe dintre ele fiind dotate cu „ace" otrăvitoare.

În apele puțin adînci ale Marii Bariere de Corali se pot vedea frumoase crizanteme îmbobocite, care sînt, de fapt, animale. Tentaculele lor se aseamănă cu petalele unor flori, dar sînt înzestrate cu dinți minusculi care paralizează prada. Tot această zonă este și patria broaștelor țestoase uriașe. Specia „Caretta", de pildă, atinge greutatea de 750 kg. Un alt gigant, considerat ca cea mai voluminoasă scoică de pe Pămînt, este tridacna, a cărei greutate atinge pînă la 300 kg. Cochilia tridacnei este deosebit de groasă, iar pescarii filipinezi o numesc „carapacea morții", deoarece poate prinde și reteza piciorul sau brațul unui om.

Viața în largul Oceanului Pacific este mult mai puțin variată decît în rest, deoarece salinitatea și temperatura apei sînt mai uniforme, iar fluxul și valurile nu au o mare influență. Viețuitoarele, petrecîndu-și timpul în stare de suspensie, sînt deosebit de adaptate la plutire. În zonele temperate ale oceanului stratul superior al apei — gros de 100 m — este deosebit de bogat în plancton, care constituie hrana balenelor, focilor și a numeroaselor specii de delfini și rechini. În afara focilor și leilor de mare care trăiesc în regiunile nordice ale Pacificului, la sud poate fi întîlnit și elefantul de mare, un animal de talie mare, a cărui greutate ajunge pînă la 4 tone.

Datorită curenților de adîncime care oxigenează apa, și în zonele abisale ale Pacificului trăiesc numeroase viețuitoare. Corpul lor este de obicei transparent, iar organele vizuale sînt complet atrofiate sau slab dezvoltate. Mai toate sînt însă fosforescente.

Deși adîncurile Pacificului constituie în continuare obiectul de cercetare a numeroși oameni de știință, ele continuă să dețină încă multe necunoscute.

ECATERINA ROȘCA

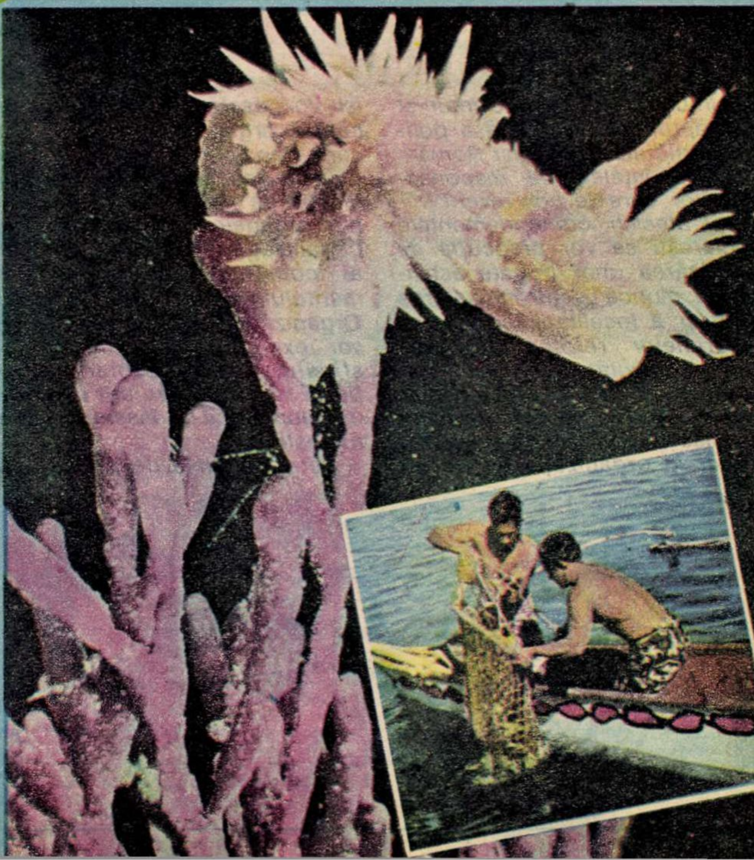

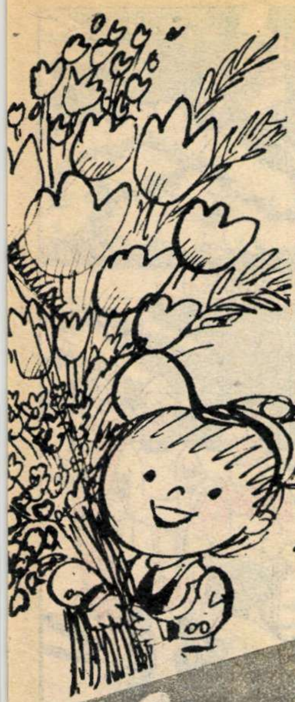

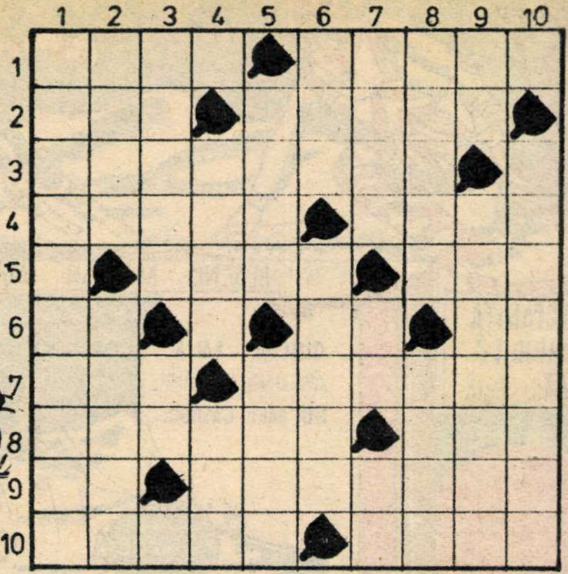

8 martie

ORIZONTAL: 1) Dintre creațiile acestui pictor clasic român (1831–1891) amintim pînzele „Fată cu ulciorul lîngă fîntînă" și „Țărancă pe gînduri". Scriitori germani, autori ai culegerii din care fac parte „Scufița Roșie", „Țărăncuța cea isteață" și „Albă ca Zăpada". 2) Ana din craterul vulcanic al Puciosului. Fata mamei. 3) A cîntat într-o celebră elegie dragostea față de mamă. 4) Dăruit de 8 Martie. Instrument muzical (avînd lipsă o coardă!). 5) Rîu în Pakistan. Întreprinderea de aparatură pentru telecomunicații (abr.). 6) În avion! Începe să rîdă. Curea! 7) Localitate în S.U.A. Mai-marele marinei. 8) Iscusite. Intrări. 9) Rece! Nume feminin franțuzesc. 10) Argonaut care, ajutat de Medeea, a reușit să obțină lîna de aur din Colhida (mit.). Lac de origine glaciară din Munții Rodnei.

VERTICAL: 1) Clasic al literaturii române (1821–1890), din a cărui operă cităm poeziile „Mărioara Florioara", „Steluța" și „Rodica". 2) Cea mai iubită. Soția domnitorului Pătrașcu cel Bun (sec. XVI). 3) Înțepătoare. Tania Barbu. 4) Eroină din dramaturgia scriitorului norvegian Henrik Ibsen. Localitate în U.R.S.S. 5) Rîu în Franța. Localitate în Peru. 6) Denumire în notația literală pentru sol diez. Nume arab. 7) Diminutiv feminin. Deții. Dînsul. 8) Pană de despicat lemne (pl.). A proiecta un film. 9) De două ori la mama. Apărătoare montată la obiectivul aparatului de fotografiat pentru a împiedica pătrunderea luminii solare direct în aparat. 10) Prea frumoasa fată din „Luceafărul" de Mihai Eminescu.

DICȚIONAR: ARRA, IAT, NOT, FEUR, ACAN, GIS.

Ana Moga

EXCEPȚIA

În acest desen se repetă de mai multe ori numărul 23. Există însă și o excepție. Care?

Virgil Tomuleț

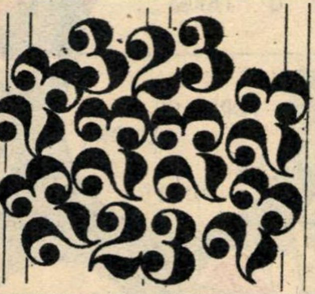

ÎNȘIRUIRE

(Monoverb: 7—10)

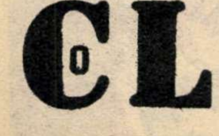

Radu Stoianv,
Fundulea-Călărași

ȘAH

CONTROLUL POZIȚIEI

ALB — Rf1, Ta5, Tf6, Nb5, Ng7, Cb6, Ce4; pioni: b4, d2;

NEGRU — Re5, Te8, Th2, Ng3, Ng8, Ca2, Ch1; pioni: a6, b7, e6, f2, h4.

Albul începe și dă mat la a treia mutare.

Soluția în numărul următor.

PROBLEMĂ

Un teatru a prezentat o piesă avînd mai multe personaje, bărbați și femei. Cîte erau? Aflați numărul lor știind că în spectacol fiecare dintre actori avea drept colegi același număr de artiști și artiste, în vreme ce artistele aveau drept colegi un număr dublu de actori față de numărul actrițelor.

Mihail Radu
profesor,
Pitești

Răspuns: Piesa a fost interpretată de trei artiste și patru artiști. Astfel fiecare actor a avut drept colegi un număr egal de actori și actrițe, în vreme ce fiecare artistă juca alături de patru actori și două actrițe.

ARENA MATEMATICIENILOR

Numere formate cu 9

Să alegem cîteva numere alcătuite din cifra 9 repetată, ca de exemplu: 99, 999, 9 999 etc. Prin ridicarea lor la pătrat, începînd chiar cu 9, se obțin egalitățile:

$$9^2 = 81$$
$$99^2 = 9\,801$$
$$999^2 = 998\,001$$
$$9\,999^2 = 99\,980\,001$$

Ținînd seama de aceste rezultate, ce concluzii se pot trage și, mai cu seamă, puteți scrie direct care este pătratul oricărui număr alcătuit numai cu cifre de 9 fără a efectua vreun calcul?

Ing. Liviu Macoveanu

RĂSPUNS:

Pătratele numerelor alcătuite numai din cifre de 9 au următoarele particularități:

1) Toate cuprind cifrele 8 și 1;

2) Începînd de la pătratul lui 99, toate cuprind și cifrele 9 și 0;

3) Cifrele 9 și 0 apar de atîtea ori cîte cifre are numărul alcătuit prin repetarea cifrei 9, minus una.

Prin urmare, se poate scrie dintr-o dată pătratul oricărui număr format din cifre de 9, fără a fi nevoie de alte calcule. Iată un exemplu:

$9\,999\,999^2 = 99\,999\,980\,000\,001$.

PROFESIONALĂ

(Triverb: 5, 1, 5)

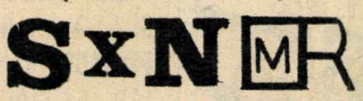

Georgeta Dumitru

DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT:

ÎN AȘTEPTAREA PRIMĂVERII: 1) Anotimp. Bm. 2) Ram. Răsări. 3) Atavic. Sih. 4) Tut. Semăna. 5) Urub. Di. D1. 6) Rat. Go. Sue. 7) Ef. Nins. 8) Arși. An. 9) Korsakov. 10) Stravinski.

ALERGĂRI: Sorin face cros.

ÎN DIALOG: Interlocutoare.

ȘAH: 1. Cc6!! după care regele, neavînd loc de refugiu decît pe cîmpurile c5 și d6, va fi făcut mat la a doua mutare în mai multe feluri.

Pentru mame

(Șaradă: 5 + 5 = 10)

Alătură o zi din calendar
La steaua cea mai luminoasă
Și-obții mesajul nostru-n dar
De ziua lor: cea mai frumoasă!

Ioan Roman,
Brașov

TICUȚĂ CEL UITUC

TICUȚĂ VREA SĂ IASĂ
ÎN CURTE SĂ GREBLEZE
FRUNZELE USCATE.
DAR ... NU GĂSEȘTE
GREBLA.
TICUȚĂ
A UITAT-O
UNDEVA,
ÎN PAGINILE
REVISTEI.
AJUTAȚI-L
VOI
S-O GĂSEASCĂ!

FOTO: TUDOR CRISTEA

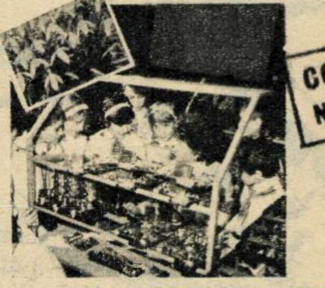

COPERTA NOASTRĂ

Pionieri din Capitală în vizită la Întreprinderea electronica industrială.

CUTEZĂTORII 9 Redacția revistelor pentru copii — București

REDACTOR ȘEF: ION IONAȘCU
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: OVIDIU ZOTTA

RESPONSABIL DE NUMĂR: ION SBÂRNEA; *PREZENTAREA ARTISTICĂ:* POMPILIU DUMITRESCU; *PREZENTAREA TEHNICĂ:* IOAN MIHĂESCU

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" – Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64–66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. Index 41836 12 pagini 1,50 lei

8 SCHIORII

SCENARIU : SEVER NORAN   DESENE : MARIAN AVRAMESCU

REZUMATUL EPISODULUI 7 : DEOARECE CONCURSUL ÎNCEPEA, IAR ȘTEFĂNIȚĂ NU SOSEA CU SCHIURILE FRATELUI SĂU, MIHAI, „EGOISTUL", OFERĂ SCHIURILE SALE LUI ANDREI, IAR ACESTA OBȚINE CEL MAI BUN REZULTAT.

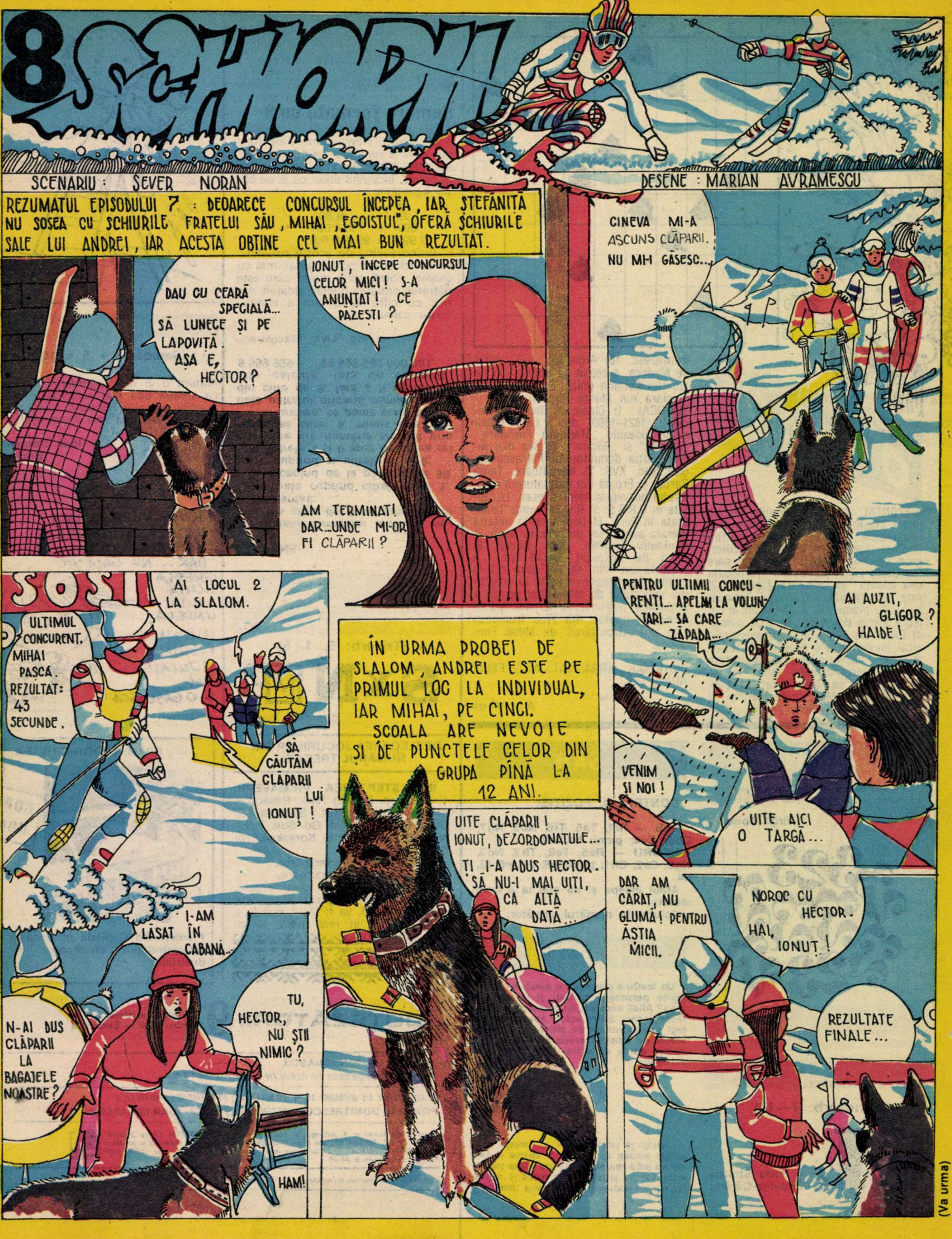
DAU CU CEARĂ SPECIALĂ... SĂ LUNECE ȘI PE LAPOVIȚĂ. AȘA E, HECTOR?
IONUȚ, ÎNCEPE CONCURSUL CELOR MICI! S-A ANUNȚAT! CE PĂZEȘTI?
AM TERMINAT! DAR...UNDE MI-OR FI CLĂPARII?
CINEVA MI-A ASCUNS CLĂPARII. NU MI-I GĂSESC...
ULTIMUL CONCURENT. MIHAI PAȘCA. REZULTAT: 43 SECUNDE.
AI LOCUL 2 LA SLALOM.
SĂ CĂUTĂM CLĂPARII LUI IONUȚ!
ÎN URMA PROBEI DE SLALOM, ANDREI ESTE PE PRIMUL LOC LA INDIVIDUAL, IAR MIHAI, PE CINCI. ȘCOALA ARE NEVOIE ȘI DE PUNCTELE CELOR DIN GRUPA PÎNĂ LA 12 ANI.
PENTRU ULTIMII CONCURENȚI... APELĂM LA VOLUNTARI... SĂ CARE ZĂPADA...
AI AUZIT, GLIGOR? HAIDE!
VENIM ȘI NOI!
UITE AICI O TARGĂ...
I-AM LĂSAT ÎN CABANĂ...
N-AI DUS CLĂPARII LA BAGAJELE NOASTRE?
TU, HECTOR, NU ȘTII NIMIC?
HAM!
UITE CLĂPARII! IONUȚ, DEZORDONATULE... ȚI I-A ADUS HECTOR. SĂ NU-I MAI UIȚI, CA ALTĂ DATĂ...
DAR AM CĂRAT, NU GLUMĂ! PENTRU ĂȘTIA MICII.
NOROC CU HECTOR. HAI, IONUȚ!
REZULTATE FINALE...

(Va urma)

ÎN SUMAR:

- *Reportajul săptămînii*
- *Copiii și artele*
- *Să descoperim împreună: Dunărea*
- *Istorie, cultură, civilizație: Teatrul*
- *Magazin sportiv*

Cutezătorii

10

JOI, 9 MARTIE 1989,
ANUL XXIII(NR. 1117)

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

CADRAN POLITIC

> ***Aniversarea a 45 de ani de la revoluţia de eliberare socială şi naţională, antifascistă şi antiimperialistă, pregătirea şi desfăşurarea celui de-al XIV-lea Congres al partidului trebuie să determine o îmbunătăţire a activităţii în toate domeniile. Să întîmpinăm aceste evenimente istorice din viaţa naţiunii şi poporului nostru cu rezultate cît mai bune! Să ne prezentăm la Congresul al XIV-lea cu realizarea prevederilor planului pe acest an, cu un program clar de perspectivă pentru cincinalul viitor şi pînă în anul 2000 — programul făuririi depline a societăţii socialiste multilateral dezvoltate în România — şi pentru a crea condiţiile trecerii la înfăptuirea principiilor comuniste de viaţă şi muncă.***
>
> ***NICOLAE CEAUŞESCU***

Eveniment deosebit de important pentru viaţa social-economică a ţării, recenta Consfătuire de lucru pe probleme economice de la C.C. al P.C.R. deschide – pe baza orientărilor şi indicaţiilor cuprinse în cuvîntarea tovarăşului Nicolae Ceauşescu – o etapă nouă în procesul de perfecţionare a activităţii din toate sectoarele economiei naţionale. Acum cînd, aşa cum arăta secretarul general al partidului, întregul nostru popor acţionează cu înaltă răspundere pentru înfăptuirea exemplară a obiectivelor de dezvoltare multilaterală a patriei, succesele pe care le consemnează cronica întrecerii socialiste evidenţiază hotărîrea fiecărui colectiv de a îndeplini planul la producţia fizică şi la export, de a spori continuu eficienţa economică. Rezultatele obţinute zi de zi în industrie, pe şantiere, în unităţile de cercetare şi proiectare se constituie într-un semnificativ răspuns, prin fapte de muncă remarcabile, la măsurile iniţiate de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, privind majorarea retribuţiilor personalului muncitor şi a pensiilor. După cum se ştie, începînd cu această lună s-a trecut la cea de-a III-a etapă de majorare şi, pe baza propunerii secretarului general al partidului la recenta şedinţă a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., acţiunea de majorare a retribuţiilor urmează să se încheie cu o lună mai devreme decît era stabilit. În acest fel, începînd cu 1 august 1989, întregul personal muncitor va beneficia de retribuţii majorate.

Înfăptuirea prevederilor amplului program de creştere a nivelului de trai, a obiectivelor stabilite pentru trecerea ţării noastre într-un stadiu superior de dezvoltare necesită, în fiecare sector de activitate, acţiuni consecvente pentru perfecţionarea conducerii şi organizării muncii, pentru valorificarea superioară a tuturor resurselor disponibile. Iată de ce, pe baza orientărilor şi indicaţiilor tovarăşului Nicolae Ceauşescu, în întreprinderi, centrale industriale şi ministere se acţionează cu fermitate pentru ca sarcinile de plan pe luna martie şi trimestrul I să fie realizate în întregime, astfel încît anul 1989 să reprezinte o perioadă de importante succese în toate ramurile economiei naţionale. Aşa cum a subliniat secretarul general al partidului, o atenţie deosebită va fi acordată ridicării calităţii şi a nivelului tehnic al produselor, creşterii mai accentuate a productivităţii muncii. De asemenea, între obiectivele importante ale preocupărilor colectivelor din întreprinderi se înscriu: perfecţionarea şi modernizarea proceselor de producţie, reducerea consumurilor de materii prime, materiale şi energie, întărirea ordinii şi disciplinei în toate domeniile.

Luna martie reprezintă o perioadă de puternică mobilizare şi a celor ce muncesc în agricultură. Timpul favorabil permite începerea lucrărilor de primăvară în tot mai multe judeţe ale ţării. De aceea, peste tot, ţăranii cooperatori, mecanizatorii, specialiştii acţionează cu abnegaţie pentru efectuarea la timp şi de calitate a fiecărei lucrări, astfel încît în acest an, cînd se împlinesc 40 de ani de la începerea cooperativizării agriculturii, să se obţină recolte cît mai bune, potrivit obiectivelor noii revoluţii agrare.

Aşadar, în industrie şi agricultură, pe şantiere şi în laboratoarele de cercetare, eforturile celor ce muncesc sînt concentrate la maximum pentru ca – aşa cum sublinia tovarăşul Nicolae Ceauşescu – luna martie să fie luna cu cele mai bune rezultate de pînă acum.

> *Viața, realitatea demonstrează cu putere superioritatea agriculturii socialiste, forța creatoare a țărănimii noastre cooperatiste, a tuturor oamenilor muncii de la sate, adevărații realizatori ai marilor succese din agricultură. Acum putem să afirmăm cu toată fermitatea că numai calea socialistă a agriculturii, în forma proprietății de stat sau cooperatiste — care se completează în mod armonios — poate asigura progresul neîntrerupt și rapid al agriculturii.*
>
> *NICOLAE CEAUȘESCU*

40 de ani
de la începerea
transformării
socialiste
a agriculturii
în țara noastră

AGRICULTURA —
ramură de bază a economiei naționale

La patru decenii de la lucrările Plenarei C.C. al P.C.R. care a adoptat istorica rezoluție privind trecerea la cooperativizarea agriculturii, poporul nostru privește cu îndreptățite simțăminte de mîndrie la marile înfăptuiri obținute în dezvoltarea acestei ramuri de bază a economiei naționale, la profundele mutații calitative petrecute, pe această temelie, în viața satului românesc și a oamenilor săi. În toată această perioadă, și cu deosebire în epoca istorică inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului, a fost demonstrată, cu argumentele de necontestat ale faptelor, superioritatea agriculturii noastre noi, largile orizonturi și perspective pe care proprietatea socialistă le-a deschis și pentru înflorirea acestui sector al economiei naționale.

Drumul glorios, jalonat de mărețe realizări, străbătut în acești ani de agricultura românească este legat nemijlocit în conștiința țării de strategia nouă, profund științifică, elaborată și pusă în lucrare după istoricul forum comunist din iulie 1965, cu contribuția determinantă a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. În tot acest răstimp, reconsiderîndu-se rolul și locul agriculturii în procesul construirii noii orînduiri, s-a acționat cu exemplară consecvență pentru realizarea unui echilibru dinamic între industrie și agricultură, pentru dezvoltarea și modernizarea continuă a agriculturii, pentru sporirea contribuției sale la dezvoltarea generală a societății românești, la înfăptuirea marilor obiective pe care țara și le-a propus în această perioadă. Totodată, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a fundamentat conceptul de mare valoare principială și practică privind noua revoluție agrară, a jalonat căile și modalitățile concrete pentru înfăptuirea sarcinilor acesteia.

Pe temelia susținutei dezvoltări a industriei naționale s-a făurit în acești ani o puternică bază tehnico-materială a agriculturii, ceea ce a permis mecanizarea celor mai importante lucrări agricole. Cu promptitudine și consecvență s-a acționat pentru aplicarea în practică a celor mai noi realizări ale științei agrotehnice, pentru sporirea continuă a performanțelor tuturor soiurilor de cereale, legume și plante tehnice, a raselor de animale. Pornindu-se de la adevărul că pămîntul reprezintă principala avuție națională s-au realizat ample lucrări de irigații, desecări și îmbunătățiri funciare, menite să asigure creșterea potențialului productiv al pămîntului. Pe baza acestui impresionant efort al societății, agricultura românească a realizat un uriaș salt calitativ, transformîndu-se într-o agricultură intensivă, de înalt randament, cu un aport tot mai important la creșterea avuției naționale, la progresul economico-social multilateral al patriei.

Pe baza profundelor prefaceri petrecute în agricultura noastră socialistă, a dezvoltării generale a economiei naționale, satul românesc trăiește cea mai rodnică etapă din îndelungata sa istorie, etapă de înnoiri și mutații calitative impresionante. Așezările rurale ale țării și-au edificat practic o înfățișare nouă, prin ridicarea a sute și sute de mii de noi apartamente și locuințe încăpătoare, moderne, cu un grad ridicat de confort. A sporit necontenit zestrea lor edilitar-gospodărească: școli și grădinițe, cinematografe și biblioteci, spitale și dispensare, baze sportive etc. Se extinde în permanență sfera serviciilor pentru populație. Prin vasta activitate de construcții de locuințe, de obiective social-culturale și edilitar-gospodărești se realizează apropierea continuă a condițiior de viață ale satului de cele de la oraș, se atenuează în permanență deosebirile privind calitatea muncii și vieții locuitorior din așezările urbane și din cele rurale.

Profunde mutații s-au produs în modul de a munci al lucrătorilor ogoarelor. Procesele de mecanizare a agriculturii, marile lucrări de irigații și îmbunătățiri funciare au produs extinderi esențiale ale ocupațiilor oamenilor satului, determinînd apariția a zeci și zeci de profesii noi, de neimaginat în condițiile de altădată ale satului românesc. Ele solicită bogate cunoștințe științifice și tehnice, cu orizont tot mai larg de cunoaștere generală. Mari prefaceri s-au petrecut în însăși meseria de agricultor, întrucît realizarea obiectivelor noii revoluții agrare presupune aplicarea consecventă a celor mai noi cuceriri ale științei agrotehnice, ale cunoașterii umane. Dînd o puternică strălucire tradițiilor culturale ale satului românesc, astăzi în așezările rurale ale patriei se desfășoară, sub semnul generos al Festivalului Național „Cîntarea României", o vastă activitate politico-educativă și cultural-artistică, în care milioane de oameni sînt, deopotrivă, creatori și beneficiari ai actului de cultură, de educație. În pragul mileniului trei, satul românesc se înfățișează tînăr și viguros, privind cu îndreptățită încredere viitorul.

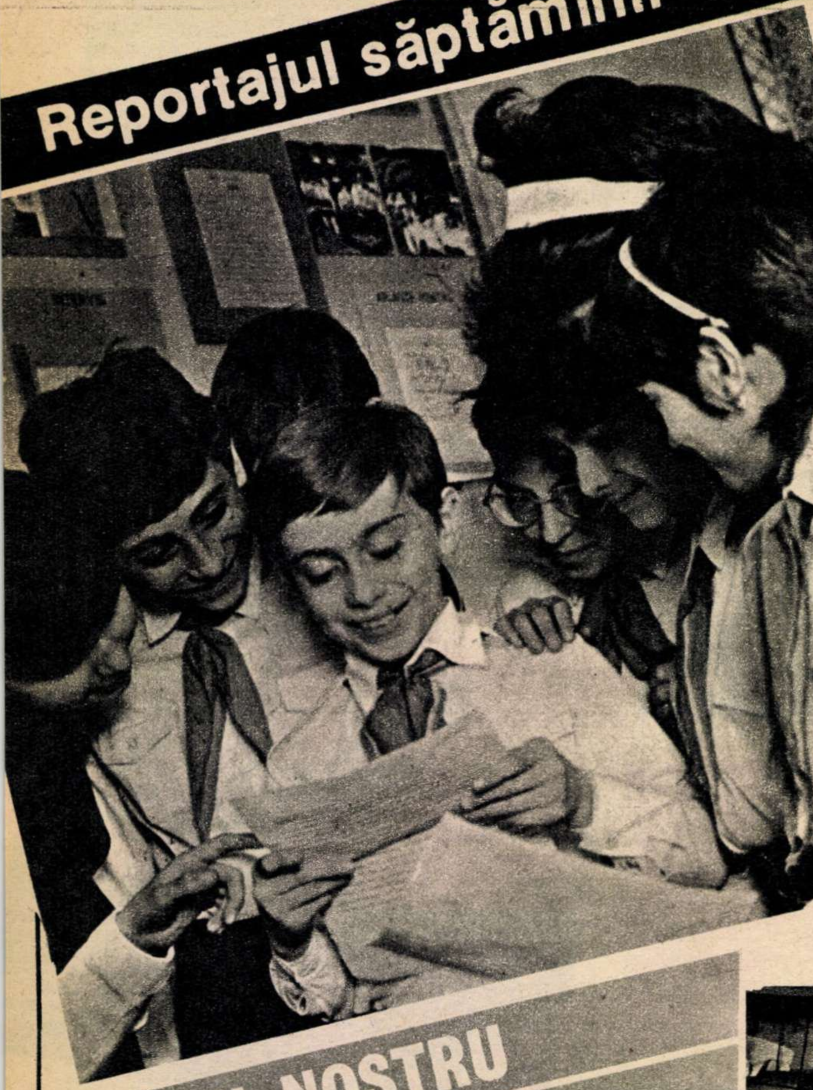

NOUL NOSTRU COLEG

În prima zi de școală, cînd elevii dintr-a IV-a D intrau voioși în clasa lor, grăbindu-se să-și reia locurile în bănci, au descoperit că printre ei apăruse „o figură nouă“ — un băiat subțirel, simpatic chiar de la prima vedere și care nu părea cîtuși de puțin stingherit că nu cunoștea încă pe nimeni.

Faptul îi cam descumpănise pe moment, fiindcă nu știau cum să procedeze: să încerce ei sau să-l lase pe el să facă primul pas spre cunoștință?

Noul coleg îi scoase însă imediat din încurcătură. „Mă cheamă Alexandru Rădvan. Îmi puteți spune Alexandru sau Alex — cum vă place. Nu-i așa că o să ne împrietenim foarte repede?“

Nu trecuseră decît cîteva zile și Alexandru devenise centrul atenției tuturor. În fiecare recreație putea fi văzut cu o ceată de colegi în jurul lui, ascultînd captivați tot felul de lucruri interesante, pe care, era clar, băiatul le știa din lecturile lui foarte bogate și variate.

Alexandru fusese însă și mai asaltat cînd colegii aflaseră că el se pricepe și la... portretistică. Rînd pe rînd, în recreații, se perindau la banca lui, „pozîndu-i“ în ipostaza în care doreau să fie „cît mai sugestiv“ înfățișați. Nu mică le fusese însă mirarea cînd, primindu-și portretele, descoperiseră în subsolul paginii și cîte un catren sau o epigramă foarte sugestivă la adresa posesorilor. Ceea ce demonstra că Alexandru le intuise nu numai calitățile, ci și unele defecte, legate fie de comportare, fie de felul cum învățau. Nici unul însă nu se supăra, dimpotrivă, se străduia pe cît posibil să și le corecteze. Cu spiritul lui de observație atît de ascuțit, Alexandru se interesa de tot. Uite, de pildă, colegii doreau să învețe mai bine la istorie.

Concursul

Toți pionierii detașamentului au primit cu mare entuziasm anunțul unui apropiat concurs de istorie. Au rămas însă mirați aflînd că trebuie să participe nu doar cei mai buni, mai pasionați de acest obiect, ci absolut toată lumea din clasă. Materialul de studiu îl constituia întreaga materie predată pînă la data desfășurării lui, iar drept premii li se vor acorda tuturor note bune și foarte bune la istorie. În fine, a venit și ziua concursului, pe catedră au fost așezate 42 de plicuri și fiecare concurent a tras cîte unul. Deschizîndu-le, 41 de elevi au zîmbit: o singură mînă ar fi putut caligrafia atît de „artistic“ întrebările înscrise pe fișele de concurs. Întrecerea a fost foarte antrenantă, fiecare s-a străduit să dea răspunsuri cît mai bune și, evident, tovarășa profesoară acordînd notele meritate, conform punctajelor acumulate. În încheiere a fost anunțat și un zece cu duble felicitări — acordat lui Alexandru Rădvan, nu numai pentru cele mai exacte răspunsuri, ci și pentru originala idee a acestui concurs, al cărui inițiator și organizator fusese în exclusivitate: absolut toate întrebările conținute de cele 42 de bilete fuseseră nu numai „caligrafic“ scrise, ci și concepute de Alexandru! Cu toții au înțeles că acest concurs nu fusese altceva decît o plăcută, antrenantă și eficientă lecție de recapitulare a materiei predate.

Semaforul-surpriză

Senzaționalul eveniment s-a produs la începutul anului școlar trecut. Înaintea unei ore de dirigenție, în clasa a V-a D (de la Școala nr. 88 din București) apăruse o gazetă „Semafor“ despre proiectul căreia nimeni n-auzise, nu știa să se fi discutat vreodată. Ediția de debut conținea scurte foiletoane, epigrame și caricaturi, în aparență fără adresă precisă. Dar nu le-a fost greu unora dintre colegi să recunoască în ele oarecari aluzii și asemănări... Se aștepta cu nerăbdare a doua ediție. Da, de această dată „Semaforul“ trecuse la acțiune cu exemple, cu fapte concrete. Tonul articolelor, foiletoanelor și chiar al epigramelor era însă colegial, sfătuitor, stimulativ. Elevul Marius Marin, de pildă, era apreciat pentru hărnicia și priceperea lui în atelierul de lăcătușărie al școlii și tocmai de aceea era încurajat să demonstreze aceeași rîvnă și la învățătură. Colegul Dragoș Teodorescu regăsise în colegiala epigramă un imbold pentru a încerca să obțină rezultate mai bune la matematică prin propriile sale eforturi.

La începutul acestui an școlar, „Semaforul“ clasei a VI-a D a debutat cu o ediție în exclusivitate laudativă la adresa colegilor: Liviu Popescu, imbatabilul matematician al clasei; Raluca Tîrcoci, elevă numai de nota 10 și înzestrată poetă; Mădălina Brișculescu, pictoriță de talent, despre care — iată, abia acum, se dezvăluia secretul — colabora și ea, împreună cu Raluca și cu alți zece colegi din clasă, la editarea „Semaforului“. O frumoasă urare de succes le era adresată și membrilor echipei de dans modern: aceea de a recuceri titlul de laureați ai Festivalului Național „Cîntarea României“. Numerele următoare conțineau, ca de obicei, și accente critice, satirice, care au avut însă rapid efect, în special asupra acelor care, neatenți la orele de fizică, obținuseră note slabe. Cu ajutorul colegilor și datorită intervenției „Semaforului“, pînă la sfîrșitul trimestrului I, lucrurile s-au îndreptat. «Despre multe, și mai bune, și mai rele, se scrie la „Semaforul“ nostru, ne spune pionierul Nicola Colțiadis. Numai despre mereu inventivul și activul nostru coleg Alexandru Rădvan nu s-a pomenit încă nimic. Dar pentru că el ne-a pregătit atîtea surprize îi rezerv și eu una pentru viitoarea ediție a „Semaforului“ inițiat chiar de el.»

ILEANA PIȚA
Foto: TUDOR CRISTEA

FOTOREPORTER „Cutezătorii"

Primăvara și... prietenii ei!

Odată cu sosirea primăverii veștile privind activitatea desfășurată de participanții la concursul „Prietenii naturii" sînt deosebit de îmbucurătoare. Aflăm că au fost reluate cercetările în natură, se pregătesc terenurile în vederea plantărilor de trandafiri, de pomi fructiferi, de livezi și păduri tinere. Pionierii fotoreporteri sînt și ei în „miezul" evenimentelor.

- Plantația de duzi a echipajului „Prietenii naturii" de la **Școala Băița,** județul **Maramureș,** are acum vîrsta de un an! În această primăvară, ea își va spori suprafața prin hărnicia acelorași copii inimoși, ne anunță **Levente Pap,** comandantul echipajului, care a încercat și... a reușit să realizeze și imaginea.
- Din fiecare bulb plantat în toamnă pe lotul experimental al echipajului prietenilor naturii de la **Casa pionierilor și șoimilor patriei** din **Oltenița,** județul **Călărași,** a răsărit cîte o lalea. Fotografia ne-a fost trimisă de către colegii lor de la cercul foto.
- „Ia să vedem, cum ați ieșit din iarnă? Sănătoși!" Pioniera fotoreporter **Cristina Corduneanu** semnează acest instantaneu, explicînd că a fost realizat în timpul uneia dintre numeroasele activități ale prietenilor naturii de la **Casa pionierilor și șoimilor patriei** din **Bicaz,** județul **Neamț.**
- „Eu cred că primăvara – își spune părerea **Cornel Trîmbițașu** – a stat ascunsă în timpul iernii aici!" Este vorba despre sera pionierilor de la **Casa pionierilor și șoimilor patriei** din **Galați...**

POȘTA RUBRICII

Dragi prieteni, așa după cum am mai precizat, pe parcursul desfășurării concursului nostru se acordă premii speciale. **Chiar în acest număr, îl anunțăm pe pionierul Dorin Florea, de la Școala nr. 8 din Tg. Mureș, că înspre el a pornit premiul constînd dintr-un clasor de timbre filatelice și almanahul de benzi desenate „Vacanța Cutezătorilor".**

La fotografiile trimise de Dorin am apreciat diversitatea și ineditul subiectelor alese. Trebuie să mai adăugăm și faptul că prietenul nostru a trimis, săptămînal, două, trei fotografii din care, deocamdată, a fost publicată doar una dintre ele! Cu toate acestea, el a continuat, cu aceeași conștiinciozitate, să-și expedieze colaborările. Așteptăm și de la alți pionieri fotoreporteri aceeași perseverență. Succes!

Merit PIONIERESC

Grupa curajoșilor

Își zic „Prietenii munților" sau „Montan-grup" și sînt copii dintr-un sat dîmbovițean, **Brănești.** *Împreună cu profesorul lor de sport, în același timp comandant instructor de unitate,* **Doru Diaconescu,** *au pornit într-o acțiune pe cît de pasionantă, pe atît de complexă: pregătirea în vederea cuceririi înălțimilor alpine, a dobîndirii unor cunoștințe și aptitudini de adevărați oameni ai munților. Astfel, cercul lor are în vedere un program de activitate deosebit de bogat pornind de la descifrarea tainelor pădurii, ale munților și pînă la modelarea unor frumoase trăsături de caracter, cum sînt curajul – susținut de o temeinică pregătire fizică și morală –, spiritul de echipă – creat în colectivitatea celor care urcă foarte adesea pantele munților.*

Comportarea corectă în natură, cunoașterea traseelor montane și orientarea turistică, perfecționarea în arta schiului, iată doar cîteva dintre preocupările acestor tineri temerari. Cum reușesc ei toate acestea? Folosind din plin atît vacanța din timpul iernii cît și vacanța de vară. Traseul preferat: Valea Ialomiței, cabanele Scropoasa (1 200 m altitudine), Zănoaga (1 300 m altitudine), Bolboci, Padina și, în sfîrșit, Peștera (1 600 m altitudine). În fiecare an stau zile bune în tabără, la Peștera, unde își fac antrenamentul de schi, sau la Padina, de unde pornesc în adevărate expediții.

În vara care a trecut, doi dintre membrii echipajului curajoșilor – **Adina Ionescu,** *din clasa a VI-a, și* **Ovidiu Oprică,** *din clasa a VIII-a — au fost distinși de către Consiliul Național al Organizației Pionierilor cu* **„Meritul pionieresc".** *O bucurie și o mîndrie pentru întregul echipaj – de fapt o familie de prieteni. Adevărați prieteni!*

ELENA MĂNESCU

Ritm

În scopul orientării școlare și profesionale, pionierii Școlii Boldești, județul Prahova, au vizitat de curînd Schela petrolieră Boldești — Scăieni, unde lucrează mulți dintre părinții lor și a căror meserie ar dori s-o îmbrățișeze majoritatea băieților, continuînd astfel tradiția familiei ● **Casa pionierilor și șoimilor patriei din Ploiești** a fost locul de desfășurare a unui interesant almanah științific, intitulat „Pulsul kilowattului nuclear în energetica lumii". La pregătirea acestuia și-au dat concursul și pasionații tehnicii din școlile nr. 7, 9 și 11 din municipiu ● **50 de formații artistice și 30 de interpreți individuali** din localitățile Pericei, Vîrșolț Valcău, Carastelec, Măeriște și Șimleul Silvaniei, județul Sălaj, au evoluat pe aceeași scenă în cadrul actualei ediții a Festivalului Național „Cîntarea României". Printre cei mai aplaudați pionieri artiști s-au numărat membrii corului de voci egale al C.P.Ș.P. și componentele formației de dans tematic a Școlii nr. 1 din Șimleul Silvaniei, pe care vi le prezentăm în imagine ● **„Purtînd standardul românesc pe mările și oceanele lumii"** — iată cum și-au intitulat pionierii Școlii nr. 2 din Basarabi captivanta lor incursiune la Muzeul marinei din Constanța ● **Vechi documente,** costume populare, obiecte de uz gospodăresc se regăsesc în colțul muzeistic ai cărui autori sînt membrii cercului de etnografie și folclor de la Liceul nr. 13 din Arad. Precizăm că acest colț muzeistic, vernisat cu prilejul aniversării a 175 de ani de la înființarea „Preparandiei române" din Arad (școală pedagogică ce a funcționat în clădirea acestui liceu), se îmbogățește mereu cu noi exponate colecționate de către realizatorii lui

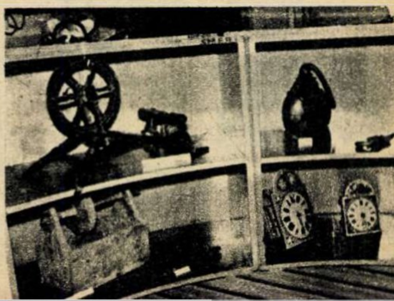

COPIII ŞI ARTELE

Desene sosite la concursul nostru „PALETA DE AUR“

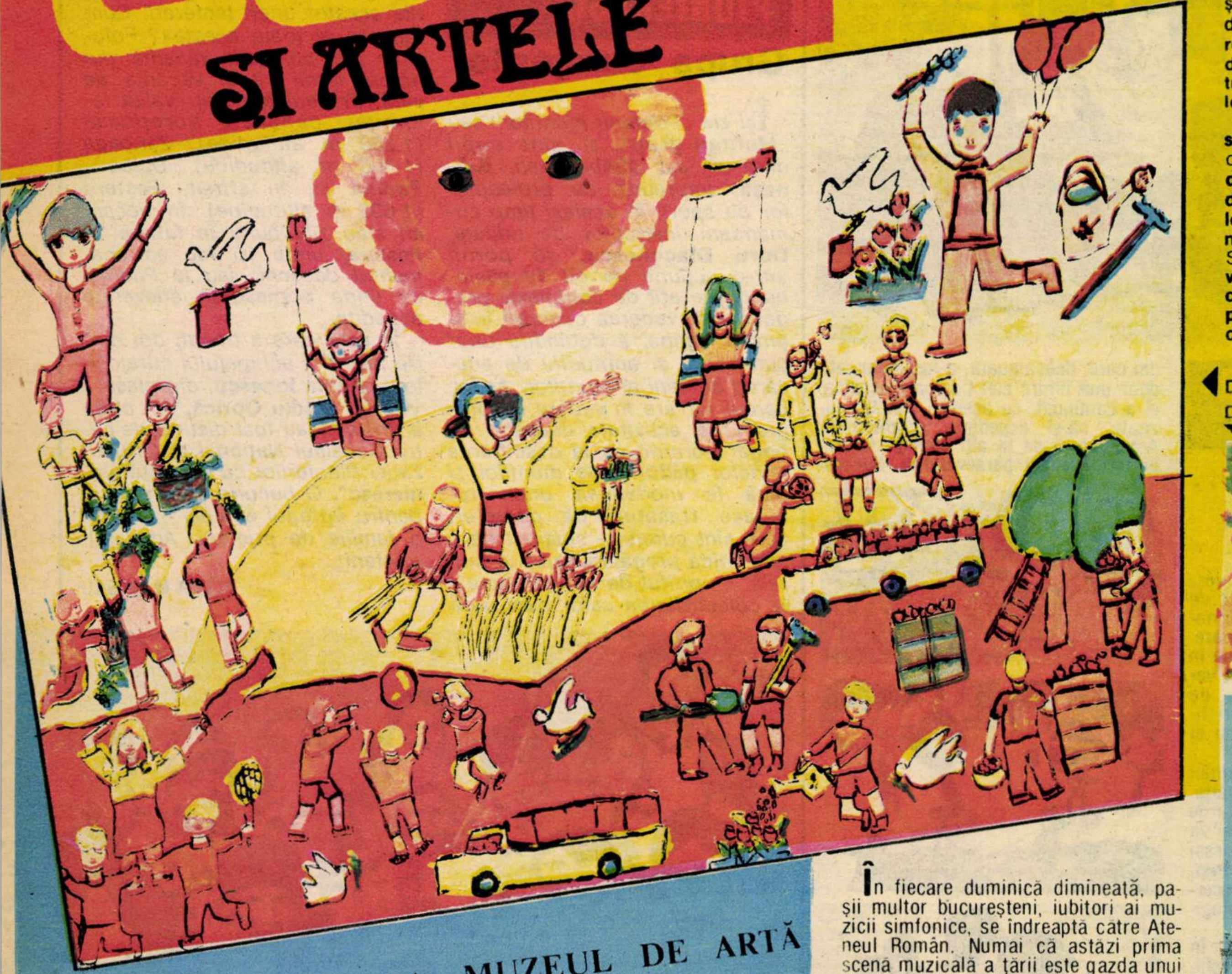

Asemeni pionierilor pictori din cercuri de desen binecunoscute ca acelea de la Vultureştii de Argeş, Oneşti, Bîrlad, Suceava, Vişeu de Sus, Orşova şi multe altele, şi la Şcoala nr. 11 din Buzău se desfăşoară o muncă de creaţie plastică deosebit de intensă. Sub îndrumarea competentă a profesorilor de desen din şcolile buzoiene s-au putut naşte asemenea armonii de culori şi imagini.

Iată numai două admirabile desene şi talentaţii lor autori: Ionuţ Iacob **şi** Maria Ghioc **din clasa a VIII-a de la** Şcoala nr. 11, Buzău. **Din setul de desene sosite la concursul „Paleta de aur“ se desprind însă şi alte nume, ca** Teodor Anton **şi, mai ales,** Simona Mînzală. **Acestor nume li se vor alătura însă multe altele, pentru că pionieri talentaţi sînt mulţi şi poate că unul dintre ei eşti chiar tu, cel care citeşti aceste** rînduri!

I. DONCA

◀ Desen de **Ionuţ Iacob**

Desen de **Maria Ghioc** ▼

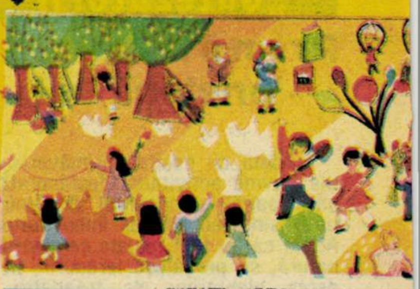

VĂ INVITĂM LA MUZEUL DE ARTĂ

O vizită la Muzeul de Artă al Republicii Socialiste România înseamnă, metaforic vorbind, o fascinantă călătorie în spaţiu şi timp, prin intermediul operelor de artă existente aici. Te poţi afla în Ţările Române în veacul al XVIII-lea ori în Italia Renaşterii, în Grecia antică sau în Franţa Evului Mediu, după cum pătrunzi în fiecare din sălile ce reunesc lucrări de artă din respectivele spaţii geografice şi perioade istorice. Dar, mai întîi de toate, o vizită în acest muzeu înseamnă primii paşi pe drumul formării gustului pentru frumos. Pentru pionieri şi şcolari, în cadrul muzeului se organizează adevărate cursuri de iniţiere în artă. **Reunite sub genericul** „Arta pe înţelesul tuturor“, **aceste „lecţii fără catalog“, la care muzeografii vă aşteaptă, au o tematică bogată. Iată cîteva dintre teme: „A privi şi a vedea o operă de artă“, „Cum trebuie privit un tablou“, „Marile teme ale artelor plastice“, „Casa noastră — gazdă a frumosului“. Pentru ilustrare muzeografii folosesc proiecţii de filme, diapozitive şi, bineînţeles, operele însele.**

O noutate! **La solicitarea pionierilor unor detaşamente şi unităţi, tovarăşii muzeografi au susţinut astfel de lecţii — despre frumos — chiar în şcolile respective.**

Concertele-lecţie de la Ateneul Român

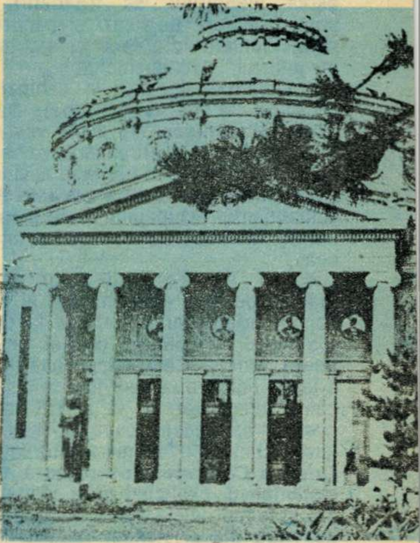

În fiecare duminică dimineaţă, paşii multor bucureşteni, iubitori ai muzicii simfonice, se îndreaptă către Ateneul Român. Numai că astăzi prima scenă muzicală a ţării este gazda unui matineu muzical... pentru copii. Am solicitat cîteva amănunte în legătură cu acest concert muzicologului **Radu Gheciu,** secretar muzical.

– Concertul de astăzi se înscrie în linia unor tradiţionale manifestări ale Ateneului Român: concertele-lecţie destinate pionierilor şi şcolarilor. De-a lungul anului şcolar, organizăm 8–9 astfel de concerte, datele fiind stabilite în colaborare cu cadre din Inspectoratul şcolar al municipiului Bucureşti, astfel încît să evităm perioadele de recapitulări, teze.

– Concertele-lecţie se deosebesc de celelalte matinee muzicale numai prin vîrsta spectatorilor?

– Viitorul public înseamnă copiii de acum. De aceea ne străduim să le oferim noţiuni de bază despre genurile muzicale, despre mari momente din istoria muzicii, despre personalităţi muzicale româneşti şi universale. An de an, tematica este mai bogată, fiecare dintre concertele-lecţie cuprinzînd o amplă expunere însoţită de exemplificări, în interpretarea corului sau a unor grupuri instrumentale formate din membri ai orchestrei Filarmonicii „George Enescu“, ca şi a unor solişti de prestigiu, cum sînt Dan Grigore sau Ioan Ivan Roncea. După cum vedeţi, acordăm o importanţă deosebită acestor concerte pe care le pregătim cu multă atenţie.

– Pe afişele unor concerte-lecţie am întîlnit şi nume mai puţin cunoscute.

– Alături de marii noştri solişti, uneori, evoluează pe această scenă solişti... de-o vîrstă cu spectatorii. Scena Ateneului devine astfel o rampă de lansare a tinerelor talente, de pildă, elevi ai Liceului de artă sau studenţi ai Conservatorului. Cu puţin timp în urmă am organizat, cu sprijinul Consiliului municipal al Organizaţiei Pionierilor, concertul intitulat „Copiii cîntă copiilor“. Atunci au evoluat laureaţii bucureşteni ai concursului de interpretare muzicală „Lira de aur“, iar pentru luna mai sînt programate două concerte care vor fi susţinute de cei mai talentaţi elevi ai Liceului de artă.

C. CRĂCIUN

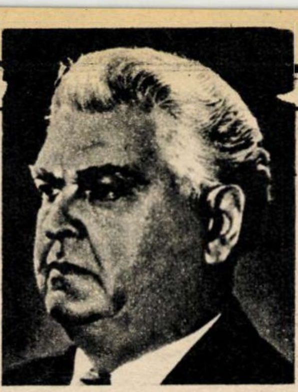

„Tindeţi către un vocabular şi un stil care să puie în valoare tot ce e frumos, precis şi simplu în limba noastră“.

MIHAIL SADOVEANU

Limba noastră-i o comoară

Istoria unui cuvînt

GALBEN

Forma veche a acestui adjectiv este cu **ă, galbăn,** aşa cum se mai aude încă în limba vorbită din unele regiuni ale ţării. Ca substantiv, denumind „o veche monedă de aur“, **galbăn** e cunoscut în limba de altădată. Amintim aici că o nuvelă bine cunoscută a lui Vasile Alecsandri se intitulează **Istoria unui galbăn.** La plural, **galbăn** a devenit **galbeni,** schimbînd pe **ă** în **e** din cauza lui **i** următor. Sub influenţa formei de plural s-a creat şi singularul **galben,** rostire literară astăzi.

Galben provine din latinescul **galbinus,** care înseamnează „gălbui, verde spălăcit, verde care bate în galben“. Cuvîntul latin care înseamnează „galben, galben-auriu“ este **flavus,** care nu s-a păstrat în româneşte. Înţelesul lui **flavus** a fost preluat în întregime de **galbinus.** Aşa se explică faptul că au putut apărea în limba noastră comparaţii ca: **galben ca aurul** (sau **ca lămîia, ca ceara, ca borangicul** etc.).

De la **galben** s-au putut crea derivate care exprimă aproximarea în minus a culorii galbene (cum s-ar zice: „care dă în galben“ sau „care bate în galben“): **gălbenatic, gălbenicios, gălbiu, gălbui, gălbior,** unele fiind paralele cu derivatele de la **alb (albiu, albior).** De la **galben** s-a format **gălbenuş,** aşa cum de la **alb** s-a creat **albuş.** Importanţa lui **galben** între denumirile de culori e dată şi de faptul că derivatele lui, folosite adesea ca substantive, se întîlnesc în limba populară ca nume cu conţinut foarte variat. Astfel, **gălbenele** este numele unor floricele de primăvară, **galbenă** şi **gălbioară** denumesc varietăţi de struguri, **gălbinuţa** este o specie de bureţi etc. Adăugăm aici compusul **Galben de Soare,** cunoscut ca nume de cal năzdrăvan în basme.

Nu e lipsit de interes nici faptul, pe care îl notăm în încheiere, că derivatul verbal **a (se) îngălbeni,** „a deveni galben, a se colora în galben“ aparţine aceleiaşi clase de conjugare (a IV-a, în-**esc** la prezent) ca toate verbele care se formează de la nume de culori: **a albi, a înverzi, a roşi, a înnegri** etc.

GR. BRÂNCUŞ

Cum vorbim? Cum scriem?

FI şi FII

1. Ca forme ale verbului neregulat care exprimă existenţa (cînd este verb predicativ), face legătura între un nume predicativ şi subiect (cînd este verb copulativ) sau intră în componenţa unor forme flexionare (cînd este verb auxiliar), ambele feluri de scriere şi de pronunţare (numai cu vocala **i,** *respectiv cu vocala* **i** *+ semiconsoana* **i,** *deci cu diftong) sînt corecte, dar în situaţii diferite.*

Se pronunţă şi se scrie corect **fii** *numai în forma de persoana a 2-a singular a conjunctivului prezent* **(să fii)** *şi a imperativului pozitiv* **(fii!).**

Se pronunţă şi se scrie corect **fi** *în toate celelalte situaţii: în forma de infinitiv prezent a acestui verb* **(a fi sau a nu fi)** *şi în toate formele lui compuse cu infinitivul, anume indicativul viitor* **(voi fi, vei fi, va fi** *etc.), condiţional-optativul* **(aş fi, ai fi, ar fi...),** *imperativul negativ persoana a 2-a singular* **(nu fi!);** *de asemenea, în formele tuturor verbelor compuse cu infinitivul verbului auxiliar* **a fi:** *la diateza activă viitorul anterior* **(va fi cîntat),** *prezumtivul prezent* **(va fi cîntînd)** *şi perfect* **(o fi cîntat),** *condiţional-optativul perfect* **(ar fi cîntat),** *infinitivul perfect* **(a fi cîntat),** *iar la diateza pasivă viitorul propriu-zis* **(va fi cîntat)** *şi viitorul anterior* **(va fi fost cîntat),** *prezumtivul prezent* **(va fi fiind cîntat)** *şi perfect* **(o fi fost cîntat),** *conjunctivul perfect* **(să fi fost cîntat),** *condiţional-optativul prezent* **(aş fi cîntat)** *şi perfect* **(aş fi fost cîntat),** *imperativul negativ persoana a 2-a singular* **(nu fi cîntat!),** *infinitivul perfect* **(a nu fi cîntat).**

Nu se scrie deci **a fii, voi fii, ar fii, nu fii,** *nici* **Fi sănătos!** *sau* **Să fi sănătos!**

Atenţie la deosebirea, în scriere şi în pronunţare, a următoarelor forme: **fii!** *(imperativ pozitiv 2 sg.) faţă de* **nu fi!** *(imperativ negativ 2 sg.);* **să fii** *– şi* **să nu fii** *– (conjunctiv prezent 2 sg.) faţă de* **să fi** *– şi* **să nu fi** *– + participiu (conjunctiv perfect de orice persoană)! Se pronunţă şi se scrie corect* **Fii atent!,** *dar* **Nu fi distrat!** *(şi tot astfel* **Fii bun!,** *dar* **Nu fi rău!; Fii politicos!,** *dar* **Nu fi obraznic!; Fii vesel!,** *dar* **Nu fi trist!); Să fii atent, să fii sănătos,** *dar* **Speram să fi putut veni** *sau* **Să fi putut, aş fi venit; Să fii pregătit pentru orice,** *dar* **Să fi pregătit şi tu ceva!; Să nu fii înfipt,** *dar* **Să nu fi înfipt acul în pernă?!; Îţi urez să fii apreciat de toţi!,** *dar* **N-am observat să fi apreciat munca altora.** *Cum se justifică aceste deosebiri?*

Persoana a 2-a singular a imperativului negativ nu se formează de la cel pozitiv, ci de la infinitiv, lucru de care ne putem convinge comparînd între ele formele **cîntă! — nu cînta!, taci! — nu tăcea!** *sau* **citeşte! — nu citi!;** *din moment ce infinitivul este* **(a) fi,** *imperativul negativ este şi el* **nu fi!**

La conjunctiv – prezent şi perfect – negativul foloseşte aceleaşi forme ca pozitivul. Deosebirile sînt aici de altă natură. Conjunctivul prezent al verbului **a fi** *este variabil după persoane, iar forma de persoana a 2-a singular* **(să) fii** *– ca, de altfel, şi cea de imperativ pozitiv – se analizează în tema* **fi-** *şi desinenţa* **-i,** *opusă desinenţelor de la celelalte persoane* **(fiu, fie, fim, fiţi).** *În formele de conjunctiv perfect ale tuturor verbelor auxiliarul* **a fi** *nu variază după persoane, ci este totdeauna* **(să) fi: Să fi fost eu în locul tău sau să fi fost tu în locul meu, tot una era.** *Între* **să fii** *+ participiu şi* **să fi** *+ participiu deosebirea poate fi nu numai de timp, ci şi de diateză (conjunctivul prezent al diatezei pasive faţă de conjunctivul perfect al diatezei active), ca în exemplele cu* **să fii apreciat** *şi* **să fi apreciat.**

2. Ca formă nearticulată de plural a substantivului **fiu,** *se pronunţă şi se scrie corect numai* **fii** *(nu* **fi**): **Am trei fii** *(forma articulată fiind* **fiii**). *Tot* **fii** *se scrie şi varianta populară de singular a acestui substantiv în îmbinări cu un adjectiv posesiv legat prin cratimă:* **fii-su** *(şi* **fiu-su**) *„fiul său“ (nu* **fi-su**).

3. Interjecţia care imită un sunet şuierat se pronunţă şi se scrie de obicei **fi** *(amintiţi-vă de „Privighetoarea“ lui I. Al. Brătescu-Voineşti), dar poate avea variante cu doi sau chiar mai mulţi* **i (fii, fiii** *etc.), prin care se redă un şuierat prelung.*

MIOARA AVRAM

SENIN DE PRIMĂVARĂ

Senină-i privirea pe dealuri
De o poate cuprinde doar gîndul,
Şi-un cînt înflorind din adîncuri
Străbate hotare de-a rîndul.

O briză-n izvoare colindă
Şi pămîntul încet se desface
Cum coaja-aburindă de ghindă
Rîvnind înălţare şi pace.

Sînt muguri cu miezul de jar
Visînd o izbîndă deplină,
Rostire de tîlcuri înalte îmi par
În frageda lumii lumină.

E-o clipă cînd stelele-apun
Îngînate de-un cîntec străbun.

VIOREL SÂMPETREAN

Desen de Camelia Manea
Şcoala nr. 36, Bucureşti.

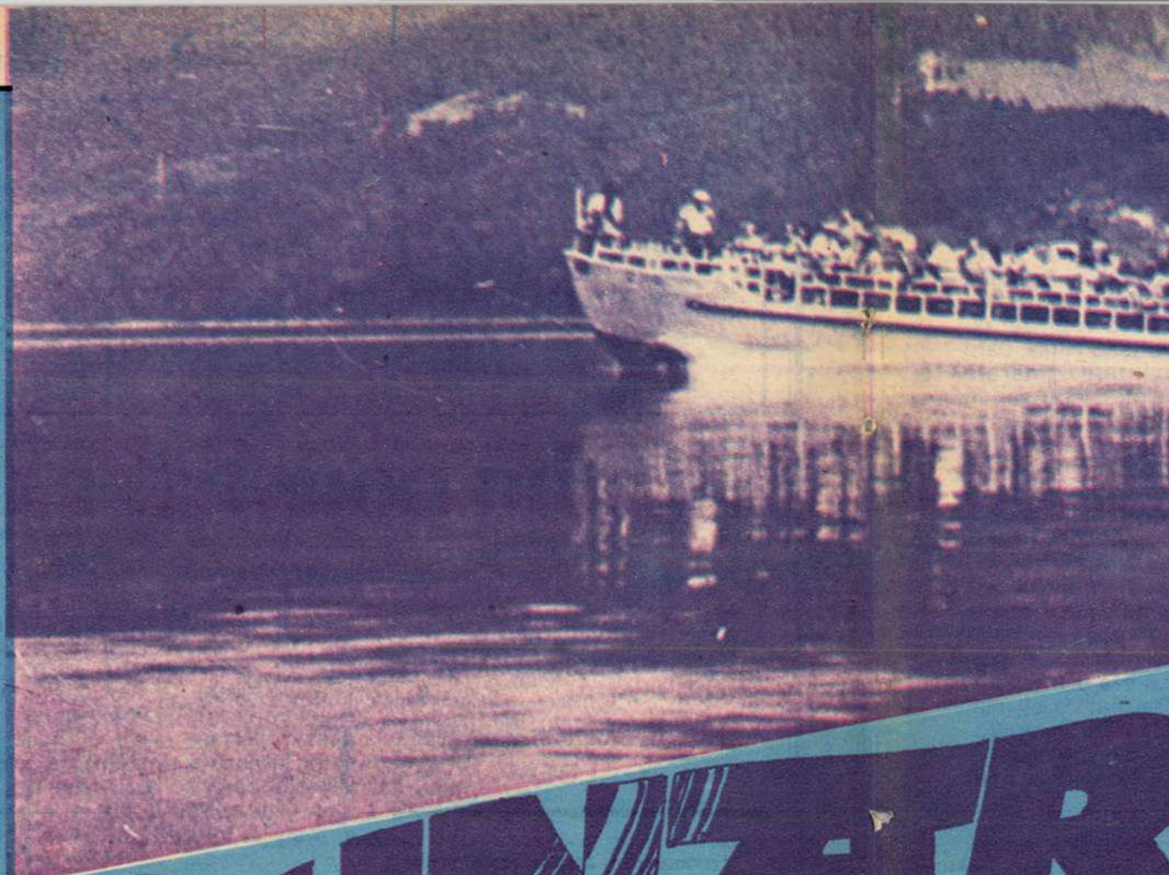

Să descoperim împreună:

DUNĂREA-
MARELE DRUM DE APĂ AL ŢĂRII

Bătrînul fluviu îşi poartă domol apele spre Marea cea Mare. Privindu-l, eşti impresionat de forţa lui copleşitoare, forţă de care astăzi, prin cutezanţa, priceperea şi hărnicia constructorilor, beneficiem cu toţii şi sub forma curentului electric produs de marile hidrocentrale de la Porţile de Fier I şi II. Dar apele fluviului ne oferă încă multe alte avantaje, între care posibilitatea de-a transporta pe el imense cantităţi de mărfuri este una dintre cele mai importante.

Condiţia nr. 1 a unui bun căpitan pilot — să cunoască fluviul ca pe... tabla înmulţirii!

Ne aflam în portul Giurgiu, la bordul uneia dintre numeroasele nave de transport fluvial — împingătorul „Harghita" — care, abia sosită în zori dintr-o misiune, aşteaptă la dană, cu tot echipajul la bord, primirea unui nou ordin de marş care poate veni în orice clipă. Profităm de împrejurare şi stăm pe-ndelete de vorbă cu trei experimentaţi marinari de Dunăre — mai vîrstnicii **Iulian Ivan Popescu** şi **Vasile Cristoi** şi încă tînărul **Mihai Petrescu,** toţi trei căpitani-piloţi, comandanţi de navă.

— Sînt mulţi cei care, necunoscînd Dunărea decît vag, cred că pe ea se circulă întocmai ca pe o autostradă. Dunărea este folosită, într-adevăr, ca un drum avantajos, transportul pe ea fiind cam de patru ori mai ieftin decît cel efectuat pe şosele sau pe căile ferate. Dar este, în acelaşi timp, un drum specific, pentru care îţi trebuie o pregătire specială. Aşa că cei care circulă pe Dunăre sînt special şi temeinic pregătiţi. Aflaţi la bordul unor nave corespunzatoare, care dispun de toate dotările necesare, marinarii pot înfrunta şi învinge aceste greutaţi.

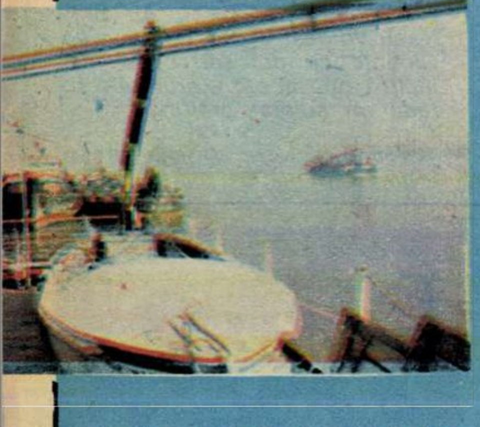

Din cele relatate de cei trei căpitani-piloţi înţelegem bine dificultăţile acestui „drum viu", în continuă mişcare şi transformare. Pe Dunăre, navele fluviale nu pot circula, cum s-ar putea crede, pe toată suprafaţa ei, ci numai pe şenalul navigabil. Ştiţi ce-i acesta? Un fel de şanţ mai adînc cu 2—3 metri decît restul albiei, pe unele porţiuni mai lat, pe altele îngust doar de 5—6 metri — format pe direcţia curentului principal. Dar cum curentul acesta nu curge totdeauna prin mijlocul fluviului, ci lovind în maluri la cotituri, se abate într-o parte şi-n cealaltă, şenalul urmează şi el un traseu capricios. Ei bine, căpitanii-piloţi de pe navele care transportă mărfuri în mari convoaie trebuie, pur şi simplu, să „viseze" şenalul pe întreg cursul Dunării — de la mila zero (la vărsarea fluviului în mare) pînă la mila 2 226 (pe teritoriul R.F.G.). Astfel pot să circule fără evenimente, ducînd la destinaţie, în cele mai bune condiţii, mărfurile încredinţate. Şi, într-adevăr, îl ştiu pe de rost, aşa cum un elev ştie tabla înmulţirii. Ei cunosc, pînă în cele mai mici detalii, toate „nodurile" lui, toate locurile periculoase: şi pe cel de la bifurcarea Dunării la Tulcea, în braţele Chilia şi Ceatal, unde şenalul e atît de îngust încît nu poate trece decît un singur convoi, cel care coboară, cel care urcă fiind obligat să oprească şi să aştepte; şi pe cele de la Fermecatu, Turcescu şi Păcuiu lui Soare, unele dintre cele mai critice locuri, datorită curenţilor deosebit de puternici; şi pe cele din amonte de Giurgiu şi de Turnu Măgurele, unde, din cauza numeroaselor bancuri de nisipuri mişcătoare, profilul şenalului e în permanentă schimbare. E adevărat, în ajutorul marinarilor de pe Dunăre vin, zilnic, şi serviciile specializate, care plantează şi verifică necontenit geamandurile ce marchează şenalul şi porţiunile grele de pe traseul lui şi-i ţin, prin intermediul buletinelor hidrologice, permanent la curent cu cotele apelor Dunării.

— Se întîmplă însă, destul de des, ca o cotă luată şi comunicată în urmă cu 5—6 ore să nu mai corespundă cînd noi ajungem şi trecem prin acel sector. Şi-atunci ne bazăm doar pe cunoştinţele, pe forţele şi posibilităţile noastre.

Nave moderne, marinari indrăzneţi şi pricepuţi

În primul rînd capitanii-piloţi se bazează pe navele fluviale româneşti, care sînt bine construite şi dotate. Avînd motoare puternice, dispunînd de radar, sondă ultrason, radiotelefon, radiolocator, indicatoare de viteza şi de giraţie, aparate de fonie şi telegrafie, centrală telefonică şi staţie de radio portativă, navele fluviale româneşti răspund — după cum ni s-a spus şi ne-am convins şi noi vizitîndu-le şi mergînd cu ele — pe deplin tuturor cerinţelor de navigaţie pe Dunăre. În egală măsură se bazează comandanţii navelor şi pe marinarii din echipajele de pe ele, oameni îndrăzneţi, temeinic pregătiţi şi profund dăruiţi meseriei lor.

Împreună, acţionînd toţi ca unul, cu înaltă competenţă şi cu totală dăruire, marinarii noştri de pe Dunăre reuşesc, de fiecare dată, să învingă toate greutăţile întîlnite în calea lor, să treacă peste toate obstacolele pe care bătrînul fluviu le pune deseori în faţa lor.

— În 5 ianuarie anul trecut am primit, pe la orele 8 dimineaţa, un nou ordin de marş. Eram atunci căpitan-pilot pe „Filiaşi 2". Cu el urma să transportăm, de la Giurgiu la Orşova, 12 mii tone de minereu de fier. Era, ni s-a spus şi o ştiam, un transport extrem de urgent. Minereul fusese adus de la Galaţi pînă la Giurgiu cu cîteva săptămîni în urmă. Dar de-aici, din cauza apelor foarte mici, barjele cu minereu nu mai putuseră să fie urcate pe Dunăre. Acum apele mai crescuseră, dar nu suficient, tot mici se chema că sînt. Şi în plus, tot fluviul era învăluit într-o ceaţă deasă, de sută la sută, cum spunem noi, marinarii, de nu se vedeau malurile. La Reşiţa însă era nevoie de minereul acesta. Aşa că în cîteva ore doar am format convoiul — barje încărcate pînă la refuz, ocupînd toate o suprafaţă mai mare decît a unui teren de fotbal — şi am pornit la drum.

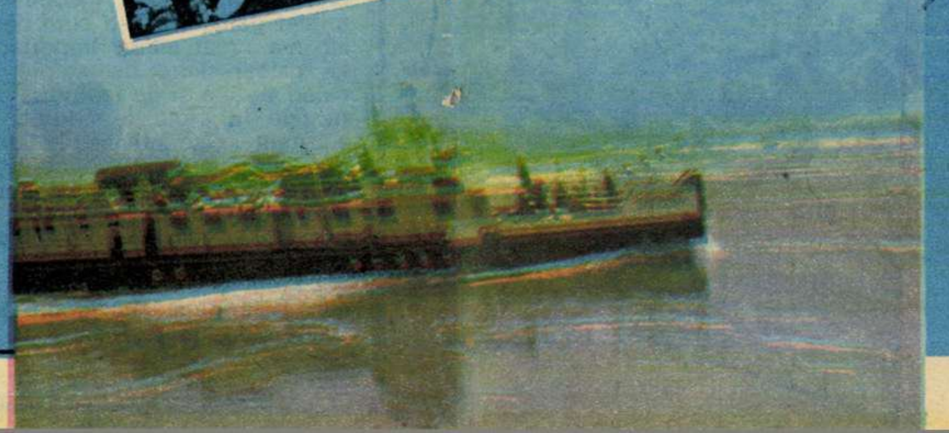

Căpitanul-pilot Mihai Petrescu îşi deapănă amintirile din această adevărată aventură fluvială. Nu i-a fost uşor nici lui, nu le-a fost uşor nici celor zece membri ai echipajului. Trei zile el n-a părăsit cabina de comandă, iar ceilalţi dacă au dormit, în total, 3—4 ore din 72! Tot timpul au stat la posturi, cu ochii pe maşini şi pe aparatele de bord, gata în orice moment sa acţioneze. Şi chiar a trebuit s-o facă: atunci cînd pe ecranul radarului le-a apărut un obiect neidentificat (era un buştean mai mare care cobora lent pe Dunăre) şi a trebuit să se oprească din drum; şi cînd sonda ultrason le-a indicat, pe o porţiune destul de lungă, un nivel periculos de scăzut al apelor şi au fost obligaţi din nou să oprească, să lase să treacă în jos alt convoi, după care şi-au putut continua drumul.

Dar pînă la urmă au reuşit. Într-un timp record au ajuns la Orşova şi minereul a şi pornit la drum spre Reşiţa. Iar ei, fără să zăbovească, au luat alt convoi şi au pornit spre Giurgiu.

— Nimeni nu şi-a închipuit ca vom ajunge la Orşova, în condiţiile acelea, în doar trei zile. Aşa ca ai noştri, de la Giurgiu, s-au interesat de noi abia în a patra zi de la plecarea noastră. Şi cînd li s-a spus că am sosit şi-am şi plecat spre casă, nu le-a venit să creadă...

„Casele" lor de aproape o viaţa

Nu-i deloc uşoară meseria de marinar pe Dunăre. Tot timpul pe apă (cu foarte mici pauze, cele mai multe dintre ele de cîteva ore doar, cînd aşteaptă în porturi încărcarea sau descărcarea mărfurilor), tot timpul pe drum în susul şi în josul fluviului, tot timpul în confruntare directă cu capriciile Dunării (care, între altele, are şi unul dintre cele mai fluctuante debite). Dar tocmai de-aceea, cît e de frumoasă!

— E frumoasă şi pentru că noi, marinarii de pe vasele fluviale, nu ne plictisim niciodată. În afară de faptul că mereu avem de rezolvat tot felul de probleme legate de mersul în bune condiţii, noi nu sîntem singuri nici măcar o oră. Traficul pe Dunăre a crescut în ultimii 20—25 de ani atît de mult, încît mai tot timpul ne întîlnim cu convoaie româneşti sau străine. Şi de fiecare dată comunicăm între noi, ne dăm „bună ziua" şi ne urăm „noroc", ne informăm reciproc asupra cotelor apelor, a schimbărilor constatate pe traseu. Şi aşa nici nu ştim cînd trece timpul...

N-au cum se plictisi şi pentru că pe navele lor au condiţii de viaţă şi de odihnă dintre cele mai bune: cabine „ca la hotel", sală de club — cu bibliotecă, televizor şi radio, cu jocuri de şah —, sală de baie, magazie de alimente, depozit frigorific, sală de mese.

— E normal să fie aşa. Doar aceasta-i „casa" noastră pentru cea mai mare parte din viaţă.

* * *

Convoaiele de vase trec necontenit pe Dunăre, în susul şi în josul ei. Ziua şi noaptea. Vara şi iarna. Vin şi pleacă încărcate cu mărfuri dintre cele mai diverse — toate utile. Şi dacă ele ajung la destinaţie la timp şi în cele mai bune condiţii, lucrul acesta se datorează în primul rînd lor, marinarilor din flota noastră fluvială, oameni dîrji şi curajoşi, pricepuţi şi rezistenţi, îndrăgostiţi de meseria lor bărbătească.

CONSTANTIN DIACONU
Foto: **MIHAI NIEDL**

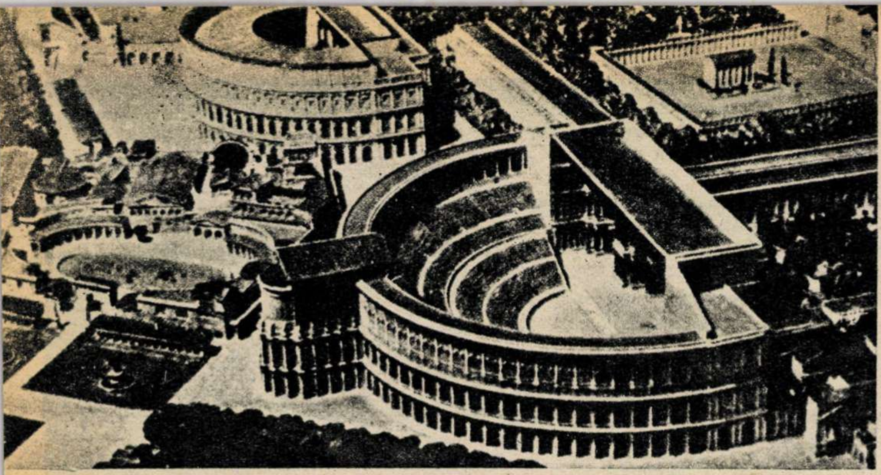

Teatrul antic a cunoscut o puternică înflorire la greci şi romani.

Istorie, cultură, civilizaţie

MESAJUL UMANIST AL TEATRULUI

Primele reprezentaţii de artă teatrală ale omenirii rămîn învăluite de mileniile începuturilor, avîndu-şi obîrşia în ceremoniile populaţiilor preistorice. Dansuri, măşti, muzică, acţiune, dialoguri şi gesturi, iată elementele de bază ale unei reprezentaţii teatrale pe care etnografii o constată şi azi la populaţii care trăiesc încă izolate.

Despre o „artă" a teatrului se poate vorbi însă de-abia în vremea vechilor greci. Ei au născocit o combinaţie între poezia lirică şi serbările date în cinstea popularului zeu Dionysos. Thespis, primul creator de tragedii, a introdus în corurile ţăranilor un actor care susţinea un dialog cu solistul, dialog întrerupt de cîntecele corului. Pe timpul lui Pisistrate, Atena a cunoscut o mare înflorire. În anul 534 î.e.n., acesta l-a oprit pe Thespis la Atena şi a organizat în agora cele dintîi spectacole teatrale din lume. În odeonul construit de Pericle în secolul al V-lea î.e.n., alături de teatrul lui Dionysos, în cadrul serbărilor din timpul Marilor Dionysiace, fiecare poet îşi prezenta actorii şi corul care aveau să joace în piesele sale, precum şi tema tragediilor. În cadrul acestor serbări, adevărate festivaluri, trei zile erau dedicate spectacolelor teatrale. Erau vizionate cinci piese pe zi: trei tragedii şi o dramă satirică dimineaţa şi o comedie după-amiaza.

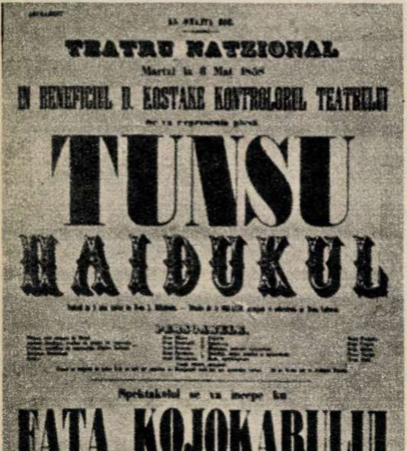

TEATRU NAŢIONAL

IN BENEFICIUL D. KOSTAKE KONTROLORUL TEATRULUI

TUNSU HAIDUKUL

FATA KOJOKARULUI

Afişul uneia din piesele lui Vasile Alecsandri, jucată la mijlocul secolului trecut.

Efortul era uimitor! O mie de bărbaţi şi băieţi repetau şi se pregăteau un an întreg. Teatrul plin număra vreo 14 000 de spectatori, aşezaţi în aer liber, pe bănci în trepte, privind în jos către estrada circulară pentru dans, numită „orchestra". Construirea scenei şi a teatrului de piatră a început în secolul al IV-lea î.e.n. Locul de unde priveau spectatorii se numea „theatron", de unde provine cuvîntul „teatru".

S-au păstrat pînă astăzi 32 de tragedii antice din cele peste 300, dintre care şapte aparţin lui Eschil, considerat părintele tragediei antice, şapte lui Sofocle şi optsprezece lui Euripide.

Comedia a apărut mai tîrziu cu un secol decît tragedia. Denumirea provine din două cuvinte greceşti, „komos" (alaiul vesel al agricultorilor) şi „ădo" (cînt), fiind vorba de alaiuri vesele şi cîntecele ironice, zgomotoase, care proslăveau apropierea primăverii. Pe vremea lui Aristofan (c. 446—c. 385 î.e.n.), cel mai mare poet comic al Greciei antice, comedia a devenit o armă politică. S-au păstrat 11 din piesele sale.

La romani, cele mai vechi lucrări dramatice erau de origine populară şi aveau caracter comic, satiric. Pînă în secolul I î.e.n. nu a existat un teatru permanent în cetatea eternă. Lumea stătea în picioare sau pe jos, nu existau nici bănci. Primul teatru permanent din piatră a fost construit în anul 55 î.e.n. de către Pompei. Cezar a iniţiat şi el construirea unui teatru, terminat şi inaugurat în anul 11 î.e.n. de Augustus. Apoi apar şi alte teatre, atît la Roma cît şi în provincii. Forma era semicirculară, de amfiteatru, avînd rînduri de bănci. Reprezentaţiile teatrale începeau de dimineaţă, oferind publicului o tragedie şi o comedie.

În ultimul secol al republicii îşi fac loc două producţii scenice noi: pantomima şi mimul. Pantomima creată de Pilade a luat locul tragediei de pe vremea lui Augustus. Cîntul, muzica şi dansul sînt cele trei elemente ale pantomimei. Partea esenţială a spectacolului o reprezentau gesturile şi mimica stăpînite cu măiestrie de actor. Pilade, asistînd la o reprezentaţie dată de elevul său Hilas, care interpreta cuvintele „marele Agamemnon", întinzîndu-se în sus, acesta i-a strigat: „Îl reprezinţi lung, nu mare". La cererea publicului, Pilade a urcat pe scenă şi a luat o atitudine gravă şi meditativă, ceea ce caracteriza, după concepţia sa artistică, un mare comandant.

Al doilea gen dramatic la romani a fost mimul, care a luat locul comediei. Acelaşi termen îl desemna şi pe actorul care executa rolul. Mimul era o farsă comică, în care era imitată cît mai fidel posibil realitatea. Paternitatea acestui gen de spectacol îi este atribuită lui Decimus Laberius.

În epoca medievală, într-un răstimp de aproape 1 000 de ani, reprezentaţiile teatrale se reduc la poeziile lirice interpretate la curţile feudale europene de trubaduri sau truveri.

Secolele al XIV-lea şi al XV-lea aduc creaţii dramatice noi în spirit satiric popular, cum ar fi „moralităţile" cu scop moralizator, „farsele", piese comice numite „soties", care ascundeau o ascuţită critică socială şi poli-

Elemente componente ale unei scene de teatru.

⁂

1. Sfori de manevrat. 2. Draperia avanscenei. 3. „Arlechin". 4. Peretele scenei. 5. Luminatorul de plafon. 6. Draperie de ornament. 7. Friză-draperie. 8. Cortină. 9. Acces în scenă. 10. Rampă. 11. Proscena. 12. Cuşca suflerului. 13. Fosa orchestrei. 14. Trapă. 15. Înălţător. 16—17. Cărucioare. 18. Trape mici. 19—20. Căi de acces în spatele scenei. 21—24. Nivelurile din subsolul scenei. 25. Planşeul scenei. 26. Şasiu mobil. 27. Fundalul scenei. 28. Peretele din spatele scenei. 29. Nişe pentru decor. 30. Cadru mobil pentru proiectoare.

⁂

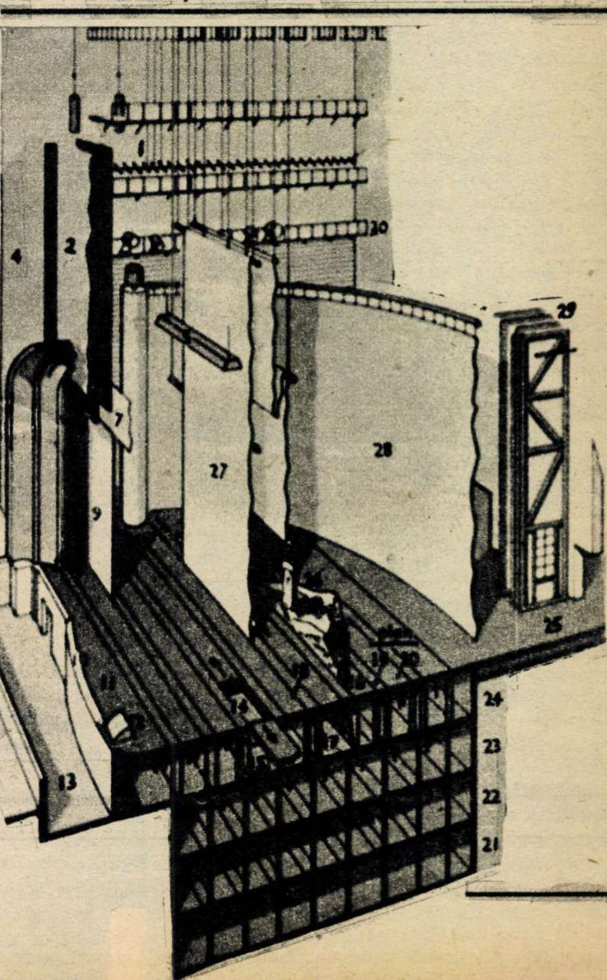

Clădirea modernă a Teatrului Național din București.

tică, un umor adevarat și sincer. Spectacolul popular a ieșit victorios, deschizînd porțile marilor dramaturgi ai Renașterii. Pentru secolele al XVI-lea și al XVII-lea o figură remarcabilă este W. Shakespeare (1564—1616), cel mai mare poet și dramaturg al Renașterii engleze. El a dezbatut în vasta sa creație dramatica (36—37 de piese) faptele întunecate din trecut, creînd caractere puternice, acțiuni și conflicte palpitante. În Spania s-a remarcat Lope de Vega, autorul unui impresionant număr de piese (2 200), Tirso de Molina și Calderon de la Barca. Se născuse un teatru uman și profund popular, care anunța zorii epocii moderne.

SPECTACOLUL TEATRAL ÎN EPOCA MODERNĂ

Pornind de la studiul clasicilor greci, cei trei mari dramaturgi ai secolului al XVII-lea, francezii P. Corneille (1606—1684), Jean Racine (1638—1699) și J. Baptiste Poquelin, supranumit Molière (1622—1673) au creat, în cadrul teatrului clasic francez, o artă plină de originalitate, avînd elemente realiste și critice. În special Molière a lovit de pe scena în tot ce era rău, strîmb, nefiresc, prefăcut, ridiculizînd fără menajamente anumite situații și personaje din societatea în care trăia.

În secolul al XVIII-lea, epoca Revoluției burgheze din Franța, teatrul a încercat să educe masele în spirit revoluționar. Marele Voltaire își folosește pana și mintea-i ascuțită în slujba ideilor revoluționare, demascînd cu mare virulență viciile societății feudale, atacînd monarhia și biserica, „cele două fețe ale răului", cum spune el.

La sfîrșitul secolului al XVIII-lea, Beaumarchais (1732—1799) scrie răsunătoarele sale comedii, satire necruțătoare la adresa societății feudale. Despre „Nunta lui Figaro", Ludovic al XVI-lea, care a interzis-o timp de 9 ani, a spus: „Nu va fi jucata niciodată. Ar trebui să distrugi Bastilia!". Cînd în sfîrșit a aprobat-o... a căzut, într-adevăr, și Bastilia!

În lupta pentru dreptatea și libertatea omenirii, împotriva absolutismului și tiraniei aveau să se ridice și doi mari creatori germani: Fr. Schiller (1759—1805) și J. W. Goethe (1749—1832).

În secolul al XX-lea, Victor Hugo încearcă să cucerească scena pentru drama romantică, pledînd „pentru amestecul de lacrimi și rîs". Abia Alexandre Dumas-tatăl reușește să impună stilul romantic în teatru.

În veacul al XX-lea teatrul european a cunoscut două școli interpretative: teatrul de reprezentare și teatrul de trăire inițiat de K. S. Stanislavski. El a reorganizat într-o sinteză nouă elementele spectacolului: interpretarea, decorul, ritmul, lumina, sunetul etc., avînd o mare înrîurire asupra culturii teatrale mondiale contemporane.

Ținînd cont de modalitățile de exprimare se deosebesc mai multe specii de teatru: dramatic (de proză), liric (de operă), de revistă sau de estradă, teatru de păpuși și de marionete, teatrul de umbre și încă altele.

DIN ISTORICUL TEATRULUI ROMÂNESC

Povestea teatrului românesc începe odată cu istoria milenară a poporului nostru, avîndu-și izvoarele în tradițiile, obiceiurile și ceremoniile strămoșilor noștri. Arta spectacolului teatral a evoluat în cadrul jocurilor țărănești cu măști, din epoca feudală, care celebrau belșugul cîmpiilor și mulțimea turmelor, echinocțiile și solstițiile, făcînd trecerea de la spectacolele dramatice populare din secolul al XIX-lea. Cu timpul, jocurile țărănești cu măști atrag din ce în ce mai mulți participanți, devenind alaiuri ce s-au apropiat de formele de carnaval orășenesc. Încă din Evul Mediu, în aceste alaiuri și-a făcut apariția primul actor de obîrșie populară: dansator, cîntăreț și mim, care devine figura centrală a serbărilor populare.

Spectacole de teatru în limba română sînt atestate încă din 1755, fiind jucate de elevi din școlile transilvănene. Primele reprezentații de teatru cult în limba română au avut loc între anii 1815 și 1819 la Brașov, Iași și București. Inițiativa primului spectacol ieșean în românește aparține cărturarului umanist Gh. Asachi, iar la București, inimosului patriot Gh. Lazăr.

Drumul teatrului românesc nu a fost ușor. În anul 1833 a luat ființă Societatea filarmonică din strădania neobositului om de cultură și animator I. Eliade Rădulescu și a altora asemenea lui. La 15 ianuarie 1834 s-au deschis cursurile Școlii de teatru a Filarmonicii.

Pentru începuturile teatrului românesc merită a fi amintiți cîțiva dintre acei oameni curajoși și vizionari, care într-o epocă plină de greutăți au pus temeliile teatrului în limba patriei: Gh. Asachi, M. Kogălniceanu, V. Alecsandri, I. E. Rădulescu, Gh. Lazăr, Al. Odobescu, I. Ghica, Gh. Barițiu, Iosif Vulcan, Costache și I. L. Caragiale, Matei Millo și alte nume de prestigiu din istoria culturii românești.

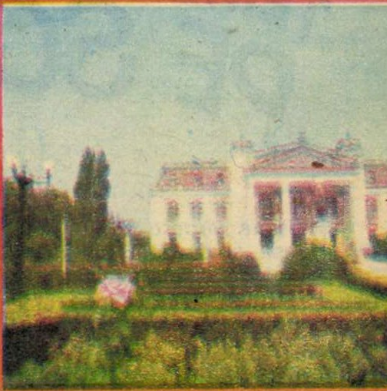

Teatrul Național din Iași.

În anul 1840, teatrul din Iași capătă denumirea de Teatrul Național, iar Teatrul cel Mare, inaugurat în 1852 la București, capătă și el aceeași denumire în 1875. În 1919 se înființează Teatrul Național din Cluj. Au luat ființă teatre și în alte orașe, iar între cele două războaie mondiale s-au creat companii teatrale particulare.

În perioada care a urmat măreţului act istoric de la 23 August 1944, teatrul românesc a cunoscut o înflorire și un prestigiu fără seaman. S-au înființat zeci de teatre în principalele orașe ale țării. Teatrul realist, militant, strîns legat de viață, cu mare putere de comunicare a pătruns adînc în conștiința publicului larg. O bogata activitate desfășoară și mișcarea teatrală de amatori, reprezentata în Festivalul Național „Cîntarea României", marea competiție a talentelor, impresionantă confirmare a puterii de creație a poporului nostru.

Prof. TEODOR AXIOTI

Secvențe din spectacole ale teatrului de păpuși.

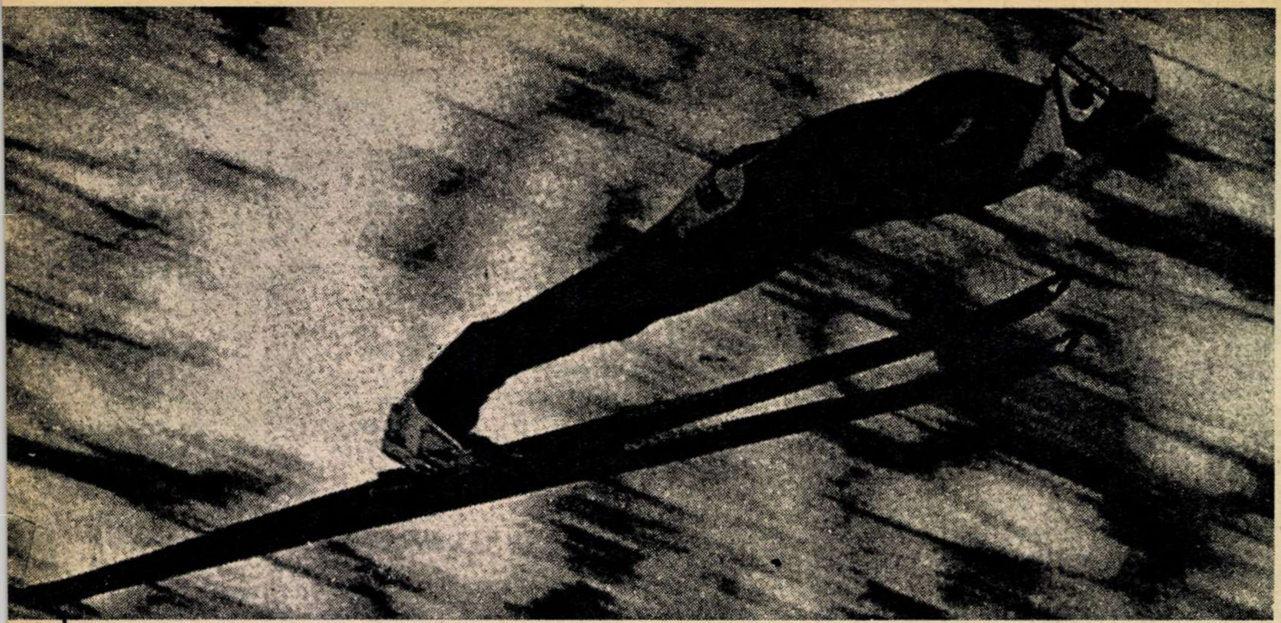

TEMERARII ZBURATORI PE SCHIURI

La prima vedere ai impresia că imensa și ciudată construcţie, un fel de drum din metal și beton, ţîșnind arcuit spre înălţimi ameţitoare, este o rampă pentru lansarea navelor cosmice. În realitate este o trambulină care se înalţă la 182 de metri deasupra pămîntului — cea de la Obersdorf. De pe astfel de trambuline săritorii pe schiuri se aruncă, pur și simplu, în... gol, într-una din cele mai senzaţionale aventuri ale omului, născută din năzuinţa lui de a zbura altfel decît o fac aviatorii, planoriștii, deltaplanoriștii, parașutiștii și alţii.

Iată, unul dintre schiori se pregătește să sară. Este tînăr, suplu, cu trup atletic. Tot ce are pe el — îmbrăcăminte și încălţăminte deopotrivă — a fost testat în laborator. Combinezonul e confecţionat din cinci straturi de material pentru ca vîntul să nu pătrundă prin el și este minuţios controlat înainte de fiecare concurs pentru a se constata dacă este sau nu în perfectă stare. În ceea ce privește schiurile lui — „aripile" cu ajutorul cărora va zbura și pe care le va conduce prin mișcările imperceptibile ale degetelor de la picioare — sînt foarte lungi , au doi metri și jumătate.

În sfîrșit, tînărul nostru sportiv primește permisiunea de „decolare". Iată, își dă drumul, pornește în cursă. Coboară vertiginos, din ce în ce mai repede, ajungînd doar în cîteva fracţiuni de secundă la ameţitoarea viteză de 140 de kilometri pe oră, apropiindu-se de punctul hotărîtor al rulajului: „punctul de bătaie" al trambulinei. Antrenorul îl urmărește din turnul de control. Pe el îl interesează doar acest moment, fracţiunea aceea de secundă cînd elevul său se va „rupe" de uscat catapultîndu-se în văzduh. De măiestria, de corectitudinea cu care va efectua această desprindere depind direct lungimea și frumuseţea zborului său. Desprinderea de pistă a tînărului nostru e minunată, perfectă. Antrenorul și spectatorii își dau seama de acest lucru și din ceea ce văd, dar și auzind strigătul triumfător al sportivului. Săritorul de la trambulină — aplecat mult în faţă, atingînd aproape vîrfurile schiurilor cu fruntea — zboară. E un zbor lin și tăcut, de o mare frumuseţe, care ne încîntă și ne face să-l admirăm în cel mai înalt grad pe tînărul schior pentru măiestria și curajul lui. În prima parte a zborului, nouă ni se pare că el urcă, dar aceasta nu-i decît o iluzie pe care o dă pîrtia care coboară brusc de la capătul trambulinei. Dar de ce stă sportivul atît de aplecat pe schiurile lui? Pentru că la viteza aceea, atît de mare, aerul apasă asupra lui cu o forţă uriașă care, altfel, l-ar răsturna pe spate. Și pentru că lungimea zborului depinde direct de forma cît mai aerodinamică pe care o poate realiza. Săritorul zboară astfel, coborînd între liniile roșii care delimitează pîrtia după care se pregătește pentru aterizare, momentul cel mai dificil.

Privindu-l de jos și de la distanţă, spectatorilor li se pare că sportivul este calm, liniștit. Dar, de fapt, el este încordat asemenea unui arc de oţel strîns la maximum. Cea mai mică greșeală, o mișcare în plus sau în minus l-ar face acum să cadă, să se lovească dur de pămînt. Dar totul decurge normal. După ce a zburat aproape 200 de metri, săritorul atinge pîrtia, mai întîi cu partea din spate a schiului drept, în timp ce partea similară a schiului stîng doar „mîngîie" zăpada. Apoi, progresiv, întreaga suprafaţă a schiurilor atinge zăpada, schiorul mai coboară puţin după care, printr-un viraj brusc și energic, se oprește, în aplauzele generale ale publicului. Zborul lui a durat doar 6 secunde, dar ce frumos a fost!

Dar oare au limită aceste zboruri? Specialiștii sînt de părere că în viitor nu vor putea fi construite trambuline mai mari, care să-i ajute pe săritori să depășească recordurile actuale. De ce? Pentru că la nivelul recordurilor atinse pînă în prezent, în jurul vitezei de 140 km pe oră, se află limita de suprapresiune a aerului din timpul zborului pe care o poate suporta omul. Tocmai de aceea Federaţia internaţională de schi a limitat, nu de mult, înălţimea trambulinelor de sărituri cu schiurile la 180 de metri. Demn de reţinut e și faptul că se sare numai atunci cînd vremea este frumoasă, cînd trambulina este poleită cu aurul soarelui, cînd „termita", adică activitatea verticală a curenţilor de aer cald, este optimă. Pentru că numai în aceste condiţii apar așa-zisele „perne de aer" care pentru zburător se dovedesc a fi adevărate covoare zburătoare. Cu vînt prielnic, cu viteză de un metru pe secundă, o săritură poate fi „împinsă" pînă la 170 de metri, iar cu viteză de 2 metri pe secundă, chiar la peste 180 de metri! Dar îndată ce vîntul începe să bată cu trei metri pe secundă, concursul se suspendă, în această situaţie săritorii de la trambulină fiind în pericol. Sînt doar cîteva dintre regulile menite să protejeze integritatea corporală, viaţa acestor temerari.

NICOLAE NICOARĂ

- Săriturile de la trambulină cuprind, în cadrul Jocurilor Olimpice, trei probe: săritura de la trambulina mică (de 70 m), de la cea mare (de 90–100 m) și proba pe echipe, la trambulina mare – cîte patru săritori de fiecare echipă. În cadrul campionatelor mondiale există și proba de „zbor pe schiuri", în care se sare la 180 m.
- Intre trambulinele cele mai mari din lume se numără cea de la Harrakov (R. S. Cehoslovacă) – 180 m, de la Oberstdorf (R. F. Germania) – 182 m, Mitterdorf (Austria) – 185 m și Planica (Iugoslavia) – 186 m.

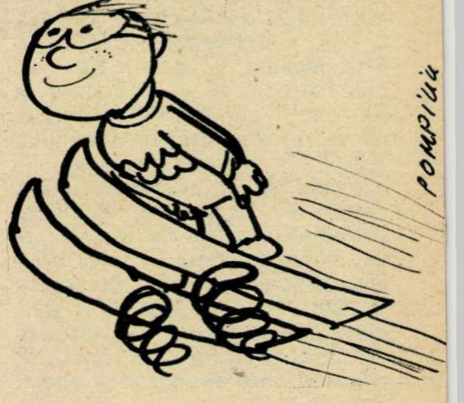

- Printre cei mai buni săritori de la trambulină din lume – numeroși după anul 1970 – se numără H. G. Aschenbach (R.D.G.), dublu campion olimpic în 1972 și campion mondial în anii 1970 și 1974, Helmuth Regnager (R.F.G.), A. Felder (Austria), Karel Ploc (Cehoslovacia).
- Cel mai bun săritor de după anul 1980 este socotit finlandezul Matty Nyjaenen. El a cîștigat o medalie de bronz la Jocurile Olimpice de la Sapporo, pe cînd era junior, apoi diferite medalii la ediţiile campionatelor mondiale, reușind ca la Jocurile Olimpice de la Calgary să cîștige toate titlurile olimpice la probele de sărituri de la trambulină.

În ţara noastră există trei trambuline pentru sărituri cu schiurile: la Predeal (pe Cioplea), de 70 m, la Borșa (Maramureș), de 90–100 m, și la Valea Strîmbă (lîngă Gheorghieni), de 75 m. Pentru copiii care au îndrăgit această ramură sportivă s-au construit nu de mult două trambuline mici: una la Săcele, cealaltă la Rîșnov, ambele în judeţul Brașov.

- În prezent, la noi există un singur maestru al sportului la săriturile de la trambulină – Wilhelm Gros. Principalele cluburi cu sportivi în acest domeniu sînt A. S. Armata și Dinamo. În ultimii doi ani, cei mai buni săritori s-au dovedit Mezei Attila (la seniori) și Virgil Neagoe, un tînăr care, cum se spune în sport, este o veritabilă „speranţă" în acest sport.

OVIDIU NORAN

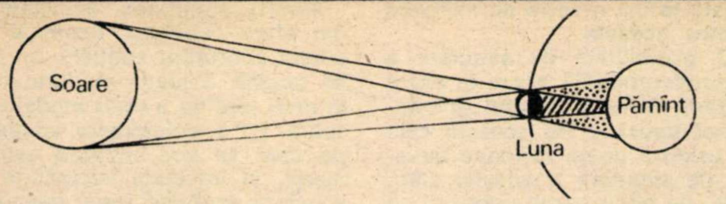

Eclipsă de Soare. A se distinge umbra lăsată de Lună pe Pămînt de penumbră.

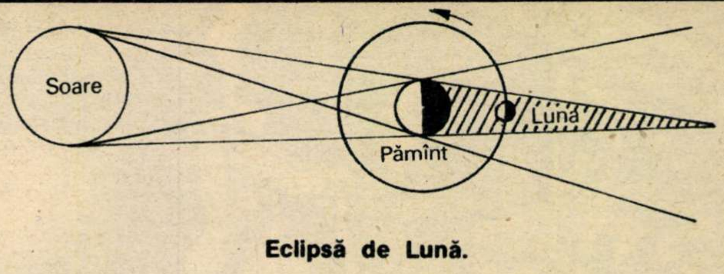

Eclipsă de Lună.

Prietenii adevărului științific

ATENȚIE, ECLIPSĂ!

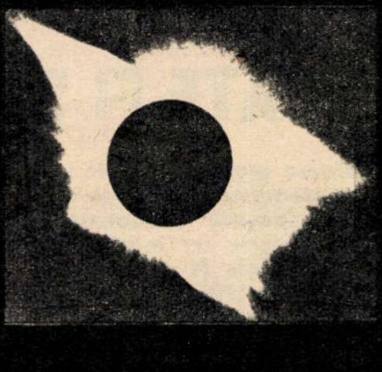

20 februarie. Se lasă seara. Aruncăm o privire fugară pe cadranul ceasului: este ora 17h45m. Luna abia a răsărit. Dar iată că discul ei, strălucitor ieri, astăzi este complet întunecat. De ce oare? Răspunsul îl vom găsi în Anuarul astronomic: „În anul 1989 au loc două eclipse totale de Lună, una la 20 februarie și alta la 17 august, ambele vizibile de pe teritoriul țării noastre, și două eclipse parțiale de Soare, la 7 martie și 31 august, invizibile din România. Momentul fazei maxime a eclipsei din 20 februarie este la 17h35m,4. Eclipsa totală ia sfîrșit la 18h15m, iar Luna iese complet din penumbră la 20h41m. La eclipsa din 17 august intrarea Lunii în penumbră începe la 3h23m. De la ora 4h20m,7 începe eclipsa parțială, iar la 5h20m eclipsa totală. Faza maximă are loc la 6h08m2. Eclipsa poate fi urmărită pînă la 6h23m, cînd apune Luna, după care sfîrșește și faza de totalitate".

O asemenea precizie „la secundă" a previziunilor astronomice l-ar putea uimi pe un aborigen din pustiurile Australiei, dar nu ne miră pe noi, cei care, înarmați cu datele științei și bazîndu-ne pe o concepție înaintată, materialistă asupra lumii, știm că primele calcule astronomice datează de milenii și înțelegem că ele se bazează pe ciclitatea matematică a evenimentelor astronomice, în desfășurarea cărora nu este loc pentru nici un fel de elemente supranaturale.

Concret: în drumul ei complicat prin Cosmos, Luna se joacă parcă de-a v-ați ascunselea cu Pămîntul: cînd Luna este între Pămînt și Soare, cînd Pămîntul se află între Lună și Soare. În primul caz, fața selenară este întunecată și spunem că avem Lună nouă, în cel de-al doilea, ea strălucește în razele Soarelui și avem Lună plină. Cînd este Lună nouă, Luna se află între Pămînt și Soare. La Lună plină, Pămîntul este între Lună și Soare. În primul caz poate avea loc o eclipsă de Lună, în cel de-al doilea — o eclipsă de Soare.

De ce totuși eclipsele nu sînt atît de dese? Explicația este simplă: Soarele, Pămîntul și Luna nu se află permanent în același plan. Planul orbitei lunare este înclinat față de cel al orbitei terestre cu 5 grade, destul de mult ca Luna să nu intre întotdeauna în conul de umbră lăsat de Pămînt.

Un astfel de con poate fi ușor imaginat. Să observăm, de pildă, umbra lăsată de o minge pe sol într-o zi însorită. În spatele ei se observă umbra sub forma unui con întunecat. Dacă modificăm poziția mingii, lungimea conului se modifică. Tot așa, Pămîntul luminat de Soare aruncă umbra și penumbra de partea opusă Soarelui, am putea spune „în spatele" Pămîntului. Pămîntul fiind mai mare decît Luna, și conul său de umbră este mai lung. Diametrul acestuia, la distanța la care se află Luna, este de 2,5 ori mai mare decît diametrul lunar.

Dacă Luna ajunge în linie dreaptă cu Pămîntul și Soarele, are loc o eclipsă. Deoarece în timpul unei eclipse de Lună satelitul nostru natural nu mai este luminat de Soare, eclipsa de Lună este vizibilă de pe toată emisfera întunecată a globului terestru. În orice punct de pe Pămînt unde este noapte, eclipsa începe și se sfîrșește în același moment, diferind numai ca oră locală aflată în funcție de longitudinea locului).

Dacă Luna a intrat complet în umbra Pămîntului, are loc o eclipsă totală; dacă nu, vom observa numai o eclipsă parțială. Orice eclipsă de lună este precedată și urmată de o eclipsă prin penumbră, în timpul căreia Luna traversează penumbra terestră.

O situație similară are loc în timpul eclipselor de Soare. Dacă satelitul nostru se interpune exact între noi și Soare, este rîndul Pămîntului să intre în conul de umbră lăsat de Lună „în spatele" ei. Discul Soarelui devine atunci practic invizibil. El este eclipsat însă doar pentru observatorii aflați exact în interiorul conului de umbră, al cărui diametru este de cel mult 270 km (să nu uităm că Luna este un astru mai mic, deci și conul său de umbră este mai mic). În zonele acoperite de penumbra lunară putem urmări doar o eclipsă parțială de Soare.

Mai există încă un tip de eclipse solare, și anume eclipsele inelare. Drumul parcurs de Lună în jurul Terrei nu este un cerc, astfel că distanța Pămînt-Lună nu este constantă, ci oscilează între 405 500 km și 363 600 km. Or, lungimea conului umbrei lunare este de aproximativ 374 000 km. Așadar, nu întotdeauna vîrful conului de umbră atinge suprafața Pămîntului. În acest caz, în vecinătatea axei conului de umbră eclipsa va fi inelară.

Eclipsa de Soare nu se produce în același moment pe întreg Pămîntul. Mișcarea completă a Lunii în jurul Terrei și rotația globului terestru în jurul axei sale fac ca umbra lunară să se deplaseze pe suprafața terestră de la vest spre est, formînd o bandă îngustă de 200 pînă la 270 km, întinsă însă pe o lungime de mii de kilometri.

Într-un an pot avea loc cel mult șapte eclipse (două de Lună și cinci de Soare) și cel puțin două (ambele de Soare). Însă, datorită duratei extrem de scurte a unei eclipse de Soare și datorită zonei restrînse de pe glob de unde poate fi ea văzută, prilejul de a admira o eclipsă de Soare este mult mai rar.

MAGDA STAVINSCHI

? Ați întrebat? Vă răspundem! !

Cum funcționează inima?

● „Mă numesc DANIELA SINDIE, sînt în clasa a V-a, la Școala MERENI, județul Teleorman, și aș vrea să știu cum funcționează inima."

Inima este un organ muscular situat în torace, în partea stîngă. Ea are patru cavități: două atrii sau auricule, plasate sus, și două ventricule, jos. Din inimă pleacă artere și la ea vin vene. Inima este formată din trei straturi: endocardul ce căptușește interiorul, miocardul care formează mușchiul propriu-zis, și în care se găsesc nodulii nervoși ce dau comanda ca inima să se contracte și să împingă sîngele în artere, după care automat se destinde, umplîndu-se din nou cu sînge. Ultimul strat este pericardul care se află la exterior. Sîngele pleacă din ventriculul stîng, prin artera aortă, ale cărei ramuri împînzesc tot organismul. Ele se împart în ramuri din ce în ce mai mici pînă ce ajung în țesuturile cele mai îndepărtate ale corpului, aici devenind vase capilare. Sîngele ce pleacă de la ventriculul stîng și se întoarce prin vene la atriul drept formează „circulația mare". Sîngele care pornește din ventriculul drept merge spre plămîni și se întoarce la atriul stîng, formînd „circulația mică". Inima se contractă în stare de repaus de 60—75 ori pe minut fiind un motor perfect ce bate fără încetare de aproximativ 37 milioane de ori, de la naștere pînă la vîrsta de 70 de ani. La locul de trecere de la atriu la ventricul, ca și de la ventricul la artere există niște „supape", numite valve, care se deschid în sensul circulației sîngelui, împiedicîndu-l să vină înapoi în cavitatea din care a fost expulzat. **(M.D.)**

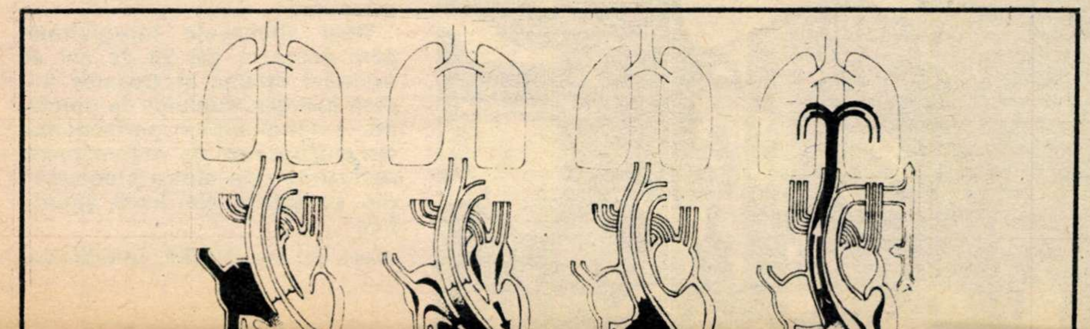

Astronauţii se antrenează în piscina în care a fost scufundată macheta unei staţii spaţiale.

IMPONDERABILITATEA POATE FI SIMULATĂ?

Calculele arată că, dacă pe Pămînt un om cîntăreşte 70 kg, pe planeta Marte el va avea 26 kg, pe Venus 63 kg, pe Neptun 80 kg, iar pe Jupiter... 185 kg! Greutatea sa se schimbă în raport cu forţa de atracţie gravitaţională proprie fiecăreia dintre planetele amintite. Forţa de atracţie pe Lună, ca să mai dăm un exemplu, este de şase ori mai mică decît pe Pămînt; aici personajul nostru va cîntări doar... 11,67 kg!

Deducem de aici că, la o mare distanţă de Pămînt sau într-o zonă de anihilare reciprocă a forţelor gravitaţionale ale Lunii şi Terrei, omul ar trebui să nu mai cîntărească nimic!

Aşa se şi întîmplă. Cine nu a văzut imagini publicate sau televizate înfăţişînd activitatea cosmonauţilor? Şi cine nu s-a minunat cînd a văzut prima oară că, într-o anumită porţiune a evoluţiei lor în spaţiu, cosmonauţii „înoată" liber prin aerul cabinei cosmice (ca şi obiectele nefixate din jurul lor), se mişcă în toate direcţiile fără efort, avînd o singură grijă: ca printr-o mişcare prea bruscă să nu se izbească de pereţi? Acest fenomen poartă numele de imponderabilitate (pierderea temporară şi în anumite condiţii a greutăţii corpului) şi este starea obişnuită a unui călător cosmic, indiferent dacă el se află la bordul unei nave-satelit pe orbită circumterestră sau evoluează pe o traiectorie interplanetară.

Fireşte, pentru a suporta cu bine trecerea de la greutatea normală la starea de imponderabilitate, călătorul astral trebuie să se fi obişnuit cu ea printr-un antrenament special. Simularea imponderabilităţii, strict necesară pregătirii cosmonauţilor, este dificil de obţinut pe Terra. Există totuşi o serie de mijloace pentru aceasta.

O posibilitate de simulare a imponderabilităţii apare în cazul căderii libere în spaţiul gravitaţional terestru. Pe această cale se asigură unele mijloace terestre de simulare a acestei stări. Este, de pildă, cazul coborîrii cu ascensoare foarte rapide. Cele mai bune sisteme realizate pînă în prezent pentru simularea imponderabilităţii — ce-i drept, pe durata a cel mult un minut — s-au obţinut cu aeronave special amenajate în interior şi care evoluau pe traiectorii ce imitau căderea liberă. Folosindu-se rachete balistice destinate experimentelor ştiinţifice, au putut fi aduse în stare de imponderabilitate, pentru 5—6 minute, în cursul coborîrii, diverse organisme de experienţă supuse observaţiei.

Pentru pregătirea cosmonauţilor, în cadrul programelor de antrenament sînt prevăzute numeroase ore petrecute în avioanele-laborator în zbor pe traiectoriile speciale menţionate. Iată cum descrie un medic aceste antrenamente la care a participat efectiv: „Poziţiile neobişnuite ale colegilor-astronauţi care efectuau aceste antrenamente, acrobaţiile pe care aceştia le executau în cădere liberă (în cabina avionului) mi se păreau extraordinare, de necrezut. Mă aşteptasem să suport rău această stare, dar a fost invers: era minunat, ba chiar am avut o stare de euforie. Am semnalat celor care ne urmăreau antrenamentul că totul merge bine..."

Desigur, nu toţi cei ce iau parte la pregătirile pentru zborul cosmic suportă la fel de bine antrenamentul la starea de imponderabilitate. Unii depăşesc dificultăţile cu ajutorul antrenamentului, alţii se dovedesc inapţi pentru zborul cosmic.

Pentru simularea activităţilor din afara cabinelor cosmice în cursul zborurilor spaţiale, un rol de seamă îl joacă scufundarea în mari piscine a unor modele la scara 1:1 a vehiculelor spaţiale pe care se vor îmbarca astronauţii, în imediata vecinătate a acestora evoluînd înşişi membrii echipajului cosmic, îmbrăcaţi în costume speciale, astfel încît condiţiile în care acţionează să fie cît mai apropiate de cele ale evoluţiei în imponderabilitate. Aflat în aceste condiţii, cosmonautul se obişnuieşte să facă mişcările şi să depună eforturile cele mai adecvate situaţiilor din timpul viitoarei sale misiuni spaţiale.

Deosebit de interesante sînt senzaţiile false care pot apărea în condiţiile imponderabilităţii. Un grup de cosmonauţi încălţaţi cu ghete magnetice s-au deplasat, în timpul scurtei perioade de imponderabilitate petrecute în avionul-laborator, pe pereţii verticali ai încăperii special amenajate la bordul aparatului. Toţi astronauţii au declarat că nu şi-au dat seama că nu se află pe podea, ci pe plafon decît atunci cînd s-au uitat pe ferestrele avionului!

Deşi succesele înregistrate pînă acum în cei 28 de ani ai evoluţiei omului în Cosmos indică justeţea modului de pregătire a astronauţilor, perfecţionarea mijloacelor de antrenament reprezintă una dintre preocupările constante ale lumii ştiinţifice.

Conf. dr. ing. **FLORIN ZĂGĂNESCU**

Încălţămintea propulsivă combinată cu suspendarea laterală permite simularea parţială a imponderabilităţii pentru activităţile din afara vehiculului cosmic.

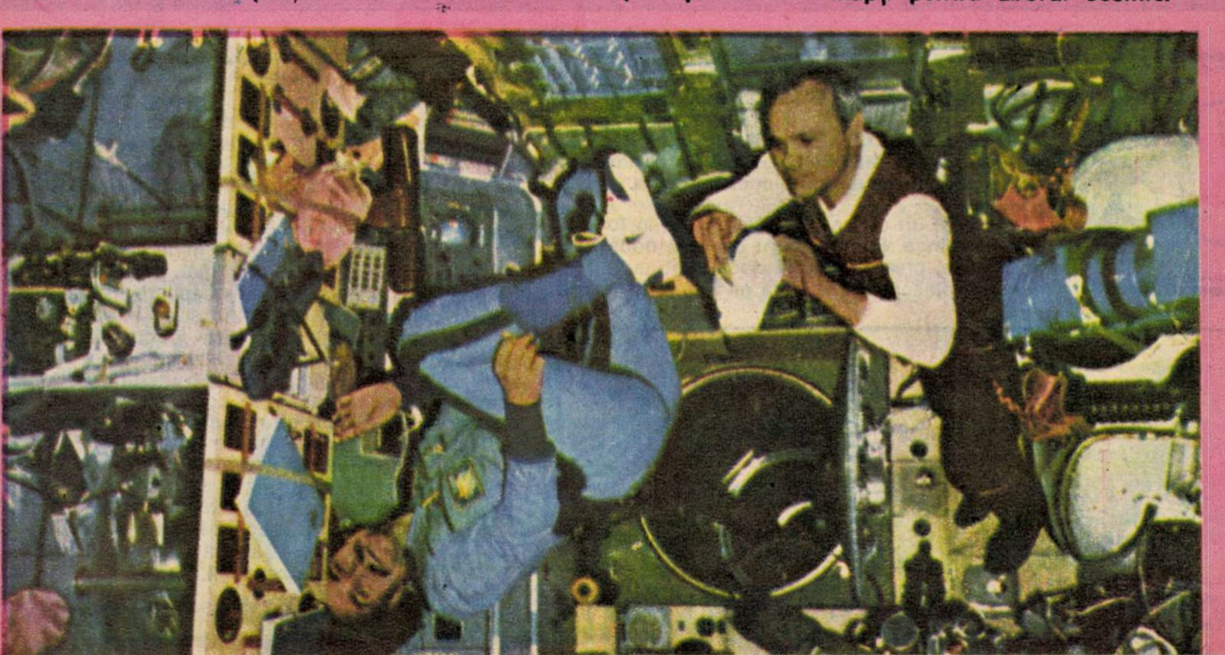

Cosmonauţi în imponderabilitate

CALEIDOSCOP

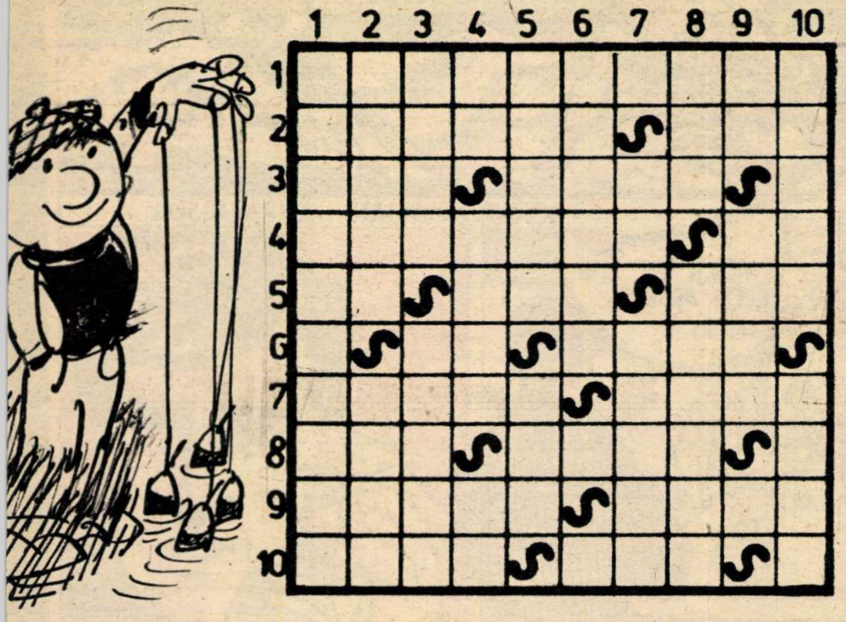

Pe firul apei

ORIZONTAL: 1) Ca pe apă (fem. pl.). 2) Către izvor. Leagă un mal de altul. 3) Rîu în U.R.S.S. Se bălăcește toată ziua în apă. 4) Alimentată cu apă. Vas de pămînt. 5) Nota lacului! Republica Socialistă România (abr.). Mic rîu în nordul Indiei. 6) Strigătul gîștelor. Val. 7) Personaj din opera „Pescuitorii de perle" de Georges Bizet. Ovină (dim.). 8) Pseudonim al lui Al. Vlahuță. Zăpadă care persistă și vara, granulată datorită topirii și înghețării repetate. 9) Compozitor francez (Maurice; 1875–1937), autor al piesei pentru pian „Jocuri de ape". Vîrtej de apă. 10) Mult peste nivelul mării. Campioni la înot.

VERTICAL: 1) Lucrări tehnice pentru colectarea și evacuarea apelor reziduale (sing.). 2) Conține apă. Stropit. 3) Supranumită „Regina apelor", în timpul lui Iulius Cezar, poseda 11 apeducte, ale căror ruine se mai văd și astăzi. Are un timbru profund (fem.). 4) Grigore Natalia. Ridicătură a fundului albiei unei ape curgătoare. Eugen Jianu. 5) Ca apa mării „ademenită" de Lună în timpul fluxului (masc.). Afluent (abr.). 6) Ne oferă spectacole cu piesele „Un pahar cu sifon" de Paul Everac și „Plouă la Sovata" de Mircea Radu Iacoban. 7) La taluz! Timp care aduce ploaie. 8) Unul din învelișurile Pămîntului. Ape primejdioase. 9) La robinet! Fulgi de nea. 10) Sînt preocupați de aprovizionarea cu apă. Uscat.

DICȚIONAR: NEM, AMI.

G. Dumitru

Șah

Controlul poziției

Alb — Rh1, Td1, Te1, Cc4; pioni: a2, b2, h3;

Negru — Rc8, Dg3, Nd4; pioni: a7, b7, c7, f7 h7.

La amenințarea de mat, aparent imparabil (D:h3 mat), albul a cedat.

Totuși albul la mutare ciștigă după numai 5 mutări. Soluția, in numărul următor.

ARENA MATEMATICIENILOR

Numere mari și mici

Vă propunem să înmulțiți următoarele cifre semnificative: 1, 5, 4, 6, 2 și 3 cu numărul 142 857. Ce veți constata, mai cu seamă dacă rezultatele înmulțirilor le veți dispune unele sub altele astfel încît ultima cifră a fiecărui produs să corespundă penultimei cifre a produsului anterior?

Ing. Liviu Macoveanu

Răspuns:

Rezultatele înmulțirii cifrelor 1, 5, 4, 6, 2, 3, a căror ordine nu este întîmplătoare, cu numărul 142 857 sînt următoarele:

1 x 142 857 = 142857
5 x 142 857 = 714285
4 x 142 857 = 571428
6 x 142 857 = 857142
2 x 142 857 = 285714
3 x 142 857 = 428571

Se observă că fiecare produs este alcătuit din cifrele numărului 142 857, că fiecare produs începe cu cifre cu care se termină precedentul și că cifrele de pe aceeași coloană sînt identice.

Florală

(Monoverb anagramat: 5, 4 = 9)

○○○○○○○

Radu Stoianov,
Fundulea-Călărași

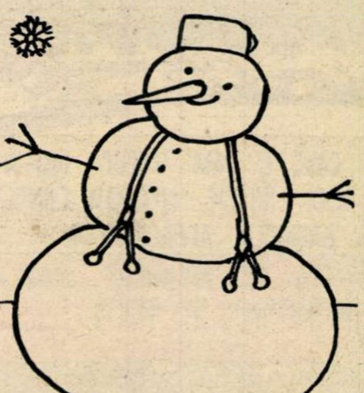

Perspicacitate

CÎTE CERCURI, PĂTRATE ȘI TRIUNGHIURI APAR ÎN DESENUL NOSTRU?

Virgil Tomuleț

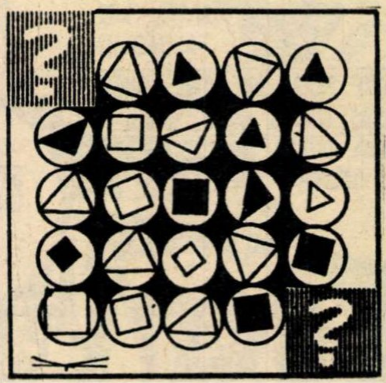

DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT:

8 MARTIE: 1) Aman. Grimm. 2) Lac. Fiică. 3) Eminescu. 4) Cadou. Arpa. 5) Arra. Iat. 6) Av. Ha. Ra. 7) Not. Amiral. 8) Dibace. Usi. 9) Rc. Madelon. 10) Iason. Lala.

EXCEPȚIA: Cifra 3.

ÎNȘIRUIRE: Încolonare.

ȘAH: 1. Re2!!! (fantastic!) ...f1D 2. Re3!!! sau 1. Re2 f 1C 2. Tf2!!

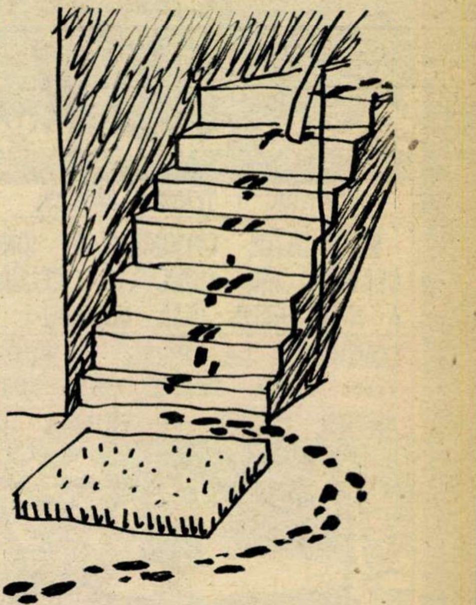

TICUȚĂ CEL UITUC

TICUȚĂ ȘI-A FĂCUT LECȚIILE
ȘI TARE AR VREA SĂ JOACE
PUȚIN TENIS DAR NU POATE
PENTRU CĂ
ȘI-A UITAT
PE UNDEVA
RACHETA
DE TENIS.
AJUTAȚI-L
VOI
S-O
GĂSEASCĂ
(ÎN PAGINILE
REVISTEI).

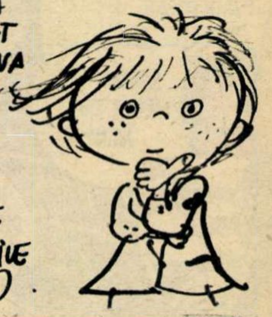

Foto: M. NIEDL

COPERTA NOASTRĂ

A sosit primăvara!

Pioniera Mariana Hodivoianu, cl. a VII-a, Șc. nr. 4, Giurgiu.

Ce v-a plăcut din acest număr?
Ce ați dori să mai publicăm?

CUTEZĂTORII 10 **Redacția revistelor pentru copii — București**

REDACTOR ȘEF: **ION IONAȘCU**
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: **OVIDIU ZOTTA**

RESPONSABIL DE NUMĂR: **ELENA MĂNESCU**; *PREZENTAREA ARTISTICĂ:* **POMPILIU DUMITRESCU**; *PREZENTAREA TEHNICĂ:* **VIOREL SÂMPETREAN**

Redacția Piața Scînteii nr. 1. București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA, Editura „Scînteia. TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" – Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64–66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. **Index 41836 16 pagini 1,50 lei**

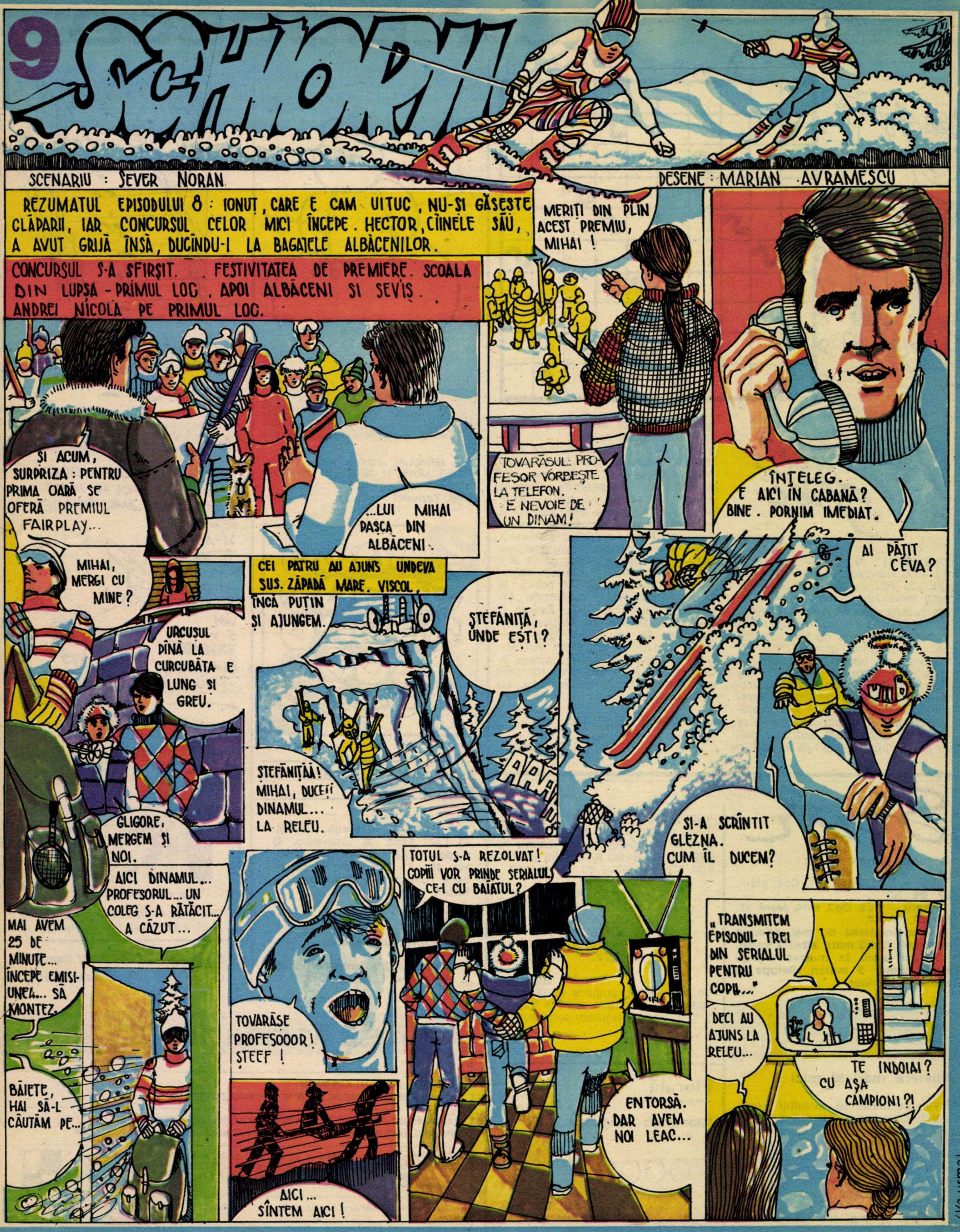
9
SCHIORII
SCENARIU : SEVER NORAN
DESENE : MARIAN AVRAMESCU
REZUMATUL EPISODULUI 8 : IONUȚ, CARE E CAM UITUC, NU-ȘI GĂSEȘTE CLĂPARII, IAR CONCURSUL CELOR MICI ÎNCEPE. HECTOR, CÎINELE SĂU, A AVUT GRIJĂ ÎNSĂ, DUCÎNDU-I LA BAGAJELE ALBĂCENILOR.
CONCURSUL S-A SFÎRȘIT. FESTIVITATEA DE PREMIERE. ȘCOALA DIN LUPȘA - PRIMUL LOC, APOI ALBĂCENI ȘI SEVIȘ. ANDREI NICOLA PE PRIMUL LOC.
ȘI ACUM, SURPRIZA : PENTRU PRIMA OARĂ SE OFERĂ PREMIUL FAIRPLAY...
...LUI MIHAI PAȘCA DIN ALBĂCENI.
MERITI DIN PLIN ACEST PREMIU, MIHAI !
TOVARĂȘUL PROFESOR VORBEȘTE LA TELEFON. E NEVOIE DE UN DINAM!
ÎNȚELEG. E AICI ÎN CABANĂ? BINE. PORNIM IMEDIAT.
MIHAI, MERGI CU MINE?
URCUȘUL PÎNĂ LA CURCUBĂTA E LUNG ȘI GREU.
GLIGORE, MERGEM ȘI NOI.
CEI PATRU AU AJUNS UNDEVA SUS. ZĂPADĂ MARE. VISCOL.
ÎNCĂ PUȚIN ȘI AJUNGEM.
ȘTEFĂNIȚĂ, UNDE EȘTI?
ȘTEFĂNIȚĂĂ! MIHAI, DUCEȚI DINAMUL... LA RELEU.
AAAH
AI PĂȚIT CEVA?
ȘI-A SCRÎNTIT GLEZNA. CUM ÎL DUCEM?
AICI DINAMUL... PROFESORUL... UN COLEG S-A RĂTĂCIT... A CĂZUT...
MAI AVEM 25 DE MINUTE... ÎNCEPE EMISIUNEA... SĂ MONTEZ.
BĂIETE, HAI SĂ-L CĂUTĂM PE...
TOVARĂȘE PROFESOOOR! ȘTEEF!
AICI... SÎNTEM AICI!
TOTUL S-A REZOLVAT! COPIII VOR PRINDE SERIALUL. CE-I CU BĂIATUL?
ENTORSĂ. DAR AVEM NOI LEAC...
„TRANSMITEM EPISODUL TREI DIN SERIALUL PENTRU COPII..."
DECI AU AJUNS LA RELEU...
TE ÎNDOIAI? CU AȘA CAMPIONI?!

(Va urma)

Cutezătorii

11

JOI, 16 MARTIE 1989,
ANUL XXIII (NR. 1 118)

SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Din sumar :

- Reportajul săptămînii
- Performanțe și bucurii pe pîrtiile de la Vatra Dornei
- Ați întrebat? Vă răspundem!
- Enciclopedie

CADRAN POLITIC

Însuflețiți de orientările și îndemnurile subliniate de tovarășul Nicolae Ceaușescu la recenta Consfătuire de lucru de la C.C. al P.C.R., comuniștii, toți oamenii muncii din patria noastră acționează cu abnegație și spirit revoluționar pentru realizarea integrală, zi de zi, a planului la producția fizică și la export, pentru ridicarea continuă a calității și eficienței. Așa cum arăta secretarul general al partidului cu prilejul vizitei de lucru pe șantierul Centralei nuclearo-electrice de la Cernavodă, dispunem, în fiecare unitate economică, de un înalt potențial tehnic și uman, fiind asigurate peste tot condiții pentru ca, valorificînd superior capacitățile existente, să se obțină ritmuri superioare pe fiecare șantier de construcții, producții mult mai mari în toate întreprinderile. Înzestrarea industriei și a celorlalte ramuri ale economiei naționale cu mașini și utilaje moderne, cadrele cu înaltă calificare din fiecare sector de activitate, procesul de integrare a producției cu cercetarea și învățămîntul evidențiază politica științifică pe care partidul nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu o promovează cu consecvență pentru progresul țării, în vederea trecerii României într-un stadiu superior de dezvoltare. De aceea, tot ceea ce am acumulat pînă acum în toate sectoarele de activitate – pe baza unui amplu program de investiții – urmează să fie folosit la înalte cote de eficiență și calitate, cu o productivitate tot mai mare. Pentru aceasta, la temelia acțiunilor și eforturilor creatoare ale colectivelor de oameni ai muncii trebuie să se afle înfăptuirea programelor de organizare și modernizare a producției. Așa cum sublinia secretarul general al partidului, acesta este obiectivul fundamental al economiei românești în etapa actuală. Organizarea și modernizarea producției, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, va determina ridicarea nivelului tehnologic al produselor, obținerea acestora cu consumuri mai reduse, sporirea competitivității lor pe piața externă. De altfel, fundamentarea activității din toate ramurile economiei naționale pe temeiul calității și eficienței contribuie permanent la creșterea participării României la schimburile internaționale de valori, la realizarea unor ample acțiuni de cooperare și colaborare cu alte state, acțiuni bazate pe respectarea principiilor egalității și neamestecului în treburile interne, ale respectului între state și avantajului reciproc. Sînt principii promovate cu consecvență de partidul și statul nostru, România militînd activ, prin întreaga sa politică externă, pentru realizarea unui climat de destindere și pace în viața internațională. Aceste principii au fost reafirmate încă o dată și zilele trecute, în capitala Austriei, în cadrul reuniunii miniștrilor afacerilor externe ai statelor europene, S.U.A. și Canadei, unde propunerile și considerentele României, ale președintelui Nicolae Ceaușescu privind problemele dezarmării, întăririi încrederii și securității pe continentul nostru au fost primite cu deosebit interes.

Orizont românesc

- Pe ogoarele patriei, ritmul semănatului se intensifică de la o zi la alta. Țăranii cooperatori și mecanizatorii acționează cu hotărîre pentru efectuarea la timp și de bună calitate a lucrărilor de primăvară. Rezultatele bune obținute în această acțiune de județele Olt, Buzău, Prahova, Mehedinți, Timiș, Arad și altele evidențiază răspunderea oamenilor muncii din agricultură de a obține în acest an — cînd se împlinesc 40 de ani de la începerea cooperativizării agriculturii în țara noastră — cele mai mari producții agricole.
- La Centrala de termoficare pe lignit din Oradea a fost efectuat primul paralel la cel de-al treilea turboagregat de 50 MW. Această realizare, ce se înscrie în amplul program de asigurare a bazei energetice a țării, contribuie la creșterea puternică a puterii instalate în centralele termoelectrice din județul Bihor.
- Harnicul colectiv de la Șantierul naval Oltenița a îndeplinit planul la export pe primul trimestru al anului. Printre realizările deosebite ale muncitorilor și inginerilor de aici se înscrie motonava mixtă de 3 000 tdw, dotată cu sisteme de automatizare pentru comanda de la distanță și supravegherea funcționării instalațiilor navei.
- Colectivul Întreprinderii miniere Lugoj, județul Timiș, a extras și livrat peste plan 3 000 tone de lignit. Pentru înfăptuirea în continuare a sarcinilor de producție sînt în curs de execuție lucrări pentru introducerea în subteran a celui de-al doilea complex mecanizat de tăiere și transport al cărbunelui.
- Zestrea urbanistică a județului Neamț va număra în acest an 60 000 de apartamente construite în anii ce au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului. În 1989 se vor edifica noi ansambluri de locuințe în Piatra Neamț, Roman, Tîrgu Neamț.

Dicționar

Noul mecanism economico-financiar

Pentru înfăptuirea obiectivelor privind dezvoltarea intensivă a țării, partidul nostru, secretarul său general acționează cu consecvență pentru ca sistemul de organizare și conducere a societății să se ridice la noi cote calitative, să reflecte transformările înnoitoare ce au loc în diverse domenii. Un loc important în această direcție îl reprezintă realizarea noului mecanism economico-financiar. Potrivit concepției secretarului general al partidului, esența noului mecanism economico-financiar constă în realizarea producției la cel mai înalt nivel calitativ, cu cele mai reduse cheltuieli materiale și de muncă, cu o eficiență economică maximă. Pentru înfăptuirea acestor obiective, noul mecanism economico-financiar se bazează în practică pe aplicarea următoarelor principii:

Autoconducerea muncitorească este un principiu fundamental al conducerii colective, în care se îmbină armonios conducerea unitară a economiei naționale cu inițiativa colectivelor de oameni ai muncii din fiecare întreprindere.

Autogestiunea economico-financiară prin care oamenii muncii, în calitatea lor de proprietari, producători, beneficiari, sînt chemați să gospodărească în așa fel resursele de care dispun, astfel încît rezultatele obținute să contribuie atît la dezvoltarea unității în care lucrează, cît și la satisfacerea unor nevoi generale ale societății.

Autofinanțarea este o metodă importantă ce stimulează creșterea producției și a calității produselor din fiecare întreprindere. În acest fel, din veniturile proprii, unitățile economice își acoperă nu numai cheltuielile de producție, dar pot să constituie fonduri pentru modernizarea producției și stimularea celor care obțin cele mai bune rezultate în muncă.

Aplicarea principiilor noului mecanism economico-financiar dă posibilitatea fiecărui om al muncii să contribuie activ la perfecționarea activității, să manifeste inițiativă și răspundere la locul de muncă, să participe cu întreaga capacitate la realizarea programelor de organizare și modernizare a producției și de ridicare continuă a eficienței.

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN

CENTRUL VITAL AL ÎNTREGII NOASTRE NAȚIUNI SOCIALISTE

Țara noastră străbate un timp de mărețe împliniri socialiste; poporul român scrie, prin fapte de muncă deosebite, prin acțiune hotărîtă, sub semnul înaltelor răspunderi pentru prezentul și viitorul patriei, cea mai strălucită pagină din marea carte a istoriei sale naționale. La temelia prestigioaselor, impresionantelor realizări ale timpului pe care azi îl trăiește țara se află unitatea puternică a națiunii socialiste române în jurul Partidului Comunist Român, centrul vital al societății noastre, forța politică conducătoare a amplului proces revoluționar de edificare a noii orînduiri.

Partidul și-a asigurat acest înalt statut politic, profunda prețuire și încredere a poporului prin eroica și îndelungata sa luptă consacrată împlinirii idealurilor supreme ale oamenilor muncii, prin consecvența și fermitatea cu care a ținut mereu sus, în demnitate, flamurile luptei revoluționare, consacrate binelui și demnității țării, ale tuturor fiilor acesteia. Partidul a condus mari bătălii sociale împotriva exploatării și asupririi, a fascismului și războiului, pentru apărarea integrității și independenței patriei, bucurîndu-se de adîncă prețuire în inima și conștiința oamenilor pămîntului românesc. Sub clarvăzătoarea conducere a partidului comunist, poporul a înfăptuit glorioasa revoluție de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, declanșată în Augustul fierbinte al anului 1944, a înlăturat orînduirea întemeiată pe inegalitate socială, a trecut la edificarea societății socialiste pe pămîntul patriei. În această perioadă, și cu deosebire în epoca inaugurată de Congresul al IX-lea, desfășurînd, sub conducerea partidului, o operă transformatoare de o anvergură și profunzime fără precedent în întreaga noastră istorie, poporul a parcurs mai multe etape istorice, a străbătut un lung și glorios drum spre culmile civilizației socialiste și comuniste. Cu profundă legitimitate sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea rostită la marele forum democratic din noiembrie 1988: „În istoria îndelungată a poporului român, partidul comunist reprezintă singurul partid care a pus mai presus de toate interesele generale ale oamenilor muncii, ale întregii națiuni și, cu cele mai mari jertfe, a condus clasa muncitoare și celelalte forțe progresiste, democratice, întregul popor, în înfăptuirea revoluției de eliberare națională și socială, apoi a revoluției socialiste, în făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate".

În afirmarea pe o treaptă superioară a rolului conducător al partidului în întreaga viață a țării, un moment hotărîtor l-au reprezentat lucrările Congresului al IX-lea. În cei 24 de ani care au trecut de atunci, fundamentînd cu înaltă rigoare științifică strategia dezvoltării multilaterale a patriei, tovarășul Nicolae Ceaușescu a acordat o atenție primordială definirii locului partidului în societate, căilor concrete de sporire a rolului său politic conducător, perfecționării continue a funcțiilor sale, a modalităților de exercitare a acestora la un nivel superior, corespunzător cerințelor mereu mai complexe ale fiecărui moment istoric. În toată această perioadă s-a acționat neabătut pentru continua creștere a rîndurilor partidului și întărirea forței sale politico-organizatorice, pentru strîngerea legăturilor sale cu masele, pentru păstrarea tinereții și vigorii revoluționare a acestuia. Pe această bază, Partidul Comunist Român a devenit un puternic partid revoluționar de masă, organic și armonios integrat în viața societății, urmat cu neabătută încredere de întregul popor. Cu adevărat, astăzi partidul este marele generator de energie revoluționară al națiunii, conștiința sa înaintată, centrul vital al societății, forța care organizează, unește și mobilizează uriașele puteri creatoare ale poporului în opera de anvergură istorică ce se înfăptuiește în patria noastră.

Partidul Comunist Român este astăzi mai puternic ca oricînd prin numărul membrilor săi — peste 3,7 milioane de oameni —, și cu deosebire prin înaltele trăsături ce definesc profilul lor moral-politic, prin spiritul revoluționar ce le călăuzește munca și viața, prin atașamentul lor profund la idealurile și valorile socialismului.

Partidul Comunist Român este astăzi mai puternic ca oricînd prin forța organizațiilor sale, prin marea lor experiență politică, prin capacitatea lor de a mobiliza potențialul de gîndire, de creație, de inițiativă ale colectivelor în care activează, prin priceperea lor de a pune în valoare marile resurse ale spiritului gospodăresc și responsabilității sociale ale acestora.

Partidul Comunist Român este astăzi mai puternic ca oricînd prin strînsele sale legături cu făurarii tuturor bunurilor materiale și spirituale, exercitîndu-și rolul de conducător politic din interiorul societății, împreună cu poporul și pentru popor, împreună cu oamenii și pentru oameni. Această realitate definitorie a vieții patriei își află cea mai strălucită ilustrare în amplul și consecventul dialog de lucru cu țara, cu poporul al tovarășului Nicolae Ceaușescu, al tovarășei Elena Ceaușescu, în cadrul vizitelor de lucru întreprinse în unități economice din industrie și agricultură, pe șantiere de construcții, în institute de cercetare și proiectare, în școli și facultăți, în instituții de artă și cultură. Cu fiecare dintre aceste prilejuri se desfășoară o analiză concretă, aprofundată asupra modului în care se îndeplinesc obiectivele propuse, stabilindu-se măsuri noi, modalități optime de punere mai deplină în valoare a resurselor materiale și umane în vederea obținerii unor rezultate superioare în toate domeniile de activitate.

Un partid puternic, unit, înconjurat de încrederea profundă a poporului, adevărat centru vital al societății, așa se înfățișează astăzi Partidul Comunist Român.

Poem

E ctitorul acestei vremi de aur
Precum de aur ni-i copilăria!
În vers cinstim al țării vrednic faur
Care spre soare-nalță România!

E cel ce-a ctitorit această țară
Un brav erou, iubit conducător!
Geniu politic, de omenie rară,
De pace pururea ocrotitor!

LUCIAN CHIRIȚESCU
cl. a VII-a A,
Cenaclul „Nicolae Labiș",
Școala nr. 11, Bacău

MAI SÎNT 23 DE ZILE PÎNĂ LA ÎNCHEIEREA TRIMESTRULUI II! CU CE REZULTATE NE PREZENTĂM?

TREI HOTĂRÎRI

Lui Mihai Aciocoiesei, Mihaelei Ionescu, ca și celorlalți pionieri, ziua aceea de septembrie, cînd s-au întîlnit în prima lor adunare de detașament ca pionieri aflați de-acum în clasa a VII-a, le revine mereu în memorie. De ce? Pentru că atunci au hotărît împreună trei lucruri deosebit de importante: să nu mai facă loc în catalog nici unei note care ar putea amenința pe cineva cu corigența; rezultatele la învățătură ale fiecăruia dintre ei să fie superioare celor din anul precedent; și, în fine, la concursurile pe obiecte de studiu, clasa lor să fie reprezentată de un mai mare număr de elevi.

La puțin timp după ce au discutat despre toate acestea, detașamentul își mări efectivul cu încă un pionier. Dar pentru Gica Damian, care venea dintr-o comună apropiată, autodepășirea, ca și toate celelalte probleme ce-i preocupau pe pionierii dintr-a VII-a B ai Școlii nr. 5 Focșani, erau binecunoscute, așa că li se alătură bucuroasă.

Cei 39 de colegi, cîți număra de-acum detașamentul, au pornit pe itinerarele noului an școlar încrezători în forța și unitatea colectivului din care făceau parte.

Zilele au trecut una după alta, în cataloage notele acopereau pătrățelele din dreptul fiecăruia, iar la sfîrșitul trimestrului I strădaniile lor se reflectau în carnetele de note. Marian Eftimie, Claudia Cliza, Radu Pătrașcu, Maria Stoica, Mioara Dochioiu și încă mulți alții — peste 30 — se dovediseră la înălțime. Cu toții aveau numai note bune și foarte bune. Noua lor colegă, Gica Damian, reușise să se încadreze repede în colectiv, iar rezultatele muncii ei demonstrau dorința de a îndeplini cît mai bine hotărîrile luate de întregul detașament. Notele de 7, 8, 9 și 10 dovedeau că e o fată sîrguincioasă, că-și prețuiește colegii și poate merge în pas cu ei.

Cu toată strădania celor din comandament de a-i mobiliza pe toți în efortul comun, cîțiva dintre pionierii clasei a VII-a B nu reușiseră totuși să treacă pragul notelor mediocre. Ceea ce li se părea mai grav era faptul că unul dintre colegi — L. Remus, din cauza numeroaselor absențe, se alesese și cu cîteva corigențe. Situația unora, puțini, ce e drept, nu era deci cu mult mai diferită față de cea dinainte. Ca atare, Mihai Aciocoiesei, comandantul detașamentului, a propus ca adunarea de analiză a situației la învățătură de la începutul trimestrului al doilea să fie pregătită cu deosebită grijă.

„Cum să-l determinăm pe Irinel Maftei să-și învingă timiditatea?“ „Să aflăm unde-și petrece Remus timpul atunci cînd la unele ore locul lui în bancă rămîne gol“. Filip Marian, Luca Lenuța și Laura Stoian au dovedit că-și pot însuși cunoștințele la matematică, în schimb nu se descurcă mulțumitor la fizică, la istorie sau la limbile străine.

Acestea erau problemele noi cu care se confruntau acum și se cereau rezolvate cît mai eficient. Au fost căutate soluțiile cele mai bune.

Măsurile luate atunci, de a-i sprijini direct pe cei cu note mediocre au determinat mai multă strădanie, mai multă muncă din partea tuturor celor vizați. Notele primite pînă acum de Irinel Maftei la matematică demonstrează că prietenul lui, Marian Eftimie, cu care lucrează zi de zi, l-a ajutat nu numai să-și acopere lacunele pe care le avea, ci și să fie mai stăpîn pe sine, mai curajos atunci cînd este chemat să răspundă la lecții, mai ales la matematică. În ceea ce-l privește pe Marian Filip, ajutorul primit din partea Mioarei Dochioiu și al lui Cristian Iacobescu se dovedește binevenit. Alături de aceștia învață mai mult, iar notele mediocre au dispărut cu totul din catalog. Faptul că Marian a obținut 8 la fizică, note bune la limba engleză și la alte materii a adus o undă de bucurie în întreaga clasă.

„Trimestrul al II-lea va fi încheiat de noi toți cu rezultate mult mai bune, e de părere Mihai Aciocoiesei. Sîntem bucuroși că am reușit ca și la concursurile pe materii să reprezentăm clasa, la prima etapă, prin 25 de participanți. La faza pe localitate, clasa noastră a fost reprezentată doar de 10 elevi, dar oricum e un pas important. Nu sîntem însă mulțumiți pentru că n-am reușit să-l convingem pe colegul nostru Remus să nu mai dispară de la unele ore. Și n-am reușit să-i cuprindem în grupele de întrajutorare pe toți cei care aveau nevoie“.

Într-adevăr, în adunarea de la începutul trimestrului se hotărîse, de pildă, ca și Laura Stoian să fie ajutată la limba română și la matematică. Se oferise s-o facă Maria Constantinescu. Însă cele două colege au lucrat un timp împreună doar în... recreații. Pînă la urmă însă, și Laura, și Maria s-au lăsat păgubașe. O altă colegă, Lenuța Luca, mai retrasă de felul ei, a rămas pe dinafară atunci cînd au fost alcătuite grupele de întrajutorare. Dar Lenuța a învățat singură, iar acum colegii ei n-au decît cuvinte de laudă pentru strădania de care a dat dovadă, în tot trimestrul, de a scrie mai frumos și a se autodepăși la istorie și la fizică.

Așadar, cu ce rezultate se prezintă clasa a VII-a B de la Școala nr. 5 Focșani cu 23 de zile înainte de încheierea trimestrului?

În primul rînd cu mult mai multe note bune și foarte bune, numărul notelor mediocre aflîndu-se într-o vertiginoasă scădere. În afara neplăcutei întîmplări de pe urma căreia Laura și Lenuța au trebuit să învingă singure greutățile cu care s-au confruntat la unele materii, colectivul clasei s-a preocupat cu seriozitate de îndeplinirea celor trei hotărîri luate la începutul anului școlar. Fiecare, cu sau fără ajutorul unor colegi, s-a străduit ca în această importantă etapă care este trimestrul al II-lea să muncească astfel încît la sfîrșitul anului școlar cu toții să trăiască bucuria succesului, dovedind, prin rezultatele tuturor, că detașamentul este un colectiv puternic și unit. Un nou trimestru — cel de-al treilea — îi va găsi pe toți pregătiți să pornească împreună spre noi și frumoase izbînzi în îndeplinirea țelurilor pe care și le-au propus cu toții încă din primele zile de școală.

ECATERINA ROȘCA

Post-scriptum la un reportaj

-ALO!

AICI, CLAUDIU POP!

Apelul telefonic nu ne-a surprins. **Claudiu Pop** este unul dintre personajele reportajului „Valoarea lucrului bine făcut și la timp", apărut în revista „Cutezătorii", în luna noiembrie, anul trecut. Acolo se povestea despre Claudiu — care dăduse multă bătaie de cap colegilor din detașament — că nu prea învăța și, pe lîngă aceasta, mai era și neastîmpărat la ore...

— Știți, eu nu aș fi îndrăznit să dau telefon la redacție, ne spunea, acum, Claudiu, dar m-au încurajat colegii. Sînt chiar aici, lîngă mine, comandanta detașamentului, **Ioana David,** apoi **Simona Sasmiroștean, Crina Muntean, Ana Maria Rus...**

— Ascultăm! Ce vrei să ne spui?

— Că am devenit disciplinat și am primit și o mulțime de note bune. La fizică, la limba română, la matematică. Mai am de recuperat la geografie, dar mă ajută colegii în continuare și o să reușesc.

— Felicitări!

— Mai este de spus încă ceva...

— Ascultăm!

— Sînt bucuros că toți colegii și-au recăpătat încrederea în mine. M-au luat și în colectivul care se ocupă de „Semafor", iar acolo sînt numai elevi buni. Acum, în primăvară, o să mă ocup de organizarea activităților de muncă patriotică. Tot în comandamentul detașamentului s-a hotărît și lucrul acesta.

Glasul optimist, hotărît al lui Claudiu, ca și noutățile de „ultimă oră", oferite chiar de către el, ne-au bucurat mult. Înseamnă că a înțeles „valoarea lucrului făcut bine și la timp"!

FOTO REPORTER „Cutezătorii"

Iată încă o temă care se pare că-i interesează pe fotoreporterii cu cravată de pionier: gîndurile de viitor ale colegilor lor, felul cum se pregătesc aceștia pentru profesiunea pe care ar dori s-o îmbrățișeze. Cîteva dintre răspunsurile primite de ei le găsiți în rubrica de azi.

- „Constructorii mai mici de azi, mai marii constructori de mîine!" —

afirmă pionierii fotoreporteri de la **C.P.Ș.P. Baia Mare,** care s-au aflat „pe teren", în atelierul **Școlii nr. 11** din municipiul lor.

- „În lumea infinită a materiei" — instantaneu surprins de către pionierii fotoreporteri de la **C.P.Ș.P. Satu Mare,** în timpul unei ședințe a cercului de biologie de la **Școala nr. 21** din localitate.
- „O vizită la Întreprinderea de exploatare și transport din **Nehoiu** înseamnă și un moment de gîndire pentru profesiunea viitoare", susțin, pe bună dreptate, **membrii subredacției „Cutezătorii"** de la C.P.Ș.P. din Nehoiu, județul **Buzău,** care ne-au trimis și instantaneul de față.
- „Deprinzînd pricepere și îndemînare în cercul de navomodele de la **C.P.Ș.P. Galați,** mulți foști pionieri au devenit constructori de nave. Ceea ce nu-i exclus nici cu prietenii din imagine!" — își spune părerea pionierul fotoreporter **Gheorghe Corcodel.**
- „Da, da! A venit primăvara!" — portret realizat de către pionierul **Rareș Fechete** de la **Casa pionierilor și șoimilor patriei** din **Alba Iulia.**

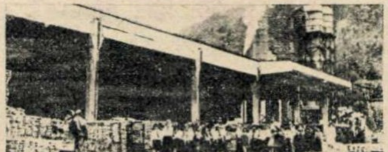

Pe adresa redacției a sosit o scrisoare

Stimată redacție,

M-am gîndit să mă adresez revistei „Cutezătorii" din dorința de a face cunoscute faptele frumoase ale unor pioniere cu care ne mîndrim.

La școală și acasă, Monica Neacșu, Ana Dimineață, Olimpia Haită, Simona Lăudan, Florina Neagu, Claudia Tăujan, ca să numim doar cîteva dintre elevele Școlii din comuna Mavrodin, județul Teleorman, sînt un exemplu de hărnicie nu doar pentru colegii lor, ci chiar și pentru ceilalți locuitori ai comunei. Cînd spun acest lucru nu exagerez cu nimic, pentru că ele au avut și inițiativa organizării unor zile record pentru colectarea materialelor refolosibile și pe aceea a înființării unei microferme de sericicultură, inițiative preluate de către mulți dintre consătenii noștri.

Aș dori și pe această cale să adresăm felicitări acestor inimoase și harnice pioniere care fac cinste comunei lor prin felul în care învață, muncesc și se comportă.

MARIN ORĂȘEANU
Comuna Mavrodin,
județul Teleorman

Ritm

Clubul „Tractorul" din Brașov a găzduit recent etapa municipală a concursului „Măreția omului", la care au participat reprezentanții celor 34 de unități de pionieri din municipiu ● **„Slavă partidului"** este genericul noului concert susținut în cadrul actualei stagiuni artistice pionierești de către membrii binecunoscutului cor „Infantes Maris" pe scena sălii de festivități a C.P.Ș.P. din Constanța ● **Pentru etapa județeană** a celei de-a VII-a ediții a Festivalului Național „Cîntarea României", membrii brigăzii artistice de la C.P.Ș.P. Pogoanele, Buzău, au pregătit sceneta „Veseli sînt prietenii hărniciei" ● **La Sala „Arta"** a Muzeului județean din Vaslui a fost vernisată de curînd o expoziție cuprinzînd foarte frumoase și originale lucrări de tapiserie în care se regăsesc motive populare specifice acestor meleaguri moldovenești. Cine prezintă aceste exponate? Membrele cercului de tapiserie de la C.P.Ș.P. Vaslui ● **Stimulați** de aprecierile de care s-au bucurat „Centrala eoliană cu înmagazinare a energiei" și „Decuplatorul automat TV" — cu care au participat la ediția 1988 a concursului „Start spre viitor" —, pionierii Cristian Sabău și Gabriel Codreanu de la C.P.Ș.P. Jibou, Sălaj, și-au propus ca în acest an să realizeze un „Dispozitiv pentru determinarea cantității de apă din hidrocarburi" ● **O corespondență** trimisă de Maria Bușilă, elevă la Școala Bolătău, Bacău, ne anunță că, în cinstea aniversării a 40 de ani de la crearea Organizației Pionierilor, elevii claselor a VII-a și a VIII-a și-au îndeplinit angajamentul de muncă patriotică încă din... prima lună a anului 1989. Ea ne trimite și o fotografie în care ni-i prezintă pe cei mai harnici dintre ei, rugîndu-ne s-o publicăm cu... felicitări! ● **Într-o zi de ianuarie,** cînd tocmai se întorceau împreună de la cursuri, pionierele Ana Ștet (din clasa a III-a A) și Adela Botiș (din clasa a II-a B), de la Școala nr. 4, Sighetu Marmației, au observat că un bătrîn, sprijinindu-se într-un baston alb, se străduia cu greu să traverseze strada „pavată" cu polei din pricina gerului. La un moment dat și-a făcut apariția un autoturism. Văzînd pericolul în care se afla bătrînul, cele două fete s-au repezit și, luîndu-l de braț, l-au ajutat să ajungă cît mai iute pe trotuar. Apoi l-au întrebat unde locuiește și l-au condus pînă acasă.

I. PIȚA

Pionieri în întrecerile „Daciadei"

PERFORMANȚE ȘI BUCURII P

VATRA DORNEI

Din nou, Vatra Dornei a fost, la sfîrșit de februarie, gazda întrecerilor din cadrul finalei pe țară a Cupei „Pionierul" la sporturile de iarnă, precum și a marii acțiuni cultural-sportive și distractive „Bucuriile zăpezii". Din nou am avut prilejul să-i vedem și să-i admirăm, prinși în pasionante dispute pe pîrtiile de concurs, pe cei mai buni pionieri și școlari din țară la schi alpin, la schi-fond, la biatlon, la sanie și la complexul aplicativ „Pentru apărarea patriei". Din nou, atît participanții la întrecere, cît și alte cîteva mii de spectatori de toate vîrstele, au petrecut la Vatra Dornei — în compania cîntecului și dansului, a măiestriei sportive și tehnice, a glumelor și voii bune — momente reconfortante, de neuitat.

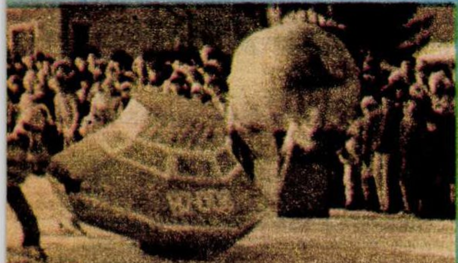

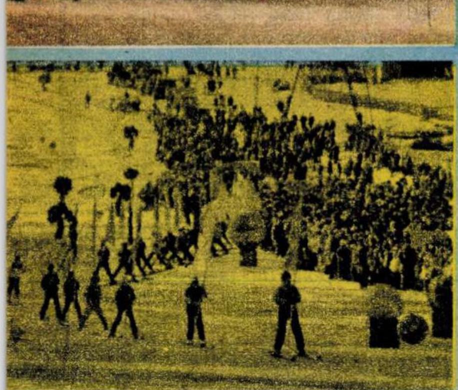

Campionii din Grințieș...

În șir indian, cele trei fete și cei trei băieți „vîslesc" din greu, urcînd pe schiuri prin zăpada mare și înmuiată de soarele ce strălucește și încălzește ca într-o zi frumoasă de primăvară. Deodată, deasupra văii apare un elicopter care se rotește în cercuri largi. Cinci dintre schiori se opresc și-și înalță curioși, cu mîna streașină la ochi, privirile spre el. Cel din fața lor însă se-ntoarce spre ei și-i apostrofează prompt:

— N-avem timp de elicopter acum. Haideți, țineți-vă cît mai strîns după mine!

Întrerupt pentru cîteva clipe, „vîslitul" prin zăpadă al celor șase e reluat cu și mai multă îndîrjire. Ei însă nu sînt singurii schiori care se luptă, acum și aici, cu urcușul prin zăpadă, cu dificultățile și cu „problemele" pe care le întîlnesc la tot pasul de-a lungul traseului. De pe coama unei înălțimi, de unde întreaga vale se vede ca-n palmă, descoperim, prin luminișurile din pădurile de brazi seculari, alte grupuri asemănătoare, unele aflate în mers, altele zăbovind pentru scurt timp în diverse locuri unde componenții lor se îndeletnicesc cu fel de fel de treburi. Cu ajutorul teleobiectivului ni-i apropiem doar la cîțiva metri și-i vedem astfel pe unii trăgînd la țintă cu arma cu aer comprimat, iar pe alții cu mingea de oină, consultînd deseori harta și busola ori coborînd în slalom o pantă abruptă, marcată cu obișnuitele porți. Sînt componenții celor 38 de echipaje participante la etapa de iarnă a unuia dintre tradiționalele și mult disputatele concursuri pionierești — complexul aplicativ „Pentru apărarea patriei". Cît de mult s-au pregătit ei în vederea acestei zile, pentru probele pe care le trec acum! Un an întreg. Și, de data aceasta, mai mult pe iarbă decît pe zăpadă. Dar uite-i, cei mai mulți dintre ei fac față cu succes dificilului traseu. Și întrebarea „Care echipaj va cîștiga oare?" îi preocupă în cel mai înalt grad pe toți — și pe pionierii schiori, și pe profesorii-antrenori —, la fel ca în edițiile trecute. După mai bine de patru ore de întrecere intensă și spectaculoasă, învingători sînt declarați componenții echipajului județului Neamț — **Camelia Adumitresei, Simona Serghei, Ana Irimie, Ionică Alexandrescu, Florin Buștihan și Vasile Zănoagă** — toți șase elevi la Școala din comuna Grințieș. De cinci ori consecutiv echipajul acestei școli s-a situat pe locul întîi pe județ, participînd astfel la finala pe țară cu dorința și ambiția de a urca pe podiumul învingătorilor. Și după ce în 1985 s-au situat pe locul trei, iar în 1988 pe locul doi, iată-i acum pe cea mai înaltă treaptă, pe locul întîi pe țară, înaintea echipajului bucureștean (locul doi) și al județului Alba (locul trei). E un succes deosebit al acestor pionieri care au dovedit astfel încă o dată că, prin ambiție și muncă perseverentă, în cadrul atît de generos al „Daciadei", înaltele performanțe devin accesibile tuturor copiilor noștri, inclusiv celor din localitățile cu mai puțină tradiție sportivă.

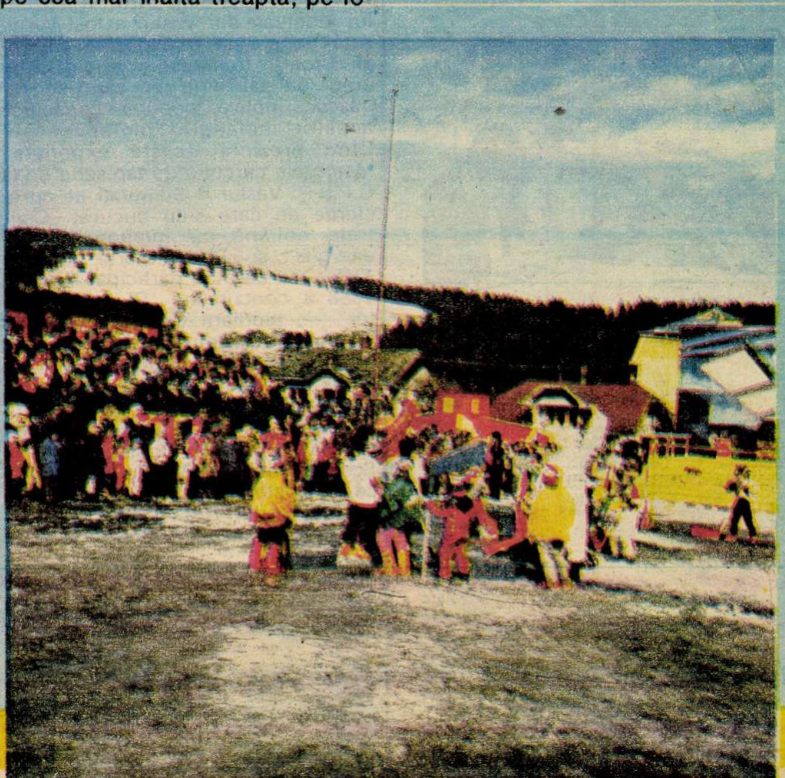

...și alți noi „eroi" ai tradiționalelor întreceri

Biatlonul — probă care solicită din partea celor ce-l practică nu numai măiestrie în mersul pe schiuri pe teren variat și în tragerea la țintă cu arma cu aer comprimat, ci și un mare efort fizic — nu-i ușor nici pentru băieți. Cu atît mai puțin pentru fete. Și totuși ele, fetele care au participat la actuala ediție, au fost la înălțime, cum se zice, oferind spectatorilor posibilitatea de a asista la pasionante dispute. Mai aprigă și mai spec-

PÎRTIILE DE LA

taculoasă decît toate a fost — cum era și firesc — cea pentru locul întîi.

De doi ani consecutiv, pioniera **Rodica Joldeș**, de la Școala din Albac, județul Alba, a cîștigat această probă dificilă. Și de data aceasta a fost, pe bună dreptate, considerată favorita numărul 1. Nimeni nu se aștepta că tocmai acum, după atît de multă experiență acumulată, va mai reuși cineva s-o învingă. Și totuși... așa s-a întîmplat: în timp ce ea a ratat unul dintre cele 8 „focuri" trase la țintă și a fost obligată să parcurgă bucla de penalizare, pioniera **Monica Găitan**, de la Școala nr. 2 din Întorsura Buzăului, a reușit să trimită toate „gloanțele" în ținte, realizînd astfel un timp mai bun și cucerind mult rîvnitul titlu de campioană.

De regulă la sanie cîștigă concurenții din județele cu relief montan, care au condiții ideale de pregătire. Și dacă la fete lucrurile s-au desfășurat cum era de așteptat — cîștigătoare fiind, în ordine, pionierele **Mariana Marasac** (Hunedoara), **Rodica Dragomir** (Argeș) și **Laura Zărnescu** (Covasna) — la băieți pe primul loc s-a situat un... ialomițean, pionierul **Florin Dumitru** care, cu 99 de secunde și 59 de sutimi în cele trei manșe, a realizat și recordul actual al pîrtiei.

La schi alpin, startul e dat în limba engleză, ca în competițiile internaționale. Odată cu vocea arbitrului principal, care răsună în megafoane, **Liana Mitrea**, reprezentanta județului Argeș (categoria 11—12 ani) țîșnește pe pîrtie la vale. A luat un start bun și lunecă în viteză, din ce în ce mai repede, pe „drumul" șerpuind printre fanioanele ce marchează numeroasele porți. Anul trecut Liana, pe-atunci elevă în clasa a IV-a, participa pentru prima oară la finala pe țară. Cum nu avea însă experiența marilor concursuri, s-a situat doar pe locul 12. Un rezultat bun pentru început care însă n-a mulțumit-o nici pe departe. Drept care ne-a mărturisit atunci că va face totul pentru ca în ediția din acest an să se situeze pe un loc fruntaș. Și iat-o acum evoluînd incomparabil mai bine și parcurgînd pista în mai puțin de 34 de secunde. Și totuși... Cînd, după cele două manșe, se anunță cîștigătoarele primelor trei locuri, Liana nu este printre ele. Doar 5 sutimi de secundă au despărțit-o de locul trei pe care s-a clasat — după **Imola Gyorgy** (Harghita, locul întîi) și **Cristina Lupu** (Hunedoara, locul doi) — **Andreea Buzdugan** (Prahova). Liana însă — urcușul ei de pe locul 12 pe locul 4 într-un singur an o dovedește — este o fată ambițioasă și perseverentă. Așa că are toate șansele ca anul viitor să urce, așa cum își dorește cu ardoare, pe podiumul învingătorilor.

Și probele de schi-fond și de biatlon-ștafetă și-au avut „eroii" lor. Dintre aceștia îi amintim doar pe pionierii din comuna Albac, județul Alba, care, răsturnînd toate pronosticurile, au cîștigat detașat, la mai bine de două minute diferență de echipa clasată pe locul doi, proba de biatlon-ștafetă.

Patru ore cu Bimbo și Cosmică pe... aripile veseliei

Elicopterul se rotește, înălțîndu-se tot mai sus, deasupra pistei de schi alpin de pe Dealul Negru. Acum însă pista arată cu totul altfel decît în timpul concursului. Diverse instalații și amenajări, panouri și pancarte, avioane de carton, baloane mari o împînzesc de sus pînă jos, creînd un decor multicolor. Iar pe margini, mulțime de spectatori — 8 000, poate chiar 10 000 de oameni de toate vîrstele, localnici și oaspeți. Cînd elicopterul ajunge foarte sus, încît se vede ca un... porumbel, deodată din el se desprind, unul după altul, cinci... punctulețe. Cînd acestea, coboară vertiginos, devin mai mari și deasupra lor se deschid cupolele parașutelor tricolore, pricepem dintr-o dată despre ce este vorba: sînt parașutiști care vin chiar spre noi, spre „Bucuriile zăpezii", marea și de-acum tradiționala acțiune cultural-sportivă și distractivă cu care, de cîțiva ani încoace, se încheie întrecerile sportive pionierești de la Vatra Dornei.

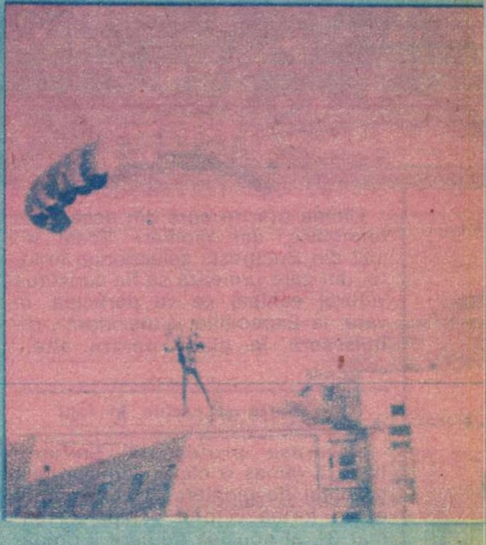

Manevrînd cu măiestrie parașutele, cei cinci temerari aterizează, unul după altul, la punct fix, chiar pe pîrtie, în fața marii scene montată în aer liber. Noua ediție a „Bucuriilor zăpezii" a început. Din acest moment, în compania... unui pămîntean — Bimbo — și a unui... extraterestru — Cosmică —, miilor de spectatori li se oferă minunate momente de destindere și veselie. Sosiți cu „farfurii zburătoare", cu autosania sau cu tradiționala sanie cu zurgălăi, pe pîrtie și pe scenă își fac apariția, unii după alții, numeroși „pămînteni" și „extratereștri". Sînt, de fapt, componenții unor formații pionierești sportive și artistice, din Vatra Dornei și din alte localități ale țării, cunoscuți cîntăreți de muzică populară și ușoară — precum Adriana Melincioiu, Ștefan Hrușcă, Victor Socaciu, Vasile Șeicaru și alții —, actori de teatru și de circ, cîțiva ostași din trupele de vînători de munte și alții. Timp de patru ore, prin cîntec și dans, prin originale și pasionante întreceri sportive, prin demonstrații tehnico-aplicative, ei au oferit un spectacol dintre cele mai plăcute și mai antrenante, „Bucuriile zăpezii" constituind astfel o manifestare a bucuriilor copilăriei fericite pe care o trăiesc cei mai tineri cetățeni ai patriei noastre.

C. DIACONU
Foto: MIHAI NIEDL

EXPEDIŢIILE „CUTEZĂTORII“ LA ORA PREGĂTIRILOR

Ultima oră de curs din acea zi se terminase, dar pionierii Şcolii nr. 142 din Bucureşti, selecţionaţi în lotul din care urmează să fie constituit viitorul echipaj ce va participa, în vară, la Expediţiile „Cutezătorii“, rămăseseră în clasă pentru alte.. „ore“.

Cu harta şi cărţile în faţă

Tovarăşa profesoară Ştefania Iliuţă a rămas o clipă tăcută în faţa grupului de pionieri. O parte dintre ei va forma viitorul echipaj „Freamăt 3“, al nouălea pe care îl pregăteşte în şase ani. Cu unii dintre cei prezenţi a fost, pînă acum, în cinci expediţii, cu alţii, în patru, în trei sau în două. Cu mulţi dintre ei a cucerit, în ultimii trei ani, cîteva dintre mult rîvnitele trofee ale acestui mare concurs pionieresc de turism şi cercetare ştiinţifică. Echipajele de pînă acum au fost bune, chiar foarte bune. Cum se va dovedi cel nou?

— Vă propunem să alegem traseul Valea Nechitului — Ardeluţa — Valea Tărcuţei — Cheile Bicazului, îndrăzni să vorbească prima Andreea Rânja, fost secund al echipajului „Inedit“.

De la o asemenea primă propunere au pornit discuţiile, unii fiind pentru ea, alţii împotrivă. Cît au durat aceste discuţii, nu vă mai spunem. Important este că pînă la urmă traseul definitiv a rămas: munţii Giurgeului — Hăşmaşul Mare — Tarcău — Goşman. Şi din acest moment au început pregătirile. Mai întîi, cele teoretice: ore de studiu individual şi colectiv. Pe rînd „Ghidul naturalistului“, „Fauna României“, „Mic atlas botanic“, „Atlas de ciuperci“ şi multe alte cărţi de acest fel au trecut din mînă în mînă pentru a fi citite, conspectate, fişate. Atît au reuşit să facă pînă acum. Dar pregătirea lor teoretică, aşa cum ne spune tovarăşa profesoară comandantă a viitorului echipaj, va continua. Expediţionarii vor învăţa, în perioada următoare, cum să efectueze, ştiinţific culegerea folclorului, cum să deseneze modelul unui costum popular, cum să facă schema unei gospodării ţărăneşti, cum să determine densitatea plantelor în anumite zone şi să le clasifice şi multe alte lucruri asemănătoare. Tot în pregătirea teoretică este inclusă şi citirea operelor unora dintre marii noştri scriitori care au prezentat în cărţile lor viaţa locuitorilor din această zonă, obiceiurile acestora, specificul locurilor pe unde vor trece în expediţia lor.

Acul şi... caietul de notiţe

De la distanţă nu prea am înţeles ce se petrecea acolo, în colţul acela din curtea şcolii. Cînd ne-am apropiat însă ne-am lămurit repede. Profitînd de vremea primăvăratică, — Eugenia Caragancev şi Claudia Hargalaş repară corturile. Mînuiesc cu multă pricepere acul şi aţa, semn că nu se ocupă pentru prima dată de o astfel de problemă. Alături, Cosmin Mihalache şi Iulian Apostol meşteresc cu cuţitul, din crenguţe uscate, „cuie“ pentru fixarea corturilor. Repararea echipamentului necesar expediţiei se face cu multă grijă. Iar acest lucru are o semnificaţie aparte, pe care ne-a dezvăluit-o Marian Răzvan Manea, fost secund al echipajului „Freamăt 2“:

— Expediţia noastră în Deltă a fost plină de învăţăminte. Înainte de plecare nu am reparat, cum ar fi trebuit, toate corturile şi toţi sacii de dormit. Aşa se face că unii dintre noi au suportat înţepăturile ţînţarilor şi infiltraţiile apei de ploaie. Am primit o lecţie bună din care am învăţat cu toţii.

Şi pe Doina Pârvu şi Lorena Tudorică — una bucătar, cealaltă sanitar, în cadrul viitoarei expediţii — le-am găsit foarte preocupate cu întocmirea unor lungi liste cu tot felul de obiecte de echipament şi de alimente necesare expediţiei.

— Tot ceea ce ai trecut în carneţelul tău vei duce singură, în rucsac? — am întrebat-o pe Doina.

— N-aş putea. Acum am stabilit numai obiectele şi alimentele pe care trebuie să le avem la noi. În timpul expediţiei toate acestea vor fi repartizate echitabil pe fiecare membru al echipajului. În felul acesta nu ne va lipsi nimic din ceea ce ne trebuie pe traseu.

Castroane şi căni de aluminiu, oale şi crătiţi, un tuci, o găleată din plastic, lanterne, ace şi aţă de cusut, un radiocasetofon şi benzi magnetice, rolfilme şi mai multe aparate de fotografiat, conserve de tot felul, paste făinoase, plicuri cu supă concentrată, ceai, zahăr, sare şi multe, foarte multe alte asemenea „repere“ se înşiruie pe cîteva file. Nu a fost uitată nici trusa medicală care-i aproape gata: tinctura de iod, compresele sterile, feşele sînt deja asigurate. Aspirinele, paracetamolul şi alte medicamente „perisabile“ vor fi procurate cu cîteva zile înainte de plecarea în expediţie.

„Cotele“ condiţiei fizice

„Trebuie să pot! Trebuie să ajung odată cu ceilalţi! Hai, băiete, nu te lăsa!“ În spate cu rucsacul încărcat la „cotele“ normale ale viitoarei expediţii, Valentin Paraschiv mărşăluieşte din greu, încurajîndu-se singur. Alături de el se află Iulian Apostol. Amîndoi sînt la prima includere în lotul pentru echipajul care va participa la viitoarea expediţie. Şi ştiu bine că în echipaj sînt selecţionaţi numai cei care, de-a lungul lunilor de intensă şi complexă pregătire, se dovedesc de nota 10 la toate capitolele, inclusiv la pregătirea fizică. Şi cum ei doresc cu ardoare să participe la expediţia din vară, îşi dau toată silinţa să ţină pasul cu Radu Şerban, Adriana Popescu, Rodica Lazăr, Eugenia Caragancev şi alţi cîţiva care sînt primii în toate.

Spre amiază s-au oprit. Vîntul începuse să bată, aşa încît bluzele de trening au fost scoase din rucsac. Ne apropiem de Ana Maria Noţingher. Este, cum s-ar zice, „un veteran.“ Se pregăteşte pentru a participa la cea de-a cincea expediţie. A fost propusă, din nou, pentru funcţia de cronicar al echipajului, funcţie de mare responsabilitate, de care ea înţelege să se achite, în primul rînd, printr-o foarte bună pregătire.

— Este greu, Ana?

— Destul de greu. Dar frumos şi plăcut. Şi, mai ales, folositor pentru fiecare dintre noi. Timp de cîteva săptămîni am făcut o pregătire de acomodare în sală şi pe terenul de sport al şcolii. După aceea am pornit în scurte drumeţii pe trasee uşor accesibile. Iar acum, după ce ne-am fortificat bine, iată, ne aflăm aici, la Predeal, pentru a parcurge un itinerar mai dificil: Predeal — Trei Brazi — cabana Secuilor, cu întoarcere la Predeal.

Din cele relatate se poate deduce uşor că expediţionarii de la Şcoala nr. 142 se pregătesc cu toată seriozitatea pentru concursul din vară. Experienţa succeselor anterioare i-a făcut să înţeleagă că numai procedînd astfel vor putea reedita performanţele pe care toţi le doresc. Lor şi membrilor tuturor celorlalte echipaje, care în această perioadă se pregătesc intens în vederea participării la viitoarea ediţie a Expediţiilor „Cutezătorii“, le dorim mult succes!

ION SBÂRNEA

? Ați întrebat? Vă răspundem! !

Vulcani activi

• „Care sînt cei mai activi vulcani de pe Terra?“ — ne-a întrebat CRISTINA NEAGU din BUCUREȘTI.

În prezent există pe glob circa 600 de vulcani activi, dintre care în jur de trei cincimi sînt concentrați în cea mai întinsă și mai activă arie vulcanică, denumită Cercul de Foc al Pacificului. Însă vulcanul activ cu cea mai lungă perioadă de activitate — apreciata la cel puțin 6 000 de ani — care se află, de fapt, în erupție permanentă, nu se găsește în acest areal, ci în Marea Mediterană. Este vorba de vulcanul Etna, din insula Sicilia.

S-a estimat că, în medie, acest vulcan a erupt o dată la șase ani, cel puțin 50 de erupții fiind violente, printre care cele din anii 475 î.e.n., 396 î.e.n. Un alt vulcan foarte activ și cu erupții de temut este Asama-Yama, din centrul insulei japoneze Honshu care se înscrie în amintitul Cerc de Foc. Sînt menționate 66 de erupții puternice ale sale în perioada 685—1900 și peste 2 000 de explozii. Alți vulcani foarte activi de pe glob sînt: Aso-San și Sakurajima în insula japoneză Kyūshū, Merapi și Bromo în insula indoneziană Java, Tambora în insula indoneziană Sumbawa, Mayon în insula filipineză Luzon (în imaginea de sus), Kilauea și Mauna Loa în insula Hawaii, Irazú în Costa Rica, Cerro Negro în Nicaragua, Cotopaxi în Ecuador, Popocatépetl în Mexic, Lassen Peak în California (S.U.A.), Hekla în insula Islanda ș.a. **(Dr. Silviu Neguț)**

Calculator pentru bicicletă

• „S-a gîndit oare pînă acum cineva să monteze pe bicicletă un aparat, poate chiar un calculator, care să-i arate ciclistului viteza de deplasare?“ — ne-a întrebat VLADIMIR CERCEANU din CRAIOVA.

Mai mult decît atît! Iată calculatorul din imagine, care poate fi montat pe ghidon, la orice fel de bicicletă, indică distanța ce a mai rămas de parcurs față de numărul de kilometri fixați dinainte, viteza de deplasare, viteza orară medie, calculează cadența, respectiv numărul de învîrtituri ale pedalei și forța cu care se apasă pe ele. Tot cu ajutorul lui se poate cunoaște timpul scurs de la plecare, în minute și secunde sau în ore și minute. Cutia în care este plasat ordinatorul este etanșă, insensibilă la intemperii, la diferențe de temperatură și de șocuri.

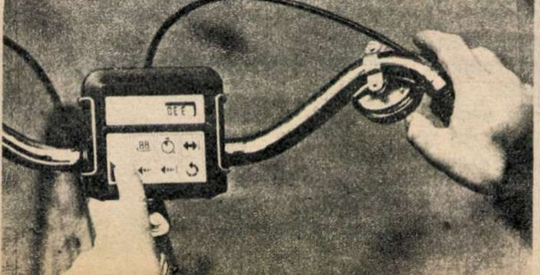

Toate aceste date sînt obținute cu ajutorul unor captatoare plasate pe furca din față, pe una din spițele roții din față, sub șa și pe una din pedale. Aparatul funcționează cu pile electrice obișnuite. **(Mihai Dianu)**

Tectitele

• Ce se înțelege prin tectite, vrea sa știe EMIL HURDUZEU din FOCȘANI.

În 1899 geologul austriac Eduard Sues a descoperit mici fragmente de rocă, de un fel cu totul aparte și de vîrste geologice diferite, care au primit denumirea de tectite. Depozite mai importante au fost găsite în Peninsula Balcanică și în Australia. Tectitele sînt alcătuite dintr-un material sticlos și par a fi cioburi de sticlă topite prin încălzire. Multe au forma unei ciuperci, cu o pălărie emisferică regulată și un fel de „tulpină“ dedesubt. Studiind tectitele descoperite în Australia, s-a ajuns la concluzia că ele sînt de origine extraterestră și că au intrat în atmosfera Terrei cu o viteză de cel puțin 7 km pe secundă. Tectitele nu sînt însă meteoriți obișnuiți; par mai degrabă bucăți de sticlă naturală formată undeva în afara Pămîntului. Savantul Hans Sues (fiul lui Eduard Sues) a sugerat ipoteza că ele ar fi venit de pe Lună, căci, de fiecare dată cînd un mare meteorit cade pe suprafața lunară, în spațiu se împrăștie o pulbere de silicați topiți. Or, cum Luna nu are atmosferă, picăturile topite nu întîmpină rezistența aerului și pot scăpa de sub forța de atracție relativ redusă a Lunii, zburînd către Pămînt. De aici tectitele au fost supranumite și „lacrimi lunare“. **(C.V.)**

Olguța

VĂ SFĂTUIEȘTE

De data aceasta, dragi prietene, vă propun să pășim într-un „Atelier al fanteziei“. Gazdele noastre - pioniere de la **Școala nr. 1 Sf. Gheorghe, jud. Covasna,** *inițiate în arta vopsitului - sînt dornice să vă destăinuiască modul în care, cu îndemînare și imaginație, se pot obține lucruri frumoase, într-o plăcută revărsare de nuanțe și desene, din bucăți de pînză, batist, șifon sau chiar mătase. De altfel, vă veți convinge de îndată că baticurile, eșarfele, bluzele, fustele sau rochițele confecționate din aceste materiale recuperabile vopsite sînt mai aparte, mai personale. De asemenea, bucăți mai mari de material (2-2,50 m) pot decora interiorul unei încăperi, fiind folosite ca draperii, cuverturi sau fețe de pernă.*

Pentru ca totul să meargă bine, mai întîi trebuie să pregătiți materialele auxiliare necesare vopsirii. Adică să aveți la îndemînă vopsea „Gallus“, sare de bucătărie, sfoară subțire de cînepă, o lingură de lemn, un foarfece, o oală smălțuită (mai mult înaltă decît întinsă), mănuși de menaj, pietricele, sîmburi sau bile de sticlă.

Materialele pe care le vopsiți trebuie să fie curate. Pentru ca să obțineți o „țesătură“ cît mai interesantă de nuanțe și desene, îndoiți materialele fie în lungime, fie în lățime, în pliuri de aproximativ 4-5 cm, apoi legați, cît puteți de strîns, cu sfoară, la distanțele pe care le doriți (fig. 1-2).

Cum obțineți cercuri concentrice, buline, brăzdate de raze ca o pînză de păianjen? Tot prin legarea strînsă a materialului, de data aceasta însă (fig. 3-4) prima legătură o faceți dinspre centrul bucății de pînză înspre extremitățile acesteia. De asemenea, plasînd și înfășurînd, în punctele dorite, sîmburi, bile, pietre, legate strîns.

Astfel pregătite, materialele trebuie vopsite respectînd întocmai instrucțiunile de pe versoul plicului cu vopsea „Gallus“. Cînd vopsirea s-a încheiat, clătiți materialul pentru îndepărtarea surplusului de vopsea, tăiați cu foarfecele toate legăturile făcute cu sfoară și continuați să clătiți, de mai multe ori, pînă cînd apa rămîne curată.

Dragi prietene, cu o îmbrăcăminte confecționată din astfel de materiale puteți întîmpina primăvara și vara ca niște minunate flori!

MARIA MITREA

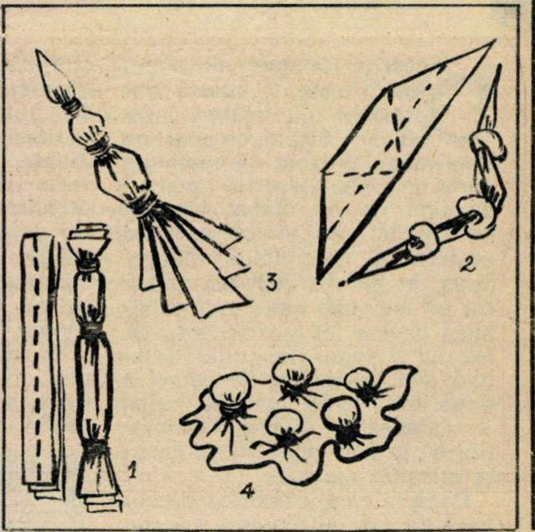

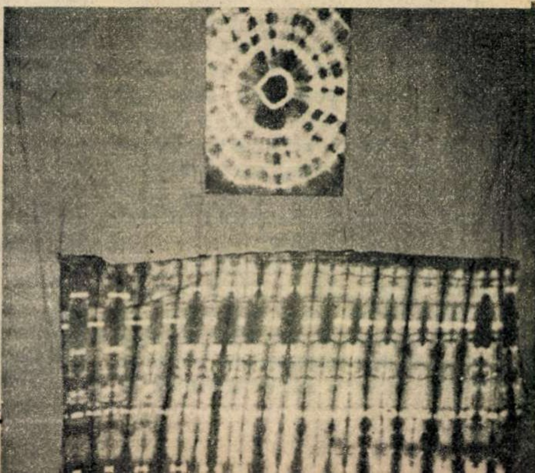

Enciclopedie „Cutezătorii”

PRIN KALAHARI

Deşertul Kalahari din sudul Africii este o întinsă depresiune cu înălţimi între 900 şi 1 300 m, ce aparţine Botswanei. Brăzdat de nesfîrşite dune de nisip, Deşertul Kalahari dispune de un climat tropical continental, cu temperaturi de peste 50°C. Precipitaţiile sînt reduse, în jur de 200 mm anual. Cu cît înaintăm către sud, ariditatea devine tot mai accentuată. Nordul şi sudul Deşertului Kalahari sînt delimitate de cursul a două importante fluvii ale Africii — Zambezi şi Orange. În interior se găsesc doar cîteva lacuri şi mlaştini sărate.

Dacă în partea nordică şi centrală se mai află puţină vegetaţie, reprezentată prin arbuşti cu spini în alternanţă cu întinse savane sau ierburi şi tufişuri specifice semideşerturilor, în regiunea sudică vegetaţia este tot mai redusă, aici pustiul devenind pregnant. Pe aceste meleaguri ale setei, omul nu poate pătrunde decît foarte greu, iar animalele luptă cu disperare pentru a putea supravieţui.

În Kalahari există apă, dar, ca şi în Sahara, ea se află numai în străfundurile nisipului roşu; în urma reduselor cantităţi de ploi ce cad din septembrie pînă în aprilie, apa se infiltrează pînă la stratul de calcar, unde se înmagazinează, dîndu-se astfel naştere unei oarecari umidităţi, accesibilă numai rădăcinilor adînc înfipte.

Cu toate aceste condiţii puţin prielnice vieţii, populaţiile care au rezistat, îndeosebi în partea estică şi nordică a deşertului, s-au fixat odată cu migraţiile negrilor bantu din secolul al XV-lea.

Expediţiile care au pătruns pînă către centrul Deşertului Roşu au văzut copaci plini de păsări hornbilli (din familia păsărilor rinoceri — Bucerotidae) cu ciocurile lor groase, corbi cu penajul alb şi negru, mierle multicolore etc. Între Molopo şi Tsabong ele au întîlnit grupuri de boşimani, au urmărit spectaculoase vînători, aici aflîndu-se o adevărată împărăţie a animalelor, păsărilor şi insectelor. Vînatul se compune îndeosebi din elani (care, în număr redus, mai supravieţuiesc în stare liberă doar în Kalahari), antilope (specii înalte de 1,20 m, cu un frumos veşmînt roşcat, lucios şi ale căror coarne se înalţă drept ca două baionete), girafe cu gît enorm sau elefanţi. Însă punctul de atracţie al feeriei animale îl constituie bubalul-caama, cea mai colorată antilopă din Africa, ale cărei coarne în formă de V sînt dispuse pe un adevărat soclu osos foarte înalt.

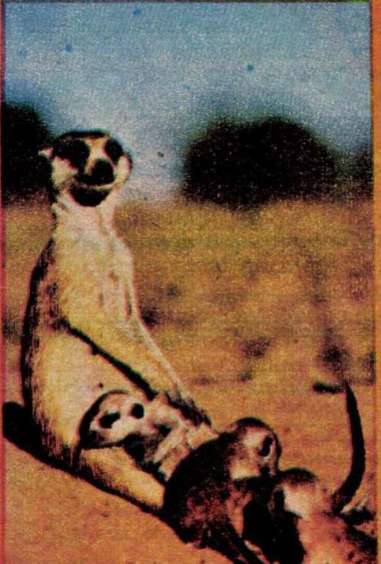

Din sumedenia de vieţuitoare nu lipseşte nici renumita muscă ţeţe. Una dintre cele mai spectaculoase amintiri o lasă exploratorului urmărirea şi prinderea şoarecilor-veveriţe numiţi meerkaţi, care aleargă în zigzag şi într-o clipită se vîră în adăposturile lor. Pentru a înfrunta condiţiile vitrege de viaţă, create nu numai de natură, ci şi de numeroşii lor duşmani, aceste mici animale trăiesc în grupuri.

Meerkaţii fac parte din familia Viverridae, care conţine nu mai puţin de 66 de specii de animale. Pentru a-şi menţine existenţa, ei trebuie să îndeplinească două condiţii esenţiale: să fie foarte buni vînători (hrana lor o constituie larvele şi viermii nisipurilor) şi să se apere cu mare grijă de păsările de pradă. Datorită acestui mare risc de zi cu zi, meerkaţii s-au deprins a sta pe rînd de strajă pentru a-şi zări din timp duşmanii care sosesc în mare viteză din văzduh sau de pe întinderile de nisip. În acest timp, restul grupului îşi poate vedea liniştit de căutarea hranei, fără să mai urmărească necontenit cerul. Cînd „santinela” oboseşte sau i se face foame, un alt „voluntar” îi ia imediat locul.

Este un aspect original din modul de viaţă pe care-l duce acest mic animal, parte din numeroasa faună ce trăieşte pe întinsele nisipuri roşii ale Deşertului Kalahari, pe care nici azi omul nu le poate observa şi cunoaşte decît cu greu.

CONSTANTIN NEDELCU

CALEIDOSCOP

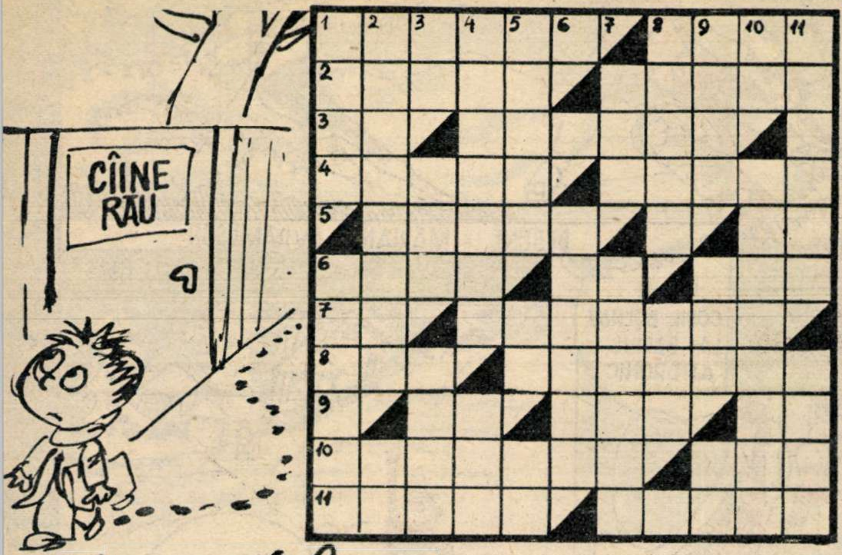

Despre curaj

ORIZONTAL: 1) Filozof și scriitor roman (4 î.e.n. - 66 e.n.), care a spus: „Curajul nu este vrednic de laudă decît atunci cînd e condus de virtute" • Mare scriitor francez (Victor; 1802-1885), care gîndea: „Să îndrăznești - acesta e prețul progresului". 2) „... vitează înfrîngere și nenorocul" (Proverb spaniol) • Latin. 3) Ciot! • Acest scriitor român (Gheorghe; 1788-1869) spunea: „Ca niște oameni cuminți să ni înarmăm cu curaj despre toate ce se pot întîmpla". 4) Nu-i înspăimîntă pe cei temerari • Arcadă. 5) Deșeu de tîmplărie • Ere! 6) „Cel ce fuge și se teme de toate și nu suportă nimic devine..." (Aristotel; fem.) • În urma vîrtejului! Localitate în Camerun. 7) A îndrăznit... pînă la urmă! • „Felurile curajului care sînt necesare îndeosebi... (nom. neart.) sînt: sinceritatea morală și stăruința în muncă" (J.A. Komensky). 8) Clar (fig.) • „...totdeauna se teme" (Proverb francez; neart.). 9) Notă la purtare! • Localitate în R.P. Polonă • Cuter! 10) Filozof grec (50-138) care a spus: „Caută în tine puterea cu care să poți ține piept greutăților vieții... • „Frica păzește ..." (Proverb românesc; art.) 11. Are... cap tare, e isteț, dar n-are pic de curaj! • Vitejesc.

VERTICAL: 1) Scriitor român (Gheorghe; 1822-1892) care exclama: „Ferice de acela care nu-și pierde curajul" • Acest publicist francez considera că: „Îndrăzneala sfîrșește unde începe ignoranța". 2) Conținut de sine stătător • Fluviu în Italia. 3) Căni! • Popas • Formă de organizare socio-economică din comuna primitivă 4) Smălțuit. • Autor italian (Umberto; n. 1932). 5) Face parte din echipamentul de protecție • Ion Vinea • Tăiat la capete! 6) Benzi metalice de rulare. 7) Republica Populară Congo în codificația auto internațională • Stînjenite. 8) Cascadă de rîs • „Cînd lipsește curajul, știința nu dă..." (Baltasar Gracian; sing.). 9) „Eroismul cel mai sublim e deseori acela care se întîmplă în condițiile cele mai..." (Garabet Aslan; sing. masc.). • Pseudonim al poetului Ion Vinea • Încep vocalizele! 10) Legate la talie! • „Ai nevoie de curaj spre a fi cinstit, spre a rezista..., spre a spune numai adevărul, spre a fi ceea ce ești" (Samuel Smiles; nom. neart.). 11) „Ai pierdut... (neart.), ai pierdut mult, ai pierdut curajul, ai pierdut totul" (Goethe) • Pană de... curaj.

DICȚIONAR: INE, LAD, ECO, RCB, IEV.

Dorin Arghir

Prin munții noștri

Unind corect grupurile de trei litere din desen, puteți reconstitui numele a opt munți din țara noastră.

Atenție: printre grupele de litere se află și una de prisos!

G. Dumitru

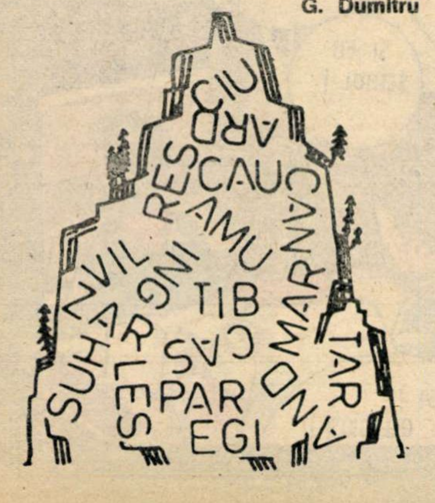

TRIUNGHI

ORIZONTAL și VERTICAL :

1) Materie cu socoteli.
2) Te învață scrisul și cititul (pl.).
3) Animație în recreație.
4) A face paralelipiped dintr-un buștean.
5) Hibrid între două rase (fem.).
6) Încovoiată.
7) Grenada!
8) Întreprinderea de rulmenți Alexandria (sigla).
9) Cazimir Elena.
10) Doară.

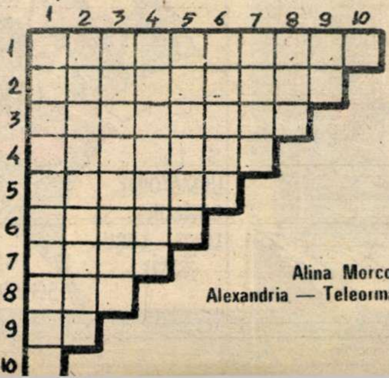

Alina Morcov, Alexandria — Teleorman

Pe urmele concursului fulger „SFINX"

Va mai amintiți? În nr. 51—52/1988, în această pagină apărea concursul inițiat de cercul rebusist „Sfinx" de la Școala Cornățel, comuna Urechești, județul Bacău. Numeroși cititori au dezlegat cele 10 jocuri, comunicînd organizatorilor ce rezultate au obținut. Aceștia au selecționat răspunsurile corecte și complete, acordîndu-le, prin tragere la sorți, următoarele distincții: **Premiul I** — Alexandru Frunză, Școala nr. 7, Brăila. **Premiul II** — Mihaela Munteanu, Școala nr. 10, Bacău; Dorian Stoica, Școala nr. 1, Alba Iulia; Ion Elin Marinescu, Școala nr. 4, Dej — Cluj. **Premiul III** — Mihai-Dănuț Stoianov, Școala nr. 1, Fundulea-Călărași; Adriana Cruceanu, Școala nr. 11, Bacău; Eugenia-Adrian Mihalcea, Școala nr. 18, Bacău; Ciprian Grădinaru, Școala Nichiteni, Coțușca-Botoșani. **Mențiuni** — Cristian F. Popescu, București Claudiu Mocanu, Tr. Magurele — Teleorman; Mădălina Munteanu, Bacău; Mihai Sebastian Stroe, Teiș — Dîmbovița; Silvia Veliciuc, Marginea-Suceava; Marius și Mihaela Bîtcă, București; Valentin Diaconu, București; Nicoleta Marinescu, Dej-Cluj. Premiile — constînd în frumoase obiecte — oferite de harnicii organizatori au și pornit către adresanți. În imagine: moment solemn — tragerea la sorți a cîștigătorilor. **Foto:** cercul de specialitate din școală.

Ultima oră: Aflăm de la Școala Cornățel că, în urma concursului, între organizatori și mulți concurenți din țară s-a legat o frumoasă prietenie... prin corespondență. Felicitări ambelor părți!

TICUȚĂ CEL UITUC

TICUȚĂ VREA SĂ UMFLE ROȚILE DE LA BICICLETĂ, DAR NU ȘTIE PE UNDE A RĂTĂCIT POMPA. AJUTAȚI-L VOI! (SE AFLĂ UNDEVA ÎN PAGINILE REVISTEI.)

ȘAH

Controlul poziției

Alb — Rd2, Dh8, Nb5; pioni: a2, b4, c2, d5, f2 g2, h4;
Negru — Re7, Dh1, Ta8, Nc8; pioni: a7, b6, d6, f6, g6.

În această poziție, negrul, în disperare față de amenințările de mat sau pierdere de material, se considera învins. Totuși a mutat 1... Rf7, la care albul a răspuns: 2. Ne8+ Re7 3. Nc6 (foarte greșit) Acum negrul cîștigă. Soluția în numărul următor.

DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT

Pe firul apei: 1) Curgătoare. 2) Amonte. Pod. 3) Nem. Rață. 4) Adăpată. Ol. 5) La. Rsr. Ami. 6) Ga. Undă. 7) Zurga. Oiță. 8) Ada. Firn. 9) Ravel. Ochi. 10) Etaj. Asi.

Șah: 1. Te8+! Rd7 2. Te3!! Dacă acum 2.. Df4 sau Dh4, ar fi urmat 3. T:d4! D:d4 4. Td3!! D:d3 5. Ce5+ cu cîștigarea damei negre. Cu un cal în plus, albul cîștigă.

Florară: Panseluțe

Foto: M. NIEDL

COPERTA NOASTRĂ

„Bucuriile zăpezii"— Vatra Dornei 1989

Ce v-a plăcut din acest număr?
Ce ați dori să mai publicăm?

CUTEZĂTORII 11 Redacția revistelor pentru copii — București

REDACTOR ȘEF: ION IONAȘCU
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: OVIDIU ZOTTA

RESPONSABIL DE NUMĂR: CONSTANTIN RĂDUȚ; *PREZENTAREA ARTISTICĂ:* POMPILIU DUMITRESCU; *PREZENTAREA TEHNICĂ* IOAN MIHĂESCU

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" - Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64-66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. Index 41836 12 pagini 1.50 lei

10 SCHIORII

SCENARIU : SEVER NORAN
DESENE : MARIAN AVRAMESCU

REZUMATUL EPISODULUI 9 : SCHIORII DIN ALBĂCENI SÎNT SOLICITAȚI SĂ DUCĂ LA RELEUL DE TELEVIZIUNE UN DINAM. ÎNFRUNTÎND VISCOLUL, EI AJUNG LA TIMP ȘI, ASTFEL, COPIII DIN APUSENI POT PRINDE SERIALUL.

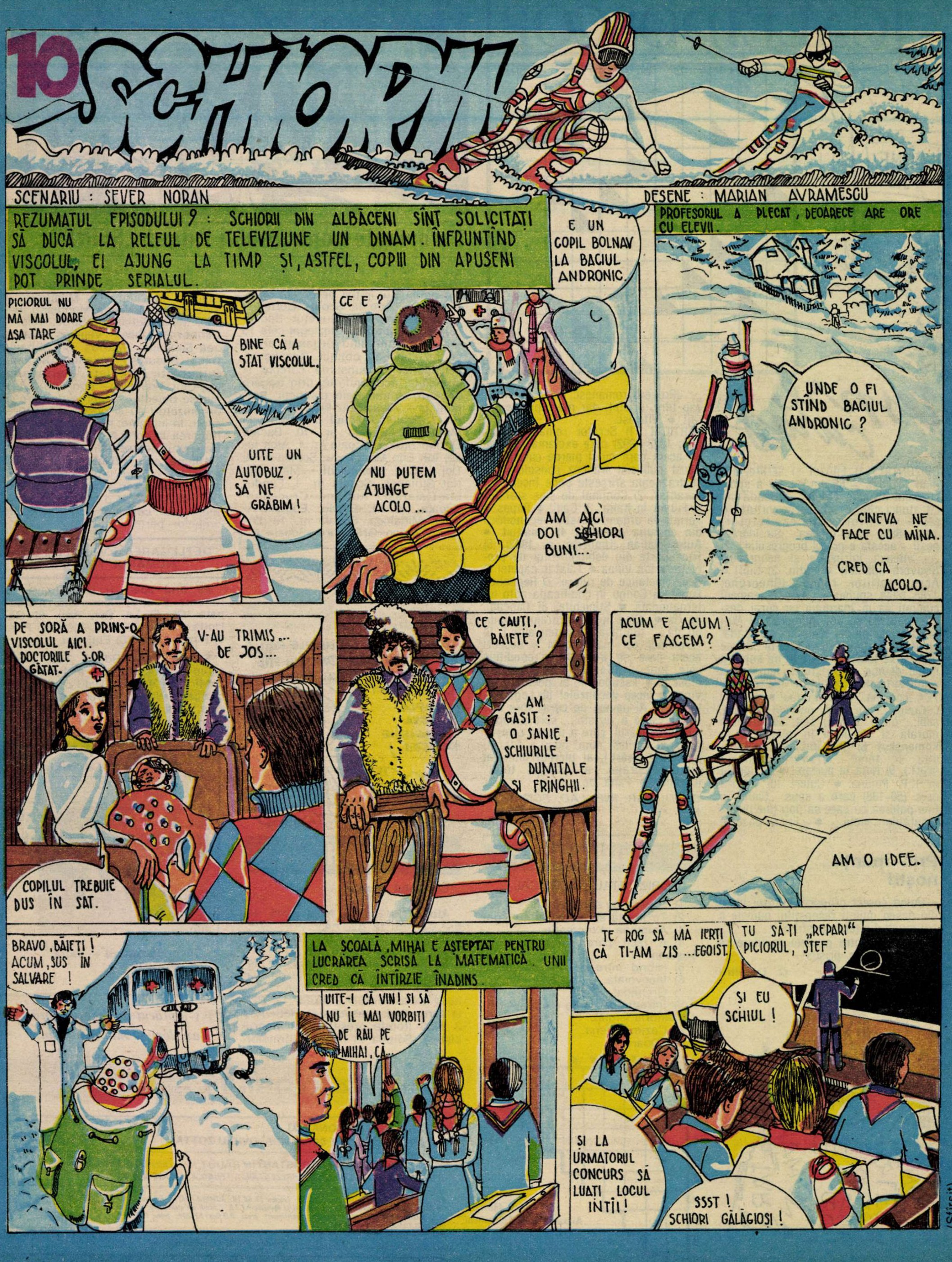
E UN COPIL BOLNAV LA BACIUL ANDRONIC.
PROFESORUL A PLECAT, DEOARECE ARE ORE CU ELEVII.
PICIORUL NU MĂ MAI DOARE AȘA TARE
BINE CĂ A STAT VISCOLUL.
UITE UN AUTOBUZ. SĂ NE GRĂBIM!
CE E ?
NU PUTEM AJUNGE ACOLO...
AM AICI DOI SCHIORI BUNI...
UNDE O FI STÎND BACIUL ANDRONIC ?
CINEVA NE FACE CU MÎNA.
CRED CĂ ACOLO.
PE SORĂ A PRINS-O VISCOLUL AICI. DOCTORIILE S-OR GĂTAT.
V-AU TRIMIS... DE JOS...
COPILUL TREBUIE DUS ÎN SAT.
CE CAUȚI, BĂIETE ?
AM GĂSIT : O SANIE, SCHIURILE DUMITALE ȘI FRÎNGHII.
ACUM E ACUM! CE FACEM?
AM O IDEE.
BRAVO, BĂIEȚI! ACUM, SUS ÎN SALVARE!
LA ȘCOALĂ, MIHAI E AȘTEPTAT PENTRU LUCRAREA SCRISĂ LA MATEMATICĂ. UNII CRED CĂ ÎNTÎRZIE ÎNADINS.
UITE-I CĂ VIN! ȘI SĂ NU ÎL MAI VORBIȚI DE RĂU PE MIHAI, CĂ...
TE ROG SĂ MĂ IERȚI CĂ ȚI-AM ZIS ...EGOIST.
TU SĂ-ȚI „REPARI" PICIORUL, ȘTEF !
ȘI EU SCHIUL !
ȘI LA URMĂTORUL CONCURS SĂ LUAȚI LOCUL ÎNTÎI !
SSST ! SCHIORI GĂLĂGIOȘI !

(Sfîrșit)

ÎN SUMAR:

- *Reportajul săptămînii: Acolo unde a început anotimpul cireşelor*
- *O descoperire neobişnuită!*
- *Copiii şi artele*
- *Laserul — o rază mai puternică decît a Soarelui*
- *Istorie, cultură, civilizaţie: Scrisul*

Cutezătorii

12

JOI, 23 MARTIE 1989,
ANUL XXIII (NR. 1 119)

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

CADRAN POLITIC

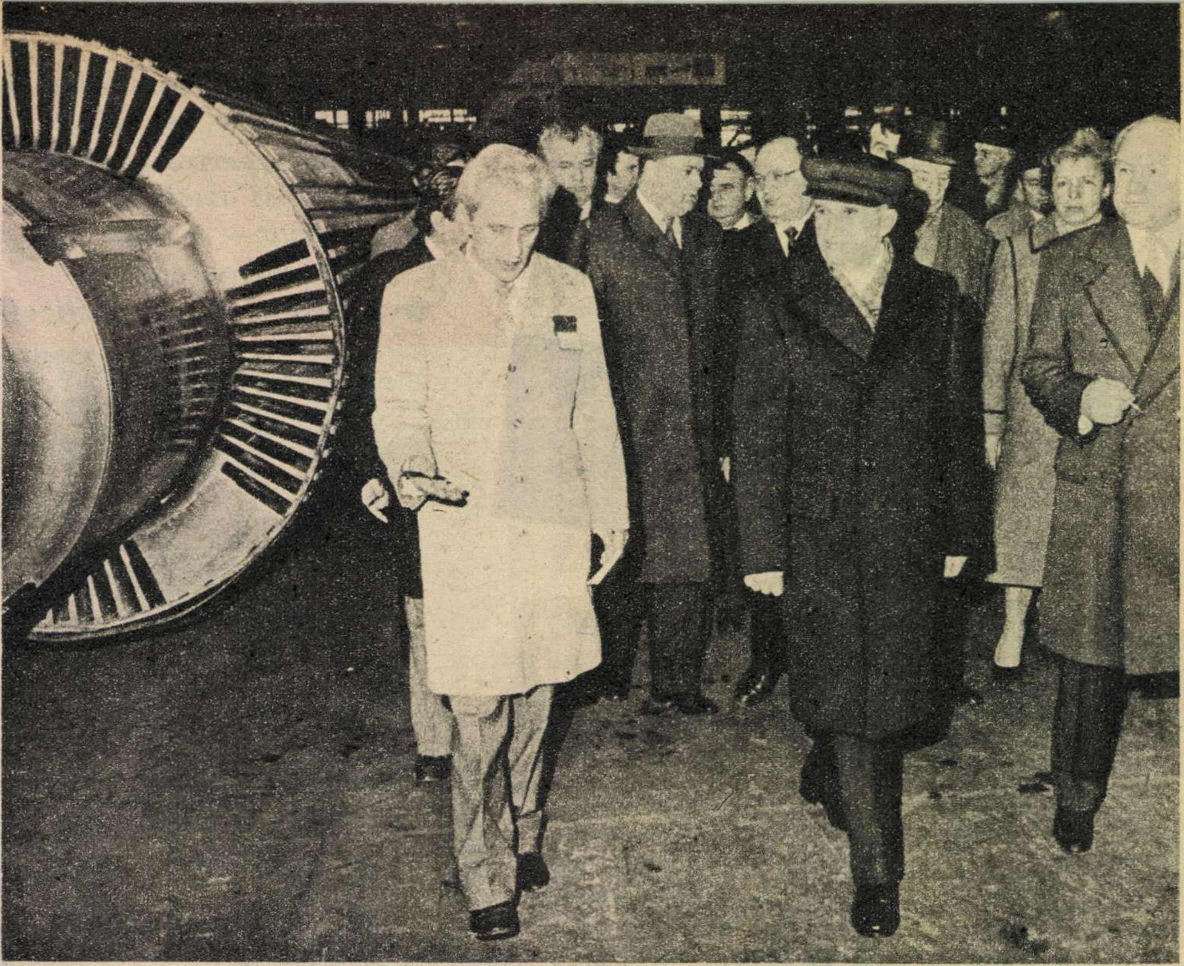

Şi în această perioadă de sfîrşit de trimestru, colectivele de oameni ai muncii din întreaga ţară acţionează cu înaltă responsabilitate comunistă – în spiritul orientărilor şi indicaţiilor tovarăşului Nicolae Ceauşescu la recenta şedinţă a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. – pentru îndeplinirea, în cît mai bune condiţii, a sarcinilor care le revin. Tot mai multe unităţi economice raportează însemnate sporuri de producţie realizate pe baza creşterii productivităţii muncii, în condiţiile în care, prin aplicarea măsurilor de perfecţionare şi modernizare a proceselor de producţie, au fost economisite importante cantităţi de materii prime şi materiale. Şi în agricultură se înregistrează în aceste zile o mobilizare maximă a forţelor pentru însămînţarea în cel mai scurt timp a culturilor de primăvară. Oamenii muncii de pe ogoare îşi intensifică zi de zi eforturile, grăbind ritmul lucrărilor, îndeosebi la semănatul sfeclei de zahăr, plantelor furajere, ovăzului şi inului pentru ulei.

În această atmosferă de puternică angajare a întregului popor pentru realizarea programelor de dezvoltare economico-socială a ţării, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a efectuat, recent, vizite de lucru în unităţi economice din Capitală. Secretarul general al partidului s-a întîlnit cu puternice colective muncitoreşti pentru a examina rezultatele obţinute în îndeplinirea planului, căile şi acţiunile ce se cer întreprinse în vederea ridicării întregii lor activităţi pe un plan calitativ superior, la nivelul posibilităţilor, al dotării tehnice existente, al importantelor sarcini ce le revin. În centrul analizei s-au aflat probleme de deosebită însemnătate pentru activitatea întreprinderilor vizitate, pentru industria noastră constructoare de maşini, care – în lumina orientărilor şi indicaţiilor date de tovarăşul Nicolae Ceauşescu la recenta şedinţă a Comitetului Politic Executiv al C.C.al P.C.R. şi la consfătuirea de lucru de la Comitetul Central al partidului – este chemată să producă, pe baza unor tehnologii avansate, de înaltă productivitate, un număr sporit de agregate, echipamente, utilaje şi instalaţii, de mare complexitate şi tehnicitate, necesare sectorului energetic, celorlalte ramuri ale economiei naţionale. Pornindu-se de la această cerinţă esenţială, au fost stabilite, în timpul vizitelor, măsuri concrete menite să asigure creşterea substanţială a producţiei, realizarea de noi produse la nivel mondial, îndeosebi prin promovarea susţinută a rezultatelor cercetării, perfecţionarea continuă a organizării muncii şi a proceselor de fabricaţie, folosirea mai eficientă a capacităţilor, valorificarea mai bună a experienţei acumulate. Un loc important în cadrul acestei analize, efectuate de secretarul general al partidului, l-a ocupat îndeplinirea sarcinilor extrem de însemnate ce le revin oamenilor muncii în asigurarea utilajelor şi echipamentelor destinate centralelor termoelectrice. A fost examinată situaţia livrărilor de componente pentru grupurile energetice care urmează să fie puse în funcţiune la diferite termocentrale din ţară, a livrărilor de subansamble şi piese de schimb necesare executării în bune condiţii a reparaţiilor capitale şi curente. Tovarăşul Nicolae Ceauşescu a apreciat că dotarea tehnică a unităţilor vizitate corespunde cerinţelor actuale şi a cerut ca, pe baza folosirii celor mai moderne şi eficiente tehnologii, să se asigure sporirea substanţială a volumului producţiei. A fost evidenţiată cu deosebire sarcina privind perfecţionarea organizării muncii şi producţiei în oţelărie, în vederea valorificării superioare a metalului, a evitării oricărei pierderi, subliniindu-se că, în calitatea lor de proprietari, producători şi beneficiari, muncitorii şi specialiştii trebuie să manifeste cea mai înaltă răspundere pentru gospodărirea judicioasă a avuţiei încredinţate.

Acţionînd în spiritul sarcinilor şi orientărilor formulate de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, oamenii muncii din industrie şi agricultură, întregul nostru popor depun eforturi susţinute pentru a înfăptui sarcinile de răspundere care le revin, prevederile de plan pe acest an şi pe întregul cincinal, întîmpinînd cu rezultate tot mai bune cea de-a 45-a aniversare a revoluţiei de eliberare socială şi naţională, antifascistă şi antiimperialistă şi Congresul al XIV-lea al partidului.

ORIZONT ROMÂNESC

- Peste 250 de unităţi economice din Capitală şi-au îndeplinit şi depăşit sarcinile planificate, livrînd economiei naţionale şi la export o gamă largă de produse electronice şi de automatizare, utilaje energetice, motoare, pompe, materiale de construcţii, mobilier, încălţăminte. Aceste rezultate au fost obţinute în condiţiile în care au fost economisite, în perioada care a trecut din acest an, peste 20 000 MWh energie electrică, peste 8 000 tone de combustibil convenţional şi peste 7 000 tone de metal.

- În perioada ce a trecut de la Congresul al IX-lea al partidului, şi în judeţul Teleorman au fost înălţate şi conectate la circuitul productiv zeci şi zeci de obiective noi, moderne, de înaltă tehnicitate, în industrie, agricultură, în celelalte sectoare de activitate. În acelaşi timp au fost construite pentru oamenii muncii aproape 30 000 de apartamente în blocuri moderne. Pînă la sfîrşitul acestui an vor fi date în folosinţă încă 1 844 de apartamente la Alexandria, Turnu Măgurele, Videle, Roşiori de Vede şi în comunele Poeni, Piatra, Botoroaga, Olteni şi altele.
- În judeţul Botoşani, însămînţarea sfeclei de zahăr şi plantarea cartofilor se află în toi. Folosindu-se eficient cele 3 000 de tractoare, 1 000 de grape cu discuri, 560 de combinatoare şi 140 maşini de plantat cartofi, se accelerează, de la o zi la alta, viteza de lucru atît la pregătirea terenurilor, cît şi la semănat şi plantat.

CONSTRUIREA SOCIALISMULUI

cu poporul, pentru popor

În anii care au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului, anii celor mai rodnice înfăptuiri din întreaga existenţă a poporului nostru, importante evenimente istorice au jalonat drumul continuu ascendent al patriei spre timpul măreţelor împliniri socialiste de astăzi. Asigurînd ascensiunea neîntreruptă a procesului revoluţionar pe făgaşul nou inaugurat de marele forum comunist din iulie 1965, aceste evenimente s-au gravat cu litere de aur în cronica acestei epoci, aniversarea lor devenind o autentică şi luminoasă sărbătoare de inimă şi gînd a tuturor fiilor pămîntului românesc. Între acestea stă înscris cu litere de aur momentul în care, la 28 martie 1974, forul legislativ suprem al ţării, Marea Adunare Naţională, a desemnat, în consens cu voinţa unanimă a naţiunii, pe tovarăşul Nicolae Ceauşescu în cea mai înaltă funcţie de conducere din stat — aceea de preşedinte al României socialiste.

Integrîndu-se armonios în ansamblul profundelor prefaceri petrecute în viaţa politică a ţării, sub înrîurirea benefică a suflului înnoitor al hotărîrilor Congresului al IX-lea al partidului, votul istoric de la 28 martie 1974 a consacrat o dată mai mult adevărul că în inima şi conştiinţa poporului român măreţele înfăptuiri obţinute în construcţia socialistă sînt strîns legate de gîndirea şi activitatea secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, de contribuţiile sale determinante la elaborarea şi înfăptuirea întregii politici a partidului şi statului nostru. Desemnarea tovarăşului Nicolae Ceauşescu la conducerea destinelor României reprezenta, totodată, o strălucită ilustrare a neabătutei încrederi a poporului ca sub conducerea sa încercată, clarvăzătoare, noi şi măreţe înfăptuiri se vor adăuga celor obţinute pînă acum, că noi şi noi trepte vor fi urcate pe calea spre viitorul de aur, comunist, al ţării. Se releva, astfel, printr-o opţiune unanimă a tuturor fiilor pămîntului românesc faptul că în ideile, tezele şi orientările tovarăşului Nicolae Ceauşescu îşi aflau expresia cea mai înaltă aspiraţiile, năzuinţele şi vrerile fundamentale ale poporului, vasta sa activitate politico-organizatorică desfăşurată în fruntea partidului potenţînd necontenit energiile naţiunii, înrîurind decisiv cursul istoriei româneşti contemporane.

Epoca istorică pe care o trăieşte acum ţara confirmă, prin înfăptuirile sale, valoarea istoricei opţiuni a poporului, din 28 martie 1974. Continuîndu-se procesul înnoitor declanşat prin lucrările Congresului al IX-lea al partidului au fost gîndite şi înfăptuite cutezătoare programe de dezvoltare multilaterală a ţării, fiind puse plenar în valoare marile energii creatoare ale oamenilor muncii, uriaşul lor potenţial de dăruire, de gîndire, de iniţiativă. În conducerea operei de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate, partidul şi-a afirmat cu putere forţa sa de creaţie istorică, marea sa capacitate de a gîndi, dintr-o perspectivă adecvată fiecărei etape istorice, întreaga lucrare de edificare a noii orînduiri. El este centrul vital al naţiunii, de la care emana energia şi lumina ce pun în mişcare vastul angrenaj al vieţii sociale, fiind urmat cu neabătută încredere de întregul popor.

În spiritul novator, propriu gîndirii secretarului general al partidului, a continuat şi s-a adîncit procesul perfecţionării relaţiilor sociale, al organizării şi conducerii vieţii politice, economice şi sociale a ţării. S-a făurit un cadru democratic profund original, în măsură să asigure fructificarea largă a iniţiativei cetăţeneşti, a simţămintelor de răspundere şi a spiritului gospodăresc ale tuturor oamenilor muncii, prin instituţionalizarea unui sistem ce facilitează accesul larg al acestora la actul de conducere, de decizie, pe plan local şi naţional. Statul român a devenit un stat al democraţiei muncitoreşti-revoluţionare, unde puterea aparţine poporului, opera de construcţie socialistă înfăptuindu-se cu oamenii şi pentru oameni, cu poporul şi pentru popor. S-a adîncit şi dezvoltat continuu noul stil de muncă, imprimat actului de conducere a vieţii sociale după Congresul al IX-lea al partidului, întemeiat pe cunoaşterea nemijlocită, la faţa locului, a realităţilor, pe consultarea sistematică cu făuritorii bunurilor materiale şi spirituale, pe fundamentarea riguros ştiinţifică a deciziilor, a soluţiilor politice. Exemplul cel mai înalt în acest sens îl oferă amplul dialog de lucru al secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, al tovarăşei Elena Ceauşescu, cu oamenii muncii din întreprinderi, unităţi agricole, institute de cercetare ştiinţifică, şcoli şi facultăţi, instituţii de artă şi cultură, în cadrul căruia se analizează stadiul îndeplinirii sarcinilor, se conturează şi prind viaţă noi direcţii de acţiune, menite să optimizeze munca, să determine o calitate şi eficienţă economică superioare.

Sub conducerea ilustrului său preşedinte, România socialistă a dat o nouă confirmare şi strălucire vocaţiei de pace, prietenie şi colaborare a poporului român, de conlucrare rodnică în vederea soluţionării complexelor probleme pe care epoca de astăzi le ridică în faţa popoarelor, a întregii omeniri. România socialistă, preşedintele Nicolae Ceauşescu sînt promotori consecvenţi ai unor iniţiative, demersuri şi acţiuni politico-diplomatice de larg răsunet internaţional consacrate apărării păcii, bunul cel mai de preţ al oamenilor, înfăptuirii dezarmării, reducerii efectivelor şi cheltuielilor militare, soluţionării stărilor conflictuale numai pe bază de tratative, realizării unei noi ordini economice şi politice internaţionale, lichidării subdezvoltării etc. România socialistă, preşedintele Nicolae Ceauşescu au chemat cu exemplară statornicie forţele progresiste şi democratice din lume, toate popoarele să-şi unească puterile, să-şi înzecească eforturile pentru a determina triumful unei noi gîndiri politice, pentru a asigura cursul nou al evoluţiei evenimentelor, în consens cu aspiraţiile popoarelor.

Înfăptuirile acestor ani, ce stau sub semnul largilor deschideri înnoitoare realizate de Congresul al IX-lea al partidului, dau temei adînc încrederii poporului că sub conducerea secretarului general al partidului, preşedintele Republicii, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, ţara va obţine noi şi măreţe înfăptuiri, va urca necontenit spre noi culmi de progres şi civilizaţie.

Reportajul săptămînii

Acolo unde a început ANOTIMPUL CIREȘELOR

Nu, nu este vorba despre vreo greșeală. La **Movileni** — o localitate de pe malul Siretului —, primăvara vine întotdeauna mai devreme! Este ademenită aici de către pionierii care, la primele raze mai calde ale soarelui, ies cu alai și veselie în livada lor cu cireși. Atunci dau tîrcoale pomilor, îi măsoară cu ochi de cunoscători, zăbovesc lîngă merii tineri, curioși să vadă cum au înfruntat ei iarna.

— Începem? se întreabă unii pe alții nerăbdători. Cînd, în sfîrșit, se dă „startul", toți pionierii pomicultori se grăbesc să pornească la lucru. Brigăzile sînt de mult organizate, șefii acestora cunoscuți de-acum în toată unitatea.

„Examenul"

Tuturor li se pare normal ca șefii lor de brigadă să fie aleși numai după ce-și vor fi dovedit — ca pomicultori — priceperea și hărnicia. Un test al cunoștințelor teoretice de pomicultură, o probă practică în livadă și una... chiar la ei acasă!

— Ultima încercare se referă la calitățile de gazde? întrebăm nedumeriți.

— Nicidecum! Tot la cele de pomicultori. Un șef de brigadă trebuie să aibă și acasă livada bine îngrijită. Știți, la noi în sat, fiecare gospodărie are livadă...

Despre fata care face precizarea — **Mihaela Tudose,** Neluța cum i se spune — aflăm că este pionieră în clasa a VIII-a și că tare i-ar fi plăcut să „candideze" și ea la funcția de șef de brigadă. Șanse să reușească ar fi avut sigur. Mai ales cu proba „de acasă". Acolo, pe lîngă livadă, Neluța mai are și o seră în care cultivă flori și legume, dintre toți cei patru frați, ea dovedindu-se cea mai îndemînatică și mai harnică. Cu toate acestea, colegii o sfătuiseră să renunțe, deocamdată, la ideea de a fi șef de brigadă. Tocmai se înființa în unitatea lor o formație artistică, aveau acum și instrumente muzicale, iar ea, se știa, interpreta deosebit de frumos orice fel de cîntec. Era cazul deci să fie alături de ceilalți patru pionieri artiști — **Viorica Borș, Silviu David, Nicușor Tudose** și **Ionica Tudose.** Nu însemna deloc că ea nu va lucra alături de ei în livadă. Dar nu va avea și grijile șefului de brigadă. Uite, de pildă, dacă se întîmplă să fie o perioadă fără umiditate tocmai în timpul înverzirii sau al rodirii? Atunci nu trebuie, neapărat, să iei toate măsurile în vederea udării artificiale? Aveau experiența anului trecut...

Poftiți la masă!

— Nimic nu uitaserăm, nimic nu neglijaserăm în primăvara trecută: săparea grădinii, tăierea crengilor uscate. Și totuși cîtorva dintre pomii noștri, niște cireși, nu le mergea bine deloc. Care mai de care ne repezeam în laborator cu probe de pămînt, cu crenguțe sau cu bucățele de coajă să le studiem la microscop. Nu descopeream însă nimic! Iar acei cireși ai noștri continuau să fie tot mai... triști. Urma să-i tăiem...

Radu Toderiță, un băiat din clasa a VII-a, șef de brigadă, vorbește cursiv, cu intonație.

— Și i-ați tăiat?

— Da de unde! Sînt acum o frumusețe.

— Totuși ce aveau?

— Simplu! Le lipsea apa. Ne-am dat seama de lucrul acesta numai după ce, într-o dimineață, **Lenuța Ioniță** și **Radu Toderiță** turnaseră o mulțime de galeți de apa la radacinile lor. Parcă să ne mulțumească, au rodit apoi cel mai bogat. Cu fructele lor am făcut și „masa de cireșe".

— „Masa de cireșe?"

— A, nu știți. Cireșele noastre sînt primele din sat care se coc. Și după ce terminăm culesul și predăm la Întreprinderea de prelucrare a legumelor și fructelor sute de kilograme de fructe, facem cu toții, în curte, o serbare, după care sîntem invitați să mîncăm împreună cireșe. La fel se petrec lucrurile, mai spre

toamnă, cu merele.

...E din nou primăvară. Curtea mare a **Școlii nr. 2** din **Movileni,** județul **Galați,** este plină de pionieri îmbrăcați în haine de lucru. În curînd vor lua cu asalt aleile livezii de lîngă școală. Cîteva ore bune de lucru și aceasta va străluci în soare. Gospodarii satului o să-i laude din nou, iar primarul, care-i susține în toate acțiunile lor, o să spună, ca de obicei: **„Da, buni copii avem!"** Se va gîndi, desigur, atunci, tovarășul primar **Alexandru Ciubotaru,** nu numai la munca lor de tineri pomicultori, ci și la faptul că sînt și buni crescători de viermi de mătase (au o întinsă plantație de duzi), că s-au dovedit gospodari neîntrecuți ai școlii și — fapt esențial! — elevi silitori. În mai multe detașamente, în catalog nu există decît note peste 7. Pentru toate acestea se poate spune: „Da, buni copii avem!"

ELENA MĂNESCU

Nu sînt prea mulţi ani de cînd arheologii au descoperit cetatea geto-dacică, situată pe un promontoriu, lîngă satul **Buneşti.** *De atunci, în decursul celor şapte „campanii arheologice", desfăşurate de către cercetătorii* **Muzeului** *din* **Huşi,** *în cetate au fost descoperite 46 de locuinţe geto-dacice, numeroase obiecte din ceramică, arme din fier, unelte, podoabe din aur, argint, bronz, sticlă, aproximîndu-se ca datînd din secolele IV-II î.e.n.*

Captivaţi de aceste descoperiri, pionierii au început şi ei să se intereseze tot mai îndeaproape de ceea ce se petrecea pe şantierul de cercetări. Curînd, la **Casa pionierilor şi şoimilor patriei** *din* **Huşi** *a fost înfiinţat cercul de arheologie.*

Merit pionieresc

O DESCOPERIRE NEOBIŞNUITĂ!

...Zi frumoasă de iulie. În tabăra de la Buneşti a pionierilor arheologi e mare zarvă. Vorbesc cu toţii deodată, se iau în braţe, fiecare încearcă să fie ascultat. Se întîmplase un eveniment cu totul ieşit din comun, la care fuseseră şi ei părtaşi: în timpul săpăturilor, ieşise la iveală o diademă de aur de toată frumuseţea! Bineînţeles, frumoasa „aventură" nu se termina aici. În timp ce diadema îşi lua locul său în muzeu, cercetătorii îi alcătuiau biografia. Pionierii încercau şi ei acelaşi lucru. Aşa se obişnuiseră să procedeze. De fiecare dată cînd găsesc chiar şi mici fragmente de obiecte se ambiţionează să gîndească, să refacă întregul. Lucrul în laboratorul muzeului, sub îndrumarea specialiştilor restauratori **Mariana Tofan** *şi* **Paul Salamea,** *este extraordinar de pasionant. De altfel, mulţi dintre ei sînt atît de îndrăgostiţi de istorie, încît îşi doresc ca în viitor să îmbrăţişeze o profesiune legată de aceasta.*

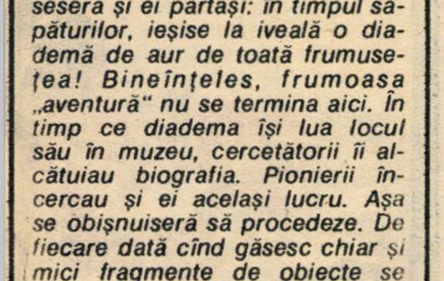

Diadema de aur descoperită pe şantierul arheologic de la Buneşti-Vaslui.

• Patrie română–ţară de eroi •

Şi acum, cîteva date privind valoroasa descoperire a diademei de aur, furnizate de către tovarăşa **Violeta Veturia Bazarciuc,** director al Muzeului din Huşi:

„Diadema de aur este o piesă rară, probabil luată dintr-un tezaur mai mare şi ascunsă din vechime. Are **diametrul** *de* **14,6—15,3 cm,** *fiind lucrată* **din aur,** *cu* **o greutate de peste 750 g.** *Se compune din două bare de aur, paralele, care se unesc în şase puncte, formînd nişte ochiuri în care este fixată placa de aur. Pe această placă sînt reprezentate în relief cele cinci motive florale, în interior existînd un cilindru din foiţă de aur pe care se sprijină motivul principal al florii.*

Realizat sub forma a trei rozete cu cîte şase petale, florile sînt decorate pe margini cu filigran. Deasupra se află o floare cu şase petale, iar în mijloc o bobiţă din aur. Capetele celor două bare sînt modelate în formă de animale de pradă, stilizate. De gura animalului este fixată o verigă circulară de închidere.

Prezenţa diademei în această cetate, corelată cu întregul material arheologic descoperit aici, demonstrează, în primul rînd, existenţa, cu două secole înainte de crearea primului stat dac centralizat condus de Burebista, a unui centru economic, politic şi militar foarte puternic. Ilustrează, în acelaşi timp, gradul înalt de dezvoltare social-economică a societăţii geto-dacice din Moldova, în perioada sfîrşitului secolului VI şi începutul secolului II î.e.n."

E. MĂNESCU

Un zîmbet prietenesc pentru...
DANIEL

Minute în şir privirea îi zăboveşte asupra desenului complicat de pe plăcuţa circuitului imprimat. Aşa cum face în micul laborator pe care şi l-a amenajat acasă, şi aici, la cercul de electronică al Palatului pionierilor şi şoimilor patriei, **Daniel Cîndea,** elev în clasa a VI-a la Şcoala nr. 84 din Capitală, reuşeşte să descopere şi să remedieze orice defecţiune. Undeva, pe firul argintiu al circuitului, s-a strecurat o greşeală. Daniel a găsit-o şi a intervenit imediat, aşa că aparatul, la realizarea căruia lucrează împreună cu colegii săi de cerc, va funcţiona! Tot în colectiv au realizat şi „Termometrul digital", lucrare distinsă cu premiul I la Concursul de creaţie tehnico-ştiinţifică pionierească „Start spre viitor", ediţia '88.

Un zîmbet prietenesc pentru Daniel şi urări de noi succese lui şi pasionaţilor săi colegi!

Ritm

În cadrul manifestărilor dedicate sărbătoririi a 40 de ani de la crearea Organizaţiei Pionierilor, la Şcoala nr. 98 din Capitală s-au întîlnit de curînd numeroase echipaje reprezentative ale şcolilor din Sectorul 4, care au participat la complexul concurs desfăşurat sub genericul „Pionieria în primăvara aniversării" • **Acestui apropiat eveniment aniversar,** pionierii de la Şcoala nr. 2, Huşi, i-au dedicat concursul intitulat „Pionierie, vis de aur" • **Publicul pionieresc constănţean** a răsplătit cu entuziaste aplauze recentul spectacol susţinut de către binecunoscutul ansamblu folcloric al C.P.Ş.P. din municipiu sub genericul „Balada plaiurilor noastre" • **Prin tradiţie,** pionierii Şcolii din Pădina — Mehedinţi au întîmpinat debutul mult aşteptatului anotimp al reînnoirii naturii cu un vesel şi sugestiv „Carnaval al primăverii", găzduit de sala de festivităţi a Centrului de cultură şi creaţie „Cîntarea României" din localitatea lor • **Membrii cercurilor** de artă plastică, tapiserie şi ţesătorie de la C.P.Ş.P. Alba Iulia şi-au reunit cele mai reuşite lucrări într-o expoziţie organizată în cadrul actualei ediţii a Festivalului Naţional „Cîntarea României" • **Peste 2 000** de pionieri de la şcolile nr. 1, 5, 8, 9 şi 10 din Oneşti — Bacău au participat la o mare acţiune-record de recuperare a materialelor refolosibile, colectînd peste 10 tone de maculatură • **Pionierul fotoreporter** Niculae Tia, consecvent colaborator al rubricii noastre, ni-i prezintă în această imagine pe colegii săi de la Şcoala nr. 4 din Giurgiu, care, dorind să afle cum „vede lumina tiparului" o carte, o publicaţie, au vizitat de curînd tipografia din oraşul lor • **Prin frumoasa** ei **scrisoare,** Raluca Cioflan, elevă la Şcoala nr. 3 din Piteşti, a ţinut să ne vorbească despre pasiunea ei pentru arheologie, precum şi despre bucuria de a revedea în sălile Muzeului judeţean obiecte descoperite de specialişti la castrul roman de la Jidava, la curăţirea, spălarea şi selectarea cărora a participat şi ea, împreună cu mulţi dintre colegii săi • **Întorcîndu-se** într-o zi de la săniuş, cei doi prieteni Dănuţ Găurean şi Daniel Briciu, elevi în clasa a VII-a la Şcoala din Cristur-Şieu, judeţul Bistriţa Năsăud, au observat că prin ferestrele gospodăriei unui sătean ieşea fum. Nu au stat pe gînduri, au forţat uşa casei şi cu constatat că fusese cuprinsă de incendiu. Anunţînd imediat vecinii şi dînd şi ei o mînă de ajutor la stingerea focului, bunurile gospodăriei au fost salvate.

I. PIŢA

COPIII ȘI ARTELE

Cei mai tineri
BALERINI

Bogdan Panciu a văzut pentru prima dată un balet cînd era în clasa a treia. Nu-și mai amintește ce i-a plăcut foarte mult atunci. Poate mișcarea balerinilor, faptul că „mersul“ lor pe scenă era mai mult o plutire, poate decorurile sau costumele... Cert este că din clipa aceea Bogdan a hotărît să devină balerin. Acum, cînd a ajuns în clasa a VIII-a a Liceului de artă „George Enescu“ din București, secția coregrafie, se numără printre cei mai buni tineri balerini ai școlii. Pentru a fi în frunte a muncit cu pasiune. Cu ambiție. Pentru a se menține, mai apoi, printre primii drumul a fost marcat cu sute și sute de ore petrecute „la bară“ sau în fața oglinzii din sala de curs, ore începute încă din clasa a patra. Da. Din clasa a patra. Deoarece dobîndirea măiestriei în arta coregrafică începe de la vîrsta de 10 ani.

Bogdan Panciu și colegii săi — Lucian Moroșanu, Paula Matei și Antoaneta Bîrsan — ne-au vorbit mult despre primele lor ore din clasa de coregrafie. Paula și Antoaneta au mai dansat cu mult timp înainte în formațiile artistice ale școlilor lor. Dar abia aici, în orele de coregrafie, au învățat cu adevărat ce înseamnă arta mișcării, a respirației, ce înseamnă și cum se constituie „limbajul“ dansului.

Despre toate acestea ne-au vorbit în sala de curs, prin arta lor, două dintre „prim-solistele“ liceului, eleve în clasa a VIII-a: Cristina Uță, o dansatoare care s-a remarcat și pe scena Festivalului Național „Cîntarea României“. Ea interpretează un fragment din baletul „Copellia“, reușind să sugereze, printr-un ritm alert (pași repezi și „înțepați“), vioiciunea eroinei. Și Bogdana Liceică dansează cu grație, cu mișcări ample și în același timp unduioase, binecunoscuta „Variație“ din baletul „Giselle“, creînd imaginea unui personaj convingător, o fată plină de gingășie și de o cuceritoare sinceritate.

Îi ascultăm, îi vedem dansînd pe tinerii balerini de la Liceul de artă „George Enescu“ și încercăm să ne definim ceea ce înseamnă „primele ore“ de balet autentic. La întrebările noastre ne-am răspuns cel mai bine în timp ce urmăream elevii clasei a IV-a la ora de euritmie. Ce este euritmia? Disciplina care studiază relația dintre ritm și mișcare. Cei mai tineri balerini își creau singuri ritmurile prin intermediul unor instrumente simple din lemn (folosite și la dansurile populare). Deplasarea „pe scenă“ era corelată cu acele sunete „seci“ și sincopate, dar de o mare importanță pentru formarea viitorilor artiști. Sînt, fără îndoială, momentele în care primii pași se derulează pe un fond sonor, momente în care mișcarea, muzica, poziția, corpul încep să existe ca elemente ale unui întreg bine definit: dansul ca artă de sinteză. Cu alte cuvinte, încă de la această vîrstă elevii balerini învață că dansul nu este numai o mișcare fizică, ci și o interpretare, temă ce va fi și mai mult studiată în orele de „repertoriu“ cînd maestrul de balet le creează „librete“ (subiecte de dans), bineînțeles la nivelul lor de pregătire, ale căror idei elevii le traduc în mișcare. Nu este ușor. Dar în artă nimic nu este ușor. Totul se dobîndește printr-un volum imens de muncă. Prin talent. Prin voința de a reuși. Spațiul, ritmul, forma, toate se reașează în relații nemaiîntîlnite. Din această clipă devenirea lor ca balerini este influențată de însușirea tehnicilor dansului clasic, principale fiind cele care asigură o perfectă verticalitate a corpului și deschiderea (adică acea poziție a picioarelor în care călcîiele sînt lipite unul de altul, iar tălpile se află una în prelungirea celeilalte, paralele cu umerii).

Sîntem convinși că foarte mulți cititori ai revistei noastre au admirat în timpul unui spectacol de balet personalitatea artistică a marilor balerini. Indiferent de rolul pe care îl joacă fiecare, ei se exprimă pe sine în mod inconfundabil. Aceiași pași, o altă manieră. Aceeași idee, o altă trăire. Arta coregrafică rămîne aceeași în unitatea ei. Marii balerini o descopun și o reconstruiesc în diversitatea lor, îmbogățind-o. Se regăsesc aici, dincolo de artă și impresie, talentul și cunoașterea. Dăruirea și profesionalismul. Toate acestea, cultivate de-a lungul a mii de ore de lucru, uneori și în afara orelor de program, începînd chiar cu prima clasă de coregrafie, clasa a IV-a, cînd în pregătirea viitorilor balerini intră, printre multe altele, și studiul istoriei dansului. Ei învață și interpretează vechi jocuri populare sau „de epocă“ — precum menuetul și gavota, în vogă prin secolul al XVII-lea.

Zi de zi, orele de studiu vin una după alta, înșiruire nu numai de timp, ci și de cunoștințe noi, care contribuie tot mai mult la pregătirea corporală, la perfecționarea mișcărilor, dar și la formarea unei gîndiri specific coregrafice. Am asistat la clasa a VIII-a la o oră „recapitulativă“. Concentrarea „se citea“ pe fața fiecăruia. „Atenție la piciorul stîng!“, „Atenție la mișcarea brațelor!“, „Talpa, talpa și...!“ Lucrul continuă. Exerciții, exerciții, exerciții. Cele izometrice, de pildă, care nu înseamnă altceva decît repetarea acelorași „figuri“ pînă ce acestea ajung să fie executate perfect. În sală fiecare lucrează pentru sine. Toți știu că pregătirea individuală este „oglinda“ în care te vezi tu, dar te văd și ceilalți. „Și... poziția... piciorul... dreapta...“

Ore de studiu. Ore de muncă intensă. Ore de efort psihic.

În după-amiaza aceia cu pomii în muguri, tinerii balerini plecaseră din sălile de curs luînd cu ei, ca pe o ramură de primăvară, dragostea lor de frumos și aspirația întru măiestria coregrafică.

ION SBÂRNEA

DEBUT „CUTEZĂTORII“

Cîntec de pace

Pacea e o floare
Deschisă să apere viața,
E o dulce cîntare
De păsări, în crengi, dimineața,
E cerul senin
Pe care plutesc albi porumbei,
Și anotimpuri frumoase ce vin.
E bucuria
De a te juca sub un măr înflorit,
Pacea e glia strămoșească,
De nebiruit!

ADINA POPESCU
clasa a V-a,
Școala nr. 23, București

Poezia în viziune plastică

„Zdreanță“, cunoscuta poezie a lui Tudor Arghezi, într-o nouă interpretare. Cea a membrilor „Atelierului fanteziei“ de la C.P.Ș.P., Giurgiu. Printre cei care au creat viziunea plastică a celebrului „Zdreanță“ se numără și pioniera Mariana Adîr, din clasa a VI-a.

Toți românii care, de-a lungul secolelor noastre primordiale, au creat limba românească, au colaborat la poezia lui Eminescu.

Lucian Blaga

Limba noastră-i o comoară

ISTORIA UNUI CUVÎNT

GRÎU

Cuvîntul **grîu** provine din latinește **(granum)**, ca **orz (hordeum)**, **secară (secale)**, **mei (milium)**, ceea ce dovedește că agricultura a fost o îndeletnicire foarte importantă a strămoșilor noștri. Dintre toate culturile de cereale, dominantă a fost la noi, întotdeauna, aceea a grîului. În felul acesta se explică și faptul că pluralul **grîne** a putut căpăta sensul general de „cereale, bucate".

De asemenea, **grăunte** (cu varianta **grăunță**), care denumea, inițial, fructul copt al grîului, a ajuns termen general pentru denumirea boabelor de cereale. Se zice **grăunte de grîu,** dar și **grăunte de secară, de mei, de porumb** și, prin asemănare, **grăunte de mac** și chiar **grăunte de nisip, de sare** etc. Întrebuințările figurate ale lui **grăunte** au ajuns pînă la îmbinări cu conținut abstract de felul: **un grăunte de adevăr, un grăunte de minte** etc.

Cultura grîului era bine cunoscută la noi încă din vremea dacilor. Se povestește, de exemplu, că ostașii lui Alexandru cel Mare, cînd au trecut Dunărea, în ținuturile dacilor, au trebuit „să culce grîul cu sulițele aplecate", ca să poată înainta. Lanurile de grîu erau așa de înalte, încît îi acopereau pe călăreți cu cai cu tot.

Cuvintele care exprimă muncile agricole legate de grîu și de prelucrarea lui pînă la faza comestibilă a pîinii sînt de origine latină. Aceasta este, iarăși, o dovadă de mare vechime a culturii grîului în părțile noastre. Sînt latinești, ca origine, cuvinte ca: **a ara, a semăna, a secera, a treiera, a vîntura, ciur, arie, a măcina, moară, făină, a cerne, aluat, pîine, a coace, cuptor** și multe altele.

E un prilej plăcut să adresez aici cititorilor mei, pionierii, invitația la lectura poemului popular **Plugușorul** (în splendida variantă pe care ne-a lăsat-o Vasile Alecsandri). Acest poem, caracteristic folclorului românesc, conține, cu toate detaliile, fazele producerii și prelucrării grîului, de la arat pînă la coptul pîinii. Terminologia agricolă este, după cum ușor se poate constata, preponderent latină.

Cercetarea istoriei cuvîntului **grîu** și a întregii terminologii agricole dovedește că în epocile străvechi românii au viețuit, fără întrerupere, nu numai în zonele de deal și de munte, ci și la cîmpie, unde cultivarea grîului se putea dezvolta în cele mai bune condiții.

GR. BRÂNCUȘ

CUM VORBIM? CUM SCRIEM?

„ACELAȘI" ȘI FORMELE LUI

Acelaș *sau* **același? Aceluiaș(i)** *sau* **aceluiaș(i)? Aceeași** *sau* **aceiași? Aceleeași** *sau* **aceleiași,** *eventual* **aceleași?** *Iată cîte întrebări se pun în legătură cu scrierea corectă a pronumelui și adjectivului demonstrativ de identitate* **același.**

1. *Toate formele acestui cuvînt, inclusiv cele de singular, se scriu corect cu* **i** *la sfîrșit, acesta făcînd parte dintr-o particulă invariabilă.*

Este greșită ideea că singularul s-ar scrie fără **i** *final în opoziție cu pluralul. La acest cuvînt distincția nu se face prin absența sau prezența unui* **i** *desinență, ca la* **băiețaș — băiețași,** *ci prin modificări produse în interiorul cuvîntului, la termenul care precedă particula finală comună tuturor formelor gramaticale: nominativ-acuzativul singular masculin* **același** *se deosebește de pluralul* **aceiași** *nu prin partea finală, ci printr-o modificare suferită de rădăcină (înlocuirea lui* **-l-** *cu* **-i-**, *ca în demonstrativul de depărtare* **acela — aceia, acel — acei);** *la fel genitiv-dativul singular* **aceluiași** *față de pluralul* **acelorași** *sau formele de feminin.*

Greșită este și scrierea fără **i** *final a tuturor formelor, deci și a celor de plural, în conformitate cu pronunțarea din unele graiuri. După cum nu este corectă scrierea fără* **i** *a adverbelor* **iarăși, totuși** *sau a formelor pronumelui și adjectivului de întărire* **însuși — înșiși,** *nu este corectă nici scrierea fără* **i** *final a formelor lui* **același.**

2. *Genitiv-dativul singular masculin se scrie corect* **aceluiași** *(nu* **aceluieași!**), *după modelul lui* **aceluia,** *ușor de explicat prin* **acelui.**

3. *Două forme gramaticale identice în pronunțare se scriu diferit.* **Aceeași** *este forma corectă de feminin singular, iar* **aceiași** *de masculin plural. Se scrie deci* **aceeași colegă, aceeași școală, aceeași zi,** *dar* **aceiași colegi, aceiași oameni, aceiași stîlpi;** *de asemenea,* **Ea este** *(sau* **a rămas) aceeași,** *dar* **Ei sînt** *(sau* **au rămas) aceiași.** *Scrierea pronumelui de identitate urmează exact modelul pronumelui și adjectivului de bază* **acela,** *între formele căruia se scrie corect* **aceea** *la feminin singular* **(cartea aceea, ziua aceea, Ea e aceea),** *inclusiv cînd femininul are valoare de neutru (de exemplu, în locuțiunile adverbiale* **de aceea, după aceea),** **dar aceia** *la masculin plural* **(oamenii aceia, Ei sînt aceia);** *forma de masculin plural* **aceia** *se explică ușor din* **acei,** *iar pentru femininul singular* **aceea** *poate servi raportarea la* **ea.**

4. *Genitiv-dativul singular feminin se scrie corect* **aceleiași,** *după modelul lui* **aceleia (fetei aceleia),** *care pornește de la* **acelei (acelei fete).**

Scrierea **aceleeași** *nu este niciodată corectă (apariția ei se datorește dorinței, nejustificate, de a menține scrierea cu* **ea** *de la nominativ-acuzativul* **aceea,** *deși structura formelor este diferită).*

Scrierea **aceleași** *poate fi corectă, dar nu pentru genitiv-dativul singular feminin, ci pentru nominativ-acuzativul plural feminin și neutru: se scrie deci* **în aceleași poezii** *sau* **în aceleași versuri, din aceleași zile,** *dar* **în cuprinsul aceleiași poezii, în seara aceleiași zile.** *Atenție și la pronunțarea diferită, în primul rînd la numărul de silabe:* **aceleiași** *(genitiv-dativ singular feminin) are patru silabe, iar* **aceleași** *(nominativ-acuzativ plural și neutru) numai trei!*

Ca regulă generală, ați reținut, desigur, că scrierea formelor pronumelui (și adjectivului) **același** *se bazează pe scrierea pronumelui (și adjectivului postpus)* **acela.** *Aceasta înseamnă că discuția asupra ortografiei unuia dintre cele două pronume – în cazul nostru* **același** *– ajută și la consolidarea scrierii celuilalt. Cum s-ar spune, am împușcat doi iepuri deodată! Poate că și mai mulți...*

MIOARA AVRAM

Atelier literar

Pe lîngă biblioteca Școlii nr. 14 din Craiova funcționează un cerc de creație literară în care pionierii-condeieri desfășoară o activitate susținută, abordînd diverse modalități literare: poezia, schița, povestirea, reportajul, monologul etc. În schimb, din corespondența pe care am primit-o recent la redacție n-am aflat ce cărți citesc și cum le este îndrumată lectura.

Luiza Nițoi, clasa a V-a, elevă la școala mai sus amintită: „Floare de colț" nu-i poezie, ci o compunere în proză. Spui: *„Zi de vară însorită/ Pe-acest plai îmbelșugat/ Fii aici binevenită/ De-al nostru suflet cîntată"/.* Ar trebui să fii la fel de consecventă ca în următoarele versuri frumose închinate mamei: *„Astăzi vin ca să-ți înmîn/ Cîțiva ghiocei pe care/ I-am găsit ascunși în fîn"*.

Emil Gligor, cl. a VI-a, Școala nr. 31, Ploiești: Poezia „De Întîi Mai" e frumoasă: *„Un copac cu flori anume/ L-am trimis spre zări, în lume/ Cîntul țării să mi-l poarte/ Peste mări și munți departe./ L-am pictat și i-am dat grai/ Și pe el mi-am scris solia:/ „Vă salută de-Întîi Mai/ Un copil din România".* Bravo, Emile! Te așteptăm și cu alte poezii la fel de frumoase.

Ioana Nedeloaia, Maldaieni — Teleorman, **Corina Răducanu,** Berlești — Gorj, **Adrian Faricea,** Vălinc — Caraș-Severin, **Suzana Chelaru** — Dorohoi, **Irina Nicolae,** Căzănești — Ialomița: Și voi ne-ați trimis unele versuri reușite, dar trebuie să reveniți asupra tuturor încercărilor voastre poetice, încercînd să realizați poezii cu adevărat prin efortul de-a găsi cele mai frumoase imagini, de-a transmite sentimentele prin cuvinte potrivite, prin ritm, rimă, muzicalitate și emoție artistică. Vă așteptăm.

ION CRÎNGULEANU

LASERUL

O RAZĂ MAI PUTERNICĂ DECÎT A SOARELUI

Să descoperim împreună!

Printre minunatele realizări ale științel și tehnicii din țara noastră, și platforma fizicii de la Măgurele—București reprezintă un vast șantier de creație. Aici, în laboratoare și centre de experimentare, sute de cercetători dezvăluie noi dovezi ale unui adevăr binecunoscut: inteligența omului, spiritul său de inventivitate nu au granițe. Aici, în această cetate a științei, gîndirea românească a reușit, în pas cu realizările mondiale, să-și pună semnătura pe una dintre cele mai importante descoperiri ale secolului XX: laserul. La 20 octombrie 1962, România se înscria în rîndul țărilor producătoare de lasere. O invenție care a revoluționat activitatea din numeroase domenii, o descoperire ce deschide mereu șanse uriașe cunoașterii umane și progresului tehnico-științific. De la urmărirea navelor cosmice la telecomunicațiile prin sateliți, de la prelucrarea materialelor dure la elaborarea de noi substanțe chimice, de la săparea de tuneluri la obținerea verticalității perfecte a unor blocuri de locuințe, de la operațiile neurochirurgicale la tăierea de stofe și țesături, laserul se dovedește o unealtă de mare precizie. Calitățile sale miraculoase (despre care vom vorbi ceva mai încolo) îl fac astăzi de neînlocuit în microelectronică și metalurgie, în construcții sau arhitectură, în medicină sau în industria optică.

UN LABORATOR AL CUTEZANȚEI

Și totuși laserul, ca orice produs al gîndirii și creației omului, nu este un instrument... misterios. Iar cei care l-au realizat și îl perfecționează permanent în laboratoarele Institutului de fizică pentru tehnologia aparatelor cu radiații de la Măgurele-București sînt, la fel ca toți cei care bat la porțile noului, oameni pasionați, pentru care verbul „a învăța" se conjugă neîncetat la timpul prezent.

În 1966, după absolvirea Facultății de electronică, Valentin Vlad a fost repartizat la Institutul de fizică atomică din București. S-a integrat repede într-un colectiv unde experiența și realizările de pînă atunci au stimulat cum nu se poate mai bine spiritul de creativitate și competența al tinerilor cercetători. Lucra alături de cei care descoperiseră laserul românesc cu heliu-neon: dr. Vasile Drăgănescu — astăzi șeful secției lasere —, Virgil Vasiliu, Nicolae Ionescu-Pallas. Anton Agafiței. Evenimentul se petrecea la numai un an de la punerea în funcțiune a primului laser cu gaze din lume. De atunci, pionieratul științei românești în acest domeniu se menține an de an: în 1967 se construiesc cele dintîi lasere de putere; în 1968, o altă reușită — laserul cu mediu activ solid, autorii lui fiind dr. Valentin Vlad și dr. George Nemeș. Astăzi, labo-

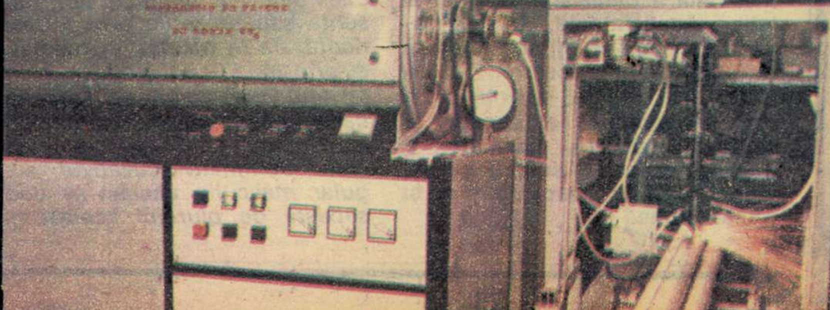

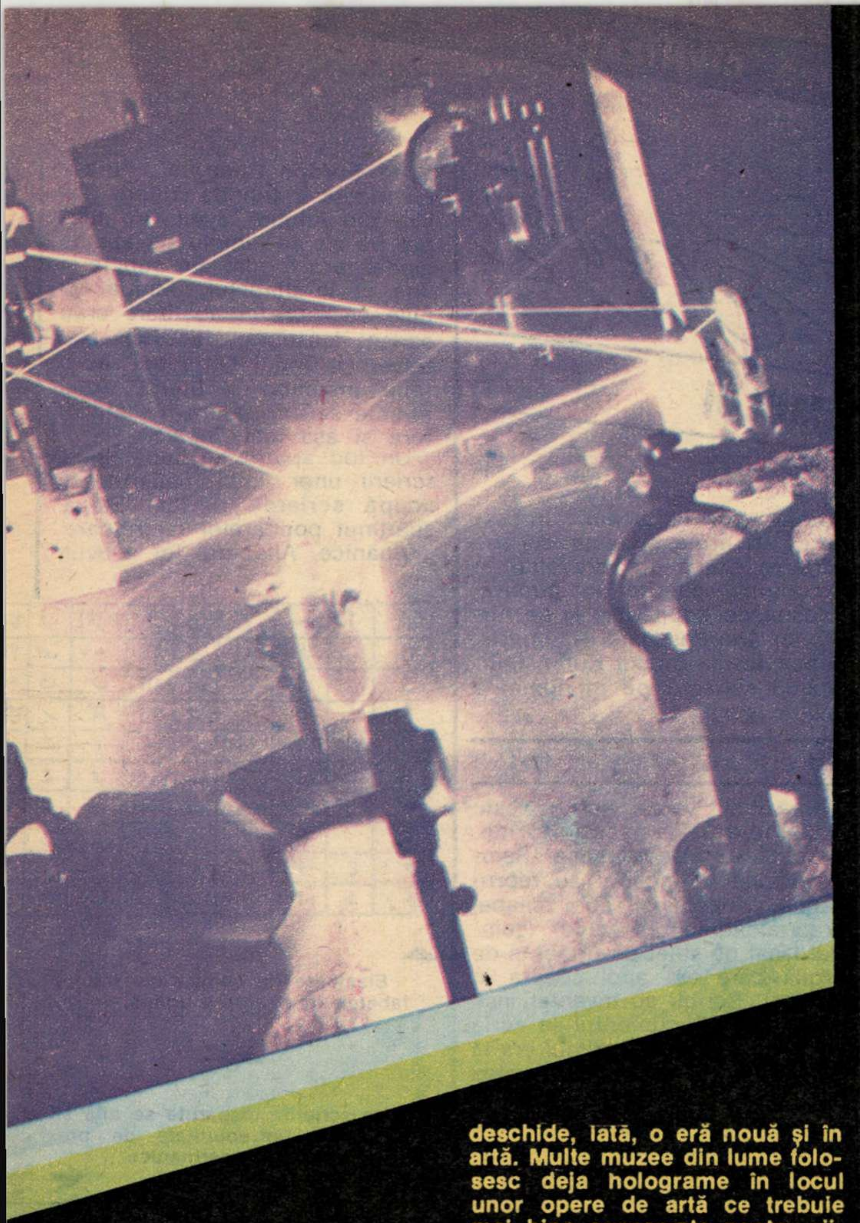

ratorul pe care îl conduce, cel de holografie și prelucrare optică a informației, asigură cu consecvență ambianța necesară valorificării ideilor noi, cutezanței și dorinței de inovare. Holografia este tehnica de vîrf cu ajutorul căreia se pot înregistra și reda imagini în relief. Ea reprezintă consecința directă a utilizării laserelor, cu ele putîndu-se măsura și reprezenta pe o placă fotografică specială (numită hologramă) imagini tridimensionale cu precizii de miliardimi de milimetru. Componentele electronice ale calculatoarelor viitorului, arhitectura construcțiilor de mîine sau geografia exactă a adîncurilor oceanului planetar se cercetează deja „pe viu“ cu ajutorul imaginilor holografice.

Cine nu cunoaște „figura“ Gînditorului de la Hamangia, acea creație celebră a culturii neolitice din țara noastră! Cei mai mulți ați văzut-o în fotografii obișnuite. În laboratorul de lasere de pe platforma Măgurele-București, noi i-am admirat imaginea în relief, pe o hologramă realizată de dr. Valentin Vlad și dr. Dragoș Popa. Holografia deschide, iată, o eră nouă și în artă. Multe muzee din lume folosesc deja holograme în locul unor opere de artă ce trebuie mai bine conservate pentru viitorime, așa după cum în cinematografie s-au realizat primele pelicule în relief.

Pentru a descoperi noi performanțe ale laserelor, cercetătorii învață mereu, își însușesc cunoștințe din tot mai multe domenii. Strădaniile și rezultatele tinerilor fizicieni Ion Apostol, Adrian Petriș, Sorin Țibuleac, ale întregului colectiv de la laboratorul de holografie și prelucrare optică a informațiilor sînt o dovadă elocventă că această profesie se află la interferența mai multor științe: fizica și electronica, optica și informatica.

O CREAȚIE A TEHNICII DE VÎRF

De fapt, acesta este laserul: o creație a progresului înregistrat de știință și tehnică de-a lungul vremii. Studiul luminii s-a remarcat mai ales în timpul vechilor greci. De la ei avem astăzi termenul de optică, ce derivă de la cuvîntul opsis, care înseamnă în limba greacă știința despre vedere. Ei aveau numeroase cunoștințe despre proprietățile luminii de a se propaga în linie dreaptă sau despre reflexia și refracția acesteia. Instalația pe care legenda spune că a creat-o Arhimede pentru a incendia flota romană venită să asedieze Siracuza, orașul său natal, a funcționat cu ajutorul luminii solare, adunată într-un focar de către o serie de oglinzi plane și sferice ingenios combinate.

În epoca modernă, pe baza cunoștințelor acumulate, odată cu succesele înregistrate de fizică în studiul undelor electromagnetice, s-a demonstrat că lumina este o undă ce poate lua naștere prin emisie spontană sau stimulată, cînd atomii unui corp (solid, lichid sau gazos) trec dintr-o stare energetică superioară într-o stare energetică inferioară. În aceste momente atomii produc radiații, dintre care o parte noi le percepem cu ochiul liber. Așa reușim să vedem lumina Soarelui sau a unui bec electric. Pe un principiu asemănător se bazează și laserul. Dar să-l invităm pe tovarășul Valentin Vlad să ne dea cîteva amănunte:

— Laserul este un aparat care primește energie de la o sursă electrică, uneori și de la o baterie solară. Cu această energie pompează atomii unui material numit mediu activ (gaze, cristale, semiconductoare), asemănător felului în care se ridică apa într-un rezervor. Aceștia ajung astfel într-o stare energetică superioară. Apoi brusc, ei sînt eliberați, emițînd lumină. Un sistem special de oglinzi, numit rezonator, face ca lumina să fie concentrată într-o rază (fascicul) ce iese din aparat pe o anumită lungime de undă, așa cum sînt și undele radio.

— Cum de i s-a dat acestui aparat denumirea de laser?

— **LASER** este prescurtarea formulării englezești „light amplification by stimulated emission of radiation“ adică: amplificarea luminii prin emisia stimulată a radiației.

— Ce deosebește lumina laserului de cea a altor surse?

— În timp ce lumina Soarelui sau a becului electric o primim sub forma unor unde întîmplătoare (fiecare atom emite radiații în mod independent și deci, pe amsamblu, lumina acestor surse este dezordonată), într-un fascicul laser undele emise de atomi sînt dirijate, sincronizate, astfel încît intensitatea fasciculului (suma tuturor undelor) poate să crească foarte mult. Mănunchiul de radiații poate fi concentrat atît de mult încît pe o suprafață inimaginabil de mică, cu un diametru de cîțiva microni, puterea energiei transportată de fasciculul laser să fie de miliarde de ori mai mare decît cea purtată de razele de lumină ce vin de la Soare.

— De aici și calitatea „miraculoasă“ a laserului de a provoca topirea sau chiar evaporarea unor materiale?

— Exact. Pe de altă parte, razele laserului, spre deosebire de ale altor instrumente create de om, pot fi transmise la distanțe de sute de mii de kilometri. Astfel, cu ajutorul unui laser cu mediu activ solid — asemănător celui construit în laboratoarele noastre — s-a reușit localizarea, de pe Pămînt, a unor zone cu diametre de 2—3 km, de pe Lună, situată, așa cum se știe, la 384 000 km de planeta noastră.

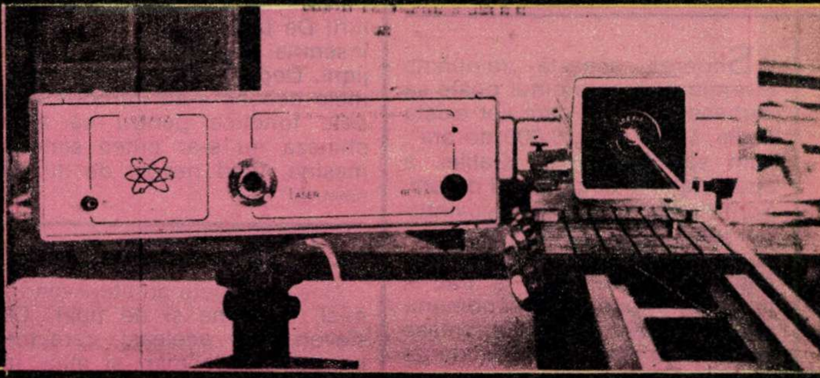

Puterea laserelor este folosită cu mare succes în prelucrarea (sudare, tăiere, găurire) extrem de rapidă a unor materiale dure. Laserele cu bioxid de carbon, cu puteri de pînă la 3 kW, realizate în laboratoarele de la Măgurele, și-au găsit un „loc de muncă“ în metalurgie pentru debitarea unor table groase de cîțiva centimetri sau a unor materiale refractare. Astăzi laserul măsoară cu mare exactitate distanțele mari (la 10 km „abaterea“ e doar de 1 cm), ajută la alinierea construcțiilor, săparea de tunele sau stabilirea paralelismului căilor ferate, fiind utilizat ca bisturiu în medicină sau ca „nod“ de telecomunicații. Știința și tehnica românească sînt prezente în toate aceste domenii prin cele aproximativ 40 de tipuri de lasere construite pînă acum în țara noastră și printr-un număr mare de instalații cu lasere pentru diverse domenii științifice și social-economice.

CONSTANTIN RĂDUȚ